

ВЫДАЕЦЦА 3 9 ЖНІЎНА 1917 г.

4 снежня 2010 г.
СУБОТА
№ 238 (26846)
Кошт 650 рублёў

ЗВЯЗДА

Б Е Л А Р У С К А Я Г А З Е Т А

Родная газета на роднай мове

«МЫ БУДУЕМ КРАЇНУ!»

Фота Анатоля КІПЕШЧУКА

У час правядзення IV Усебеларускага народнага сходу будзе працаваць гарачая тэлефонная лінія

У ходзе работы IV Усебеларускага народнага сходу грамадзяне Рэспублікі Беларусь змогуць задаць пытанні, якія іх цікавяць, па гарачай тэлефоннай лініі. Рашэнне аб адкрыцці лініі прынята рэспубліканскім аргкамітэтам па падрыхтоўцы і правядзенні сходу.

Для работы гарачай лініі выдзелены шматканальныя тэлефонныя нумары: 220-26-14, 220-26-36. Код Мінска — 017. Час работы гарачай лініі 6 і 7 снежня — з 9.00 да 18.00.

Прэс-служба Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь.

Прамая лінія МНС

Мая бяспека, мая ахова

У чацвер, 9 снежня, з 10.00 да 11.00 намеснік міністра ўнутраных спраў — начальнік міліцыі грамадскай бяспекі Яўген Яўгенавіч ПОЛУДЗЕНЬ адкажа на любыя пытанні грамадзян, звязаныя з асабістай і маёмаснай бяспекай, свечасовым рэагаваннем на паведамленні аб правапарушэннях, прафілактыкай злачынстваў, бяспекай дарожнага руху, ахоўнымі паслугамі.

Тэлефон «прамой лініі» Міністэрства ўнутраных спраў: **8 (017) 218 55 30**.
Пытанні можна пакінуць і па электронным адрасе miapress@mia.by.

Міхаіл КАВАЛЁЎ: «БЕЛАРУСКІ РУБЕЛЬ ДА КАНЦА ГОДА ЎМАЦУЕЦЦА ДА ДОЛАРА»

Погляд

ПЕРСПЕКТЫВЫ сусветнай эканомікі налета выглядаюць не зусім аптымістычна, калі абаярацца на прагноз ААН. Згодна з дакладам «Становішча і перспектывы сусветнай эканомікі 2011», у прыватнасці, для буйных развітых краін, уключаючы ЗША, захоўваецца пагроза другога вітка рэцэсіі. Разам з тым, падобнае меркаванне падзяляюць далёка не ўсе, і эксперты іншых арганізацый схільныя менш драматызаваць сітуацыю. Зразумела, хацелася б, каб спраўдзіліся прагнозы апошніх: развіццё сусветнай эканомікі па горшым сцэнарыі нічога і нікому добрага не абяцае. Вось таму ў гутарцы з нашым экспертам, **дэканам эканамічнага факультэта БДУ, прафесарам Міхаілам КАВАЛЁВЫМ** мы і паспрабавалі высветліць, ці сапраўды ёсць шмат падстаў для песімізму.

— У свеце захавання дысбалансы ў гандлёвых патоках паміж развітымі краінамі і тымі, якія развіваюцца, у першую чаргу, паміж Кітаем і ЗША, якія пакрываюцца друкаваннем долараў, — кажа Міхаіл Кавалёў. — І, зразумела, што гэтыя долары рана ці позна могуць выклікаць, магчыма, не столькі рэцэсію, колькі інфляцыю на сусветных рынках. Яна і так пакрысе ідзе: на тым жа сайце ААН апублікаваны новы прагноз па развіцці рынкаў харчавання і зроблена выснова пра тое, што, на жаль, цэны на харчаванне будуць толькі расці. Але грошы па свеце размяркоўваюцца нераўнамерна: у кагосьці яны ёсць, у кагосьці — няма. І ў такой сітуацыі гэта не значыць, што мы на харчаванні зможам істотна больш зарабіць: трэба, каб у тых, хто купляе харчаванне, пры павышэнні на яго цен былі грошы.

Але, як мне падаецца, ААН заўсёды была асцярожнай арганізацыяй. Прагнозы іншых эканамічных устаноў усё ж больш аптымістычныя. Так, не выключаная рэцэсія і ў ЗША, і ў Еўрасаюзе, аднак Кітай ужо перабудаваўся да новай сітуацыі, у яго па-ранейшаму ідзе рост. А гэта пасля ЕС і ЗША трэцяя эканоміка свету. Дарэчы, і Расія быццам бы адаптавалася да сітуацыі. Таму я б сказаў, што больш верагодная

рэцэсія ў развітых краінах, і яна ў меншай ступені закране краіны нахштальт Кітая, Бразіліі, Расіі, якія бурна развіваюцца.

Для нас жа больш важныя менавіта гэтыя рынкі, таму што і ў ЗША, і ў Еўрасаюзе мы прадаём не так ужо і шмат тавараў. Дакладней, у Еўрасаюзе мы прадаём даволі шмат нафтапрадуктаў, але што крызіс, што рэцэсія — на продажы нафтапрадуктаў яны мала адбіваюцца. На аб'ёме нашага продажу нафтапрадуктаў адбіваецца тое, як шмат мы купім нафты для іх вытворчасці. А ў гэтым годзе, сапраўды, мы купім яе істотна менш і істотна менш прададзім нафтапрадуктаў. Зазначу, што для нас не так ужо важны агульны ўзровень, на якім знаходзіцца экспарт і імпорт, а больш важна тое, наколькі экспарт аперэджвае імпорт. Для Беларусі дрэнна, што і сёлета імпорт усё ж такі да канца года стаў расці хутчэй, чым экспарт. У пачатку года быў аптымізм, меркавалі, што імпорт удасца стрымаць, але, як заўсёды, закупкі заставаліся на канец года.

Не выключваю, што ў наступным годзе па прыкладзе Украіны нам прыйдзеца на пэўны пералік тавараў, якія закупляюцца, напрыклад, на грошы бюджэту, увесці мараторый. І тым самым дастаткова хутка палепшыць наш гандлёвы баланс. Таму што прапарцыянальна адмоўнаму гандлёваму балансу расце наш знешні доўг. Пажадана спыніць яго далейшы рост.

— **Міхаіл Міхайлавіч, вы згадалі пра магчымаць увядзення мараторыю на пэўныя імпортныя тавары. На ваш погляд, на якіх закупках за мяжой краіне ёсць сэнс эканоміць?**

— Мараторый такога тыпу заўсёды ўводзіцца часова. Бюджэт на нейкі перыяд можа адмовіцца, напрыклад, ад закупак новых імпортных аўтамабіляў — паездзім на старых, і ад закупак новых камп'ютараў — нават сакратары міністраў могуць папрацаваць на старых. Можна з мэтай стрымлівання імпарту ў большай ступені пераарыентаваць банкі на крэдытаванне экспарту. Гэта значыць, увесці ліміт на спажывецкае крэдытаванне беларусаў. Я маю на ўвазе не крэдытаванне

будуўніцтва жылля, а крэдытаванне куплі новай імпортнай машыны, новага імпортнага тэлевізара і г.д. У многіх краінах, калі гандлёвае сальда было адмоўным, такі вопыт выкарыстоўваўся. Напрыклад, у некаторых краінах уведзіўся нарматыў, згодна з якім крэдыты насельніцтву не павінны перавышаць 60-70 працэнтаў прыцягнутых ад людзей дэпазітаў для кожнага банка. Гэта значыць, захады заўсёды існуюць, і яны больш эфектыўныя, чым дэвальвацыя.

— **Дарэчы, шмат ходзіць чутак наконт беларускага рубля. Як мяркуеце, наколькі ў нас верагодная ў бліжэйшым будучым аднаразовая істотная дэвальвацыя нацыянальнай валюты?**

— Я ўпэўнены, што такога не будзе. Неабходна паднатужыцца і навучыцца крэдытаваць пакупнікоў нашых трактароў, камбайнаў, аўтобусаў і г.д. Беларускія банкі павінны навучыцца ў тандэме з іх замежнымі партнёрамі крэдытаваць тых, хто купляе нашу прадукцыю, і тады экспарт пойдзе ўверх. А пойдзе экспарт, зможам купляць і імпортныя, скажам, даільныя ўстаноўкі і шмат іншае. Пакуль жа трэба б крыху прытрымаць закупкі імпарту па самых розных дзяржпраграмах.

— **Хацелася б усё ж такі ўдакладніць, ці ёсць, наогул, сёння неабходнасць істотна абясцэнняць наш рубель?**

— Няма ў гэтым патрэбы, што літаральна днямі пацвердзіў і старшыня праўлення Нацыянальнага банка Пётр Пракаповіч. Паводле яго слоў, беларускі рубель да канца года хутчэй за ўсё ўмацуецца да долара. У такім выпадку будзе заведана выкананы і нарматыў сярэдняй зарплаты ў 500 долараў ЗША. Зразумела, што, калі беларускі рубель мацнее, значыць, наша зарплата ў доларавым выражэнні павялічваецца. Эканоміцы дэвальвацыя не патрэбная. Там, дзе высокая імпартаёмістасць, дэвальвацыя толькі пагаршае эканамічнае становішча нават экспарцёраў. Паколькі, на жаль, калі разглядаць большасць апрацоўваючых айчынных прадпрыемстваў, акрамя сыравінных, у іх чысты экспарт адмоўны, яны больш імпартуюць, чым экспартуюць.

— Маё дзяцінства прайшло на будоўлях — кажа Сяргей Растоўцаў, 35-гадовы начальнік участка мінскага СУ-73, — бо і бацька, і маці — таксама будаўнікі, і я любіў, калі яны бралі мяне з сабою.

Сяргей кіруе участкам укладкі асфальту і будаўніцтва вуліц, і ў гэтыя дні яго калектыў вядзе рэканструкцыю вуліцы Маякоўскага. У будаўнікоў ёсць намер зноў завяршыць рэканструкцыю на два гады раней, як гэта было з першай чаргой аб'екта. А яшчэ раней — тады ён быў прапрабамам будоўлі — правялі рэканструкцыю ў мікрараёне Паўднёвы Запад.

Сапраўды цікава, што ў Сяргея і адукацыя — БПІ, і пачатак працоўнай біяграфіі — сталічны будтрэст №15, дзе працаваў бацька. Значыць, выбар ім сваёй прафесіі — заканамернасьць, а не выпадак і чыясьці воля.

Люблю прыгожыя дарогі і вуліцы, але асабліва дарага сэрцу тое, што пабудаваў сам, — прызнаецца малады спецыяліст, які ўжо мае за плячыма добрую прафесійную школу. Як найбольш дастойнага, працоўны калектыў вылучыў Растоўцава дэлегатам на Усебеларускі сход.

На фотаздымку Сяргей РАСТОЎЦАЎ (у цэнтры) сярод будаўнікоў спецыялізаванага ўпраўлення № 73.

БЕЛАРУСБАНК

Открытое акционерное общество
«Сбергательный банк «Беларусбанк»,
расположенное по адресу:
220050, г. Минск, ул. Мясникова, 32,

**СООБЩАЕТ О ПРОВЕДЕНИИ
10 ДЕКАБРЯ 2010 ГОДА ВНЕОЧЕРЕДНОГО
ОБЩЕГО СОБРАНИЯ АКЦИОНЕРОВ
В ЗАОЧНОЙ ФОРМЕ
СО СЛЕДУЮЩЕЙ ПОВЕСТКОЙ ДНЯ:**

1. Об оказании безвозмездной (спонсорской) помощи.
2. О внесении изменений в решение Общего собрания акционеров по вопросу об оказании безвозмездной (спонсорской) помощи.

Акционеры ОАО «АСБ Беларусбанк» могут ознакомиться с информацией по вопросам повестки дня и заполнить бюллетень для заочного голосования (до 7 декабря), а также с решениями, принятыми внеочередным Общим собранием акционеров банка (после 10 декабря) по адресу: г. Минск, ул. Мясникова, 32, комн. 704(в), а также в филиалах – областных (Минском) управлениях, филиалах банка.

Дата окончания приема бюллетеней –
7 декабря 2010 года.
Телефоны для справок: (8 017) 218 84 65, 218 84 73.
УНП 100325912.

СТАР.2

«БЕЛАРУСКИ РУБЕЛЬ ДА КАНЦА ГОДА ЎМАЦУЕЦЦА ДА ДОЛАРА»

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

— *Давайце зноў вернемся да прагнозаў, зробленых у дакладзе ААН. Паводле ацэнкі арганізацыі, налета ЗША прадрэкаюць невысокі рост ВУП — 2,2 працэнта замест, як мяркуецца, сёлетніх 2,6, а перспектывы Еўропы выглядаюць яшчэ больш змрочнымі, бо ВУП еўразоны, як сцвярджаецца, вырасце ўсяго на 1,3 працэнта.*

— Думаю, робячы такі прагноз, эксперты не зусім мелі рацыю. Насамрэч, у амерыканскай эканоміцы праблем больш. Іншая справа, што ЗША іх больш дынамічна вырашае. Еўропа ж расцягвае дыскусію: хто, каму і колькі павінен аказваць дапамогі ў рамках Еўрасаюза. Але, на мой погляд, па глабальных паказчыках Злучаных Штатаў выглядаюць горш, яны больш завінаваціліся знешняму свету, а еўрапейцы ў асноўным запазычыліся адно аднаму. Калі б яны навучыліся абнуляць свае ўнутраныя даўгі, то іх доўг знешняму свету не такі ўжо і вялікі.

— *І, тым не менш, людзям, якія трымаюць свае зберажэнні ў СКВ, хацелася б большай пэўнасці нахонт «паводзін» налета эканомік Еўропы і ЗША, бо яны дакладна не ведаюць, чаму аддаць перавагу — еўра ці долару?*

— Нашы людзі даўно зразумелі: то курс долара ідзе ўверх, то, наадварот, еўра ўмацоўваецца. Таму лепш пакінуць усё як ёсць, але ні ў якім выпадку не трымаць уклады ў адной валюце, калі ў вас шмат грошай. Аднак у цэлым у беларусаў зберажэнняў зусім няшмат, дзесьці на ўзроўні паўтарамесячных зарплат.

— *А вы па-ранейшаму прытрымліваецеся меркавання, што ў пары еўра/долар у першай валюты больш шанцаў умацоўвацца да другой?*

— Мой прагноз — рана ці позна курс еўра зноў падывецца па крайняй меры да 1,5 долара за еўра і больш. Але я па-ранейшаму зазначу, што сказаць, калі гэта будзе, не можа ніхто. Калі вы азнаёміцеся з прагнозамі самых разумных банкаўскіх экспертаў, то ўбачыце, што вілька па гадавым прагнозе курсаў еўра і долара вельмі вялікая — дзесьці ад 1,2 долара за еўра да 1,6. Гэта значыць, у кожнага на гэты конт сваё меркаванне, нават на бліжэйшы год.

— *А што датычыцца будучага нашай нацыянальнай валюты? Зразумела, што шмат залежыць ад развіцця беларускай эканомікі. Якія, на ваш погляд, тут перспектывы?*

— Усё будзе залежаць ад двух фактараў. Па-першае, кі ўдасца прадаваць больш тавараў, у першую чаргу, у Расію, таму што лівіная доля нашай машынабудуўнічай і аграхарчовай прадукцыі ідзе ў гэтую краіну. Па аграхарчаванні добры прагноз. Але важна, каб добра прапрацавалі на знешніх рынках і нашы прадаўцы трактараў, аўтобусаў, камбайнаў і г. д. І, па-другое, на колькі ўдала ўдасца дамовіцца пра пастаўкі нафты на наступны год, па якой цане мы будзем яе купляць, па якім кошыце будзем прадаваць нафтапрадукты. Аднак трэба разумець адну простую ісціну, што калі ўвесць свет толькі спрабуе выйсці з крызісу, то і нас чакаюць часы, калі неабходна лепш і больш працаваць.

Ігар ШЧУЧЭНКА.

БЕЛАРУСЬ І РАСІЯ БУДУЦЬ РАЗАМ ЗАЎСЁДЫ

Тое, што Беларусь і Расія будуць разам заўсёды, ужо абумоўлена. Такі пункт гледжання выказаў міністр інфармацыі Беларусі Алег Праляскоўскі, выступаючы перад удзельнікамі круглага стала «Саюзная дзяржава Расіі і Беларусі: сучасны стан і перспектывы якаснай мадэрнізацыі», перадае БЕЛТА.

На яго думку, найбольш актуальнае ва ўзаемаадносінах паміж Беларуссю і Расіяй пытанне «дзе мы і куды будзем далей рухацца?» Пры гэтым усе праблемы, якія існуюць паміж дзвюма дзяржавамі, маюць часовы характар, перакананы міністр.

«Няма бліжэй народаў на постсавецкай

прасторы, чым беларусы і расіяне, — адзначыў Алег Праляскоўскі. — Таму вельмі складана каму-небудзь разарваць гэтыя адносіны, калі самі народы гэтага не хочуць».

«Што датычыцца памылак расійскіх калег і сродкаў масавай інфармацыі, то бо ім судзя, — сказаў міністр. — У нейкай ступені няма ліха без добра, і як чалавек, які нарадзіўся пад Масквой, я ведаю, як ацэньваецца паток негатывнай інфармацыі самімі расіянамі».

Усё, што датычыцца брацкай Расіі, беларусам неабякава, запэўніў кіраўнік міністэрства. Паводле яго ацэнкі, Беларусь і Расія дасягнулі пэўных значных поспехаў у сферы саюзных сродкаў масавай інфармацыі. У пры-

ватнасці, тэмы будаўніцтва Саюзнай дзяржавы сёння асвятляюць ік друкаваныя выданні, так і радыёстанцыі і тэлеканалы.

Падводзячы вынікі гэтай пяцігодкі, міністр адзначыў, што ў Беларусі пабудавана сучасная незалежная дзяржава, якая ў адносінах з іншымі дзяржавамі прытрымліваецца прынцыпаў добрасуседства.

Дырэктар Інфармацыйна-аналітычнага цэнтра пры Адміністрацыі Прэзідэнта Беларусі Аляксандр Базанаў у сваю чаргу адзначыў, што тэма Саюзнай дзяржавы, можа, і не з'яўляецца сёння папулярнай тэмай навін, аднак у будаўніцтве Саюзнай дзяржавы за апошнія гады ўсё ж былі атрыманы пэўныя дасягненні.

Старшыня Віцебскага аблвыканкама Аляксандр КОСІНЕЦ:

«ТРЭБА АКТЫЎНЕЙ ШУКАЦЬ ІНВЕСТАРАЎ»

Прайшло ўжо два гады як Віцебскі аблвыканкам узначальвае Аляксандр Косінец. Памятаецца, прызначэнне Аляксандра Мікалаевіча было нечаканасцю для многіх чыноўнікаў. І апошнія з прыходам да ўлады новага губернатара пачалі працаваць па-новаму: больш энергічна, без валакіты і спасылак на нейкія перашкоды ў рашэнні пастаўленых задач. Энергічны губернатар на асабістым прыкладзе паказвае як трэба рэагаваць на звароты людзей, вырашаць праблемы, ставіць на першы погляд амбіцыйныя, але такія запатрабаваныя жыццём задачы. Аляксандр Косінец пачаў тут кіраваць прэзідэнцкай «вертыкаллю» ўлады ў няпросты час. Што змянілася на Віцебшчыне, якія задачы яшчэ трэба вырашаць? Ці задаволены губернатар тым, што зроблена для паўночнага рэгіёна краіны? На што будзе зроблены акцэнт у бліжэйшы час? Што надалей будзе зроблена для развіцця малых гарадоў, вёсак для таго, каб у глыбінцы людзі жылі не горш, чым у буйных гарадах — гэтыя і іншыя пытанні задавалі журналісты падчас прэс-канферэнцыі. Быў сярод іх і карэспандэнт «Звязды».

— Так, ужо прайшло два гады. Прызначылі мяне на пасаду ў вельмі няпросты час — фінансава-эканамічнага крызісу. У вобласці былі вельмі вялікія даўгі. Дастанкова скажаць, што больш 158 прадпрыемстваў з зарплатай меней за 200 долараў... За два гады вобласць з апошніх пазіцый, якія яна займала сярод рэгіёнаў краіны па заработнай плаце і росце валавога прадукту, на сённяшні дзень фактычна выйшла ў лідары. У кастрычніку ў нас ўсяго было менш за дваццаць прадпрыемстваў, у якіх людзі маюць заробак у сярэднім ніжэй за 200 долараў. Летась вобласць мела самы высокі тэмп развіцця, і гэта ва ўмовах фінансава-эканамічнага крызісу. Шмат што зроблена ва ўсіх абласцях эканомікі, у развіцці экспертнага патэнцыялу, прыцягненні інвестыцый. Фінансава-эканамічны крызіс практычна і не заўважылі нашы грамадзяне ва ўсіх яго праехах.

Сёлета вы ведаеце калізіі, якія назіраюцца пахадзіцца нафты, а ў нас у рэгіёне знаходзіцца найбуйнейшае прадпрыемства па перапрацоўцы нафты. Дык сёння без «Нафтана» мы робім прадукцыю — 117,4 адсотка да ўзроўню 2009 года.

Мы паставілі сабе канкрэтную задачу: улічваючы тое, што ўдзельная вага паліўнай, энергетычнай прамысловасці, якія залежаць ад імпартаў сыравіны, у прамысловасці Віцебшчыны складала 70 адсоткаў, неабходна «сціснуць» да мінімуму гэты паказчык. За кошт развіцця машынабудавання, станкабудавання, перапра-

цоўчай прамысловасці.

Павялічылі ў некалькі разоў вытворчасць новай прадукцыі. Акцэнт на імпартаазамышчальную прадукцыю. Змяніліся падыходы ў частцы экспертных паставак. Зараз станочнае сальда і па таварах, і па паслугах. Складскія запасы на прадпрыемствах самыя мінімальныя ў краіне: на сёння 28,3 адсотка ад месячнай нормы. Гэта прыблізна на 430—450 мільярдаў рублёў. Пры гэтым лівіная доля — так званыя тэхналагічныя запасы і, вядома, сезонныя, напрыклад, абутак.

Віцебшчына — у тройцы лідараў у краіне па росце валавой прадукцыі ў аграпрамысловым комплексе. Калі раней мы, у прыватнасці, завозілі ў вялізнай колькасці кармы з суседніх абласцей, цяпер такога няма... Ужо сёлета аграрны комплекс працуе рэнтабельна (з плюсам 1,3)...

— *Што, на ваш погляд, трэба зрабіць, каб людзі не пакідалі глыбінку, раёны, дзе і так насельніцтва мала — напрыклад, у Расонскім, Ушацкім?*

— Калі я 1,5 года таму ўбачыў Расоны, быў у шоку. Населены пункт фактычна застаўся на ўзроўні савецкіх часоў — у 1980-х. Не будаваліся там жыллыя дамы, у дрэнным стане былі дарогі і гэтак далей. А цяпер паглядзіце, як змяніліся Расоны: адноўлены палац культуры, фізкультурна-аздраўленчы цэнтр, стадыён. Актыўна развіваецца аграпрамысловы комплекс, арганізуюцца новыя вытворчасці — сучаснай лясной перапрацоўкі...

Тое ж будзе адбывацца і ва Ушацкім раёне. Тут ёсць самае чыстае возера Вечалле, шмат запасаў карыснай вады. У свой час цары прыезджалі сюды адпачываць, каб папраўляць здароўе. На жаль, зараз мінеральную ваду ў раёне здабываюць прымітыўнымі спосабамі. Санаторна-курортны комплекс, будаўніцтва якога распачалося даўно — у 1980—1990-я гады — прыходзіць у непразэнтабельны від, разбураецца. Трэба актыўней шукаць інвестараў. У наступнай пяцігодцы трэба навесці ў раёне парадак. Мы пабудуем завод па здабычы мінеральнай вады, сучаснае прадпрыемства па паглыбленай перапрацоўцы дароў прыроды: ягад, грыбоў. Ёсць адпаведная праграма. Пабудуем фізкультурна-аздраўленчы комплекс з басейнам. Чым дзееці ў раёне адрозніваюцца ад віцебскіх? І ў глыбінцы патрэбны басейн.

Будуць стварацца ўсе неабходныя ўмовы для замацавання кадраў. Каб не было цяжкі. Аснова асноў — заработная плата. Таксама жыллё. Прычынам на сёння чэргаў у глыбінцы на будаўніцтва жылля практычна няма.

Аграпрамысловы комплекс будзе развівацца за лік узбуйнення гаспадарак, у абавязковым парадку будзем мяняць тэхніку на новую.

— *Што можа даць Віцебшчыне будаўніцтва чатырох гідрэлектрастанцый і якія перспектывы раёнаў, дзе будзе весціся такое будаўніцтва, у плане стварэння новых рабочых месцаў, развіцця інфраструктуры?*

— На Віцебшчыне галоўныя водныя артэрыі — Заходняя Дзвіна, Днепр, Дзісна. Мы не эфектыўна выкарыстоўваем той дар нябесаў, які нам дадзены. Будаўніцтва чатырох гідрэлектрастанцый — гэта ў першую чаргу змяшчэнне вуглевадароднай сыравіны. Станцыі будуць: Віцебская, Бешанковіцкая, Полацкая, Верхнядзвінская. Распачне будаўніцтва з Полацкай. Сумарная эфектыўнасць усіх гэтых станцый будзе прыблізна 125—130 мегават.

Самая буйная будзе Віцебская — прыблізна магутнасцю 40 мегават. Прыблізна кошт будаўніцтва — пад 200 мільянаў долараў. Яна будзе ўзведзена ў наступнай пяцігодцы. Расійская кампанія выйграе тэндэр. Усё будзе зроблена, каб падчас будаўніцтва і эксплуатацыі захаваць экалогію. На гідравузлах, у прыватнасці, будуць

Фота БЕЛТА.

усталяваны механізмы, якія не патрабуюць замены маслаў, адпаведна вада не будзе забруджвацца. І знешне станцыі будуць прывабнымі — туды можна будзе вазіць турыстаў. Работу на станцыях атрымае больш за сто чалавек...

— *У 2012 годзе палачане рыхтуюцца адзначыць 1150-гадовы юбілей горада. Як вам як кіраўніку вобласці бачыцца гэта падзея?*

— У Полацку фактычна зарадзілася беларуская дзяржаўнасць. Еўфрасіння Полацкая, Сімяон Полацкі, Францыск Скарына — гэта асветнікі, дзеячы, якія з'яўляюцца прадстаўнікамі нашай гістарычнай спадчыны.

У перыяд да 2012 года будзе рэалізаваная спецыяльная маштабная праграма з выдаткоўваннем 200 мільярдаў рублёў. Сабору Еўфрасінні Полацкай удзялілі ўвагу, адкрылі маленькі полацкі «Арбат»... Робіцца шмат для развіцця інфраструктуры старажытнага горада ў цэлым. Прыкладна ў парадак жыллё, дарогі, установы адукацыі культуры, аўтавакзал, чыгуначны і спартыўныя аб'екты. Звернем пільную ўвагу на ўскраіны горада.

— *У вобласці шмат зроблена па развіцці турыстычных паслуг у малых і сярэдніх гарадах, агракультурызме. Ці дастаткова тут толькі прадпрыемальніцкай ініцыятывы? Можа, патрэбны нейкія больш сур'ёзныя падыходы на ўзроўні мясцовых органаў ўлады, аблвыканкама, каб падтрымліваць і развіваць гэтую ініцыятыву?*

— Мы заклікаем прадпрыемальнікаў: займацца турызмам, калі ласка, бярыце зямельныя ўчасткі, ствараюць турыстычныя прадпрыемствы. Галоўнае ў гэтым кірунку — кадравая палітыка. У Віцебскім дзяржаўным універсітэце імя П.М. Машэрава ўжо некалькі дзясяткаў выпускнікоў ёсць. У Полацку таксама займаюцца навучаннем па спецыялізацыі турызм. Віцебшчына вельмі прывабная для прыёму турыстаў. У нас ужо каля 300 суб'ектаў, якія займаюцца агракультурызмам. Плюс яшчэ сто створым у перыяд да 2015 года. Вядзём перамовы з турэцкімі турыстычнымі кампаніямі. Іх прадстаўнікі вельмі былі прыемна здзіўлены таму, што можна паказаць турыстам. А дзе нашы турыстычныя аператары? Чаму не рэкламуюць за мяжой Віцебшчыну? Турэцкі спецыялісты, дарэчы, паабяцалі самі распаўсюдзіць інфармацыю ў сябе на радзіме пра Віцебшчыну. Наша дэлегацыя адправіцца туды на вучобу, каб вывучыць вопыт. Асобныя раёны Прыдзвінскага краю могуць на турызме зарабляць да 10-15 адсоткаў ад нападунення бюджэту.

— *Аляксандр Мікалаевіч, вы як старшыня аблвыканкама заўсёды адкрыты для людзей, прымаеце грамадзян не толькі ў аблвыканкаме, але і пастаянна выязджаеце ў рэгіёны, часта бываеце ў працоўных калектывах. З якімі праблемамі часцей за ўсё звяртаюцца да вас жыхары вобласці?*

— На трэцім Усебеларускім народным сходзе была выпрацавана стратэгія будавання дзяржавы для народа. Па такім прынцыпе ўвесь апарат аблвыканкама, губернатар, кіраўнікі раённых і гарадскіх выканкамаў і працуюць. Праводзім і сацыялагічныя апытанні. І па выніках складаем адпаведныя праграмы рэагавання на ўсе праблемныя факты, з якімі звяртаюцца людзі. Летась асабіста я толькі ў аблвыканкаме прыняў 280 грамадзян. Сёлета ўжо каля двухсот. Дзе б ні звярталіся да мяне людзі: на вуліцы, падчас заняткаў спортам, тэлефоннай размовы, заўсёды стараюся ўвайсці ў праблемы, дапамагчы, калі, вядома, просьбы і патрабаванні да ўладаў абгрунтаваныя. Часцей за ўсё людзі скардзяцца на недахопы ў рабоце структур жыллёва-камунальнай гаспадаркі. Звяртаюцца з пытаннямі капітальнага рамонтна дахаў, сістэм ацяплення, падачы гарачай вады, каналізацыйных сістэм. Вельмі хваляюць людзей пытанні землекарыстання, работы органаў аховы здароўя і іншыя. І на свае пытанні атрымліваюць кваліфікаваныя адказы і дапамогу. Упэўнены, што з тым, хто звяртаецца да цябе па дапамогу, трэба мець часункі такія ж, як калі б ён быў табе блізім чалавекам, сваяком тваім. Толькі тады можна ўвайсці ў праблему...

Аляксандр ПУКШАНСКІ.

КПУП «Гомельоблпреклама» філіял «Эксперт-Услуга» (аганізатар аукциона) по поручению РУП «БМЗ» (продавец)

извещает о проведении 28 декабря 2010 года открытого повторного аукциона по продаже имущества в 11.00 в городе Гомеле по улице Гагарина, 20, кабинет 2-16

№ лота	Наименование оборудования	Начальная цена продажи, без НДС, руб. РБ	Задаток, без НДС, руб. РБ
2	Бетонсмеситель, инв. № 004953	65 000	6 000
4	Пресс МГП-2, инв. № 022096	1 928 784	190 000
6	Сварочный аппарат «Гелиос», инв. № 013060	115654	10 000
8	Сварочный аппарат ВД-0801, инв. № 020342	115 000	10 000
9	Сварочный аппарат ВД-0801, инв. № 020360	115 000	10 000

Продавец: Республиканское унитарное предприятие «Белорусский металлургический завод», контактный телефон: 8 02334 5 42 24.

Имущество расположено по адресу: ул. Промышленная, 37, 247210, г. Жлобин, Гомельская область. **Шаг аукциона — 5 %.**

К участию в аукционе допускаются лица, которые своевременно подали заявления на участие в аукционе по форме, определенной организатором аукциона, внесли в установленном порядке задаток для участия в аукционе, представили другие необходимые документы и подписали соглашение о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона.

Документы на участие в аукционе принимаются по адресу: г. Гомель, ул. Гагарина, 20, каб. 2-16 в рабочие дни с 09.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00 от даты опубликования настоящего извещения **по 24 декабря 2010 г. включительно**. Подача документов по почте не допускается.

В случае, если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в нем подано только одним участником, объекты аукциона продаются этому участнику при его согласии по начальной цене, увеличенной на 5 %.

Участник торгов имеет право до начала торгов письменно отозвать свое заявление на участие в них. Неявка участника торгов на торги признается отказом от участия в торгах. В этих случаях сумма внесенного им задатка возвращается организатором торгов в течение

5 рабочих дней со дня проведения торгов.

Задаток для участия в аукционе перечисляется на расчетный счет ПРОДАВЦА аукциона: № 3012003880014 в АСБ «Беларусбанк» филиал 312 г. Жлобин ОКПО 04778771, УНП 400074854.

Лица, являющиеся победителями торгов, обязаны: подписать протокол о результатах аукциона; заключить договор купли-продажи в срок не позднее 20 календарных дней от даты подписания протокола о результатах аукциона; оплатить приобретаемое имущество в сроки, определенные в договоре купли-продажи и возместить затраты на организацию и проведение аукциона. Задатки, уплаченные участниками аукциона, ставшими победителями, будут учтены в счет исполнения обязательств по договору купли-продажи. Проводится аукцион в соответствии с действующим гражданским законодательством Республики Беларусь, в т.ч. Указом Президента Республики Беларусь от 05.05.2009 г. № 232 «О некоторых вопросах проведения аукционов (конкурсов)» и Инструкцией о порядке организации и проведения торгов по продаже некоторых объектов республиканской собственности, утверждённой постановлением Государственного комитета по имуществу Республики Беларусь от 30 марта 2009 г. № 36.

Подробное извещение опубликовано в газете «Звязда» № 168 от 28.08.2010.

Дополнительная информация по контактному телефону организатора аукциона: 8 (0232) 74 89 64, 74 17 34.

Фота Анатоля КЛЕШЧУКА.

ДУША «ПЕРШАЦВЕТУ»

«Першацвет» — візітоўка краіны

Віктар Тульвінскі, якога вылучылі дэлегантам Усебеларускага народнага сходу, працуе намеснікам дырэктара 13-й мінскай агульнаадукацыйнай школы па вучэбнай рабоце. Пачынаў працу ў школе настаўнікам музыкі. Шмат гадоў кіруе і дырыжуе школьным узорным цымбальным аркестрам «Першацвет», у якім болей за 30 удзельніц. Юныя музыканты гастраліавалі ў Францыі, Германіі, Польшчы, прывезлі дыплом лаўрэатаў з Масквы. Вядома, найбольш яны радуюць беларускіх гледачоў. Віктар Тульвінскі ганарыцца, што «Першацвет» успрымаюць як сапраўдную візітоўку краіны.

На фотаздымку дырыжор Віктар Тульвінскі са сваімі выхаванкамі — «першацветкамі».

НАШЫ ПРАБЛЕМЫ

НАМ І ВЫРАШАЦЬ. РАЗАМ!

Абласныя сходы прадстаўнікоў органаў мясцовага кіравання і самакіравання стануць на Гродзеншчыне традыцыйнымі

Гэтую прапанову старшыні Гродзенскага абласнога Савета дэпутатаў Андрэя НАУМОВІЧА падтрымалі ўдзельнікі першага такога сходу, які прайшоў у горадзе над Нёманам. Лепшыя старасты сельскіх населеных пунктаў і іншыя прадстаўнікі органаў тэрытарыяльнага грамадскага самакіравання, участковыя інспектары міліцыі разам са старшынёй Гродзенскага аблвыканкама Сямёнам ШАПІРАМ, намеснікам міністра ўнутраных спраў Беларусі Яўгенам ПОЛУДЗЕНЕМ, пракурорам вобласці Віктарам МАРОЗАВЫМ і іншымі кіруючымі работнікамі вызначылі адрасы цікавага вопыту, падзяліліся думкамі, як працаваць над праблемамі.

— Важна тое, што стараста надзелены пэўнымі паўнамоцтвамі, — зазначыў начальнік упраўлення ідэалагічнай працы Гродзенскага аблвыканкама Павел СКРАБКО. — Ён мае права ўносіць на разгляд мясцовых органаў улады, кіраўніцтва арганізацый прапановы па пытаннях, што хваляюць жыхароў гэтай тэрыторыі, можа прысутнічаць пры іх разглядзе, прапаноўваць праекты рашэнняў.

І, зразумела, дабівацца іх выканання, што і робяць многія старасты ў Прынямонні. Вось толькі некаторыя прыклады, якія прыводзіліся на сходзе ў Гродне. **Стараста вёскі Завізіненцы Астравецкага раёна Валяжана Аляксандраўна КАСЦЕЧКА** арганізавала па чацвяргах прыём людзей па асабістых пытаннях прадстаўнікам розных арганізацый і ведамстваў. **Стараста вёскі Рытань гэтага ж раёна Аляксандр Мечыслававіч ЮРГЕЛЯНЕЦ** паклапаціўся аб добраўпарадкаванні зоны адпачынку, высадзіў парк, аднавіў фантан каля сельскага Дома культуры. Лепшай у Бераставіцкім раёне з'яўляецца сядзіба **старасты вёскі Эйсманты Станіслава Іванавіча ЯДКОўСКАГА**, прычым па яго прыкладзе і на суседскіх падворках цяпер не толькі градкі, але і кветкі, дэкаратыўнае кустоўе. **Стараста вёскі Вішнева Смагонскага раёна Альфрэда Лявоўна ДЫРО**, вырошчваючы на сваім падворку болей за 80 (!) відаў кветак, не толькі дзеліцца расадамі з аднавяскоўцамі, але і праводзіць сярод іх конкурсы на лепшую сядзібу.

Фота БЕЛТА.

Наша даведка

У Гродзенскай вобласці дзейнічаюць 206 сельскіх, 261 вулічны і 1075 дамавых камітэтаў агульнай колькасцю болей за 6 тысяч чалавек і 2549 старастаў сельскіх населеных пунктаў. Прычым сярод старастаў пераважаюць жанчыны — 1594.

сённяшні дзень у вобласці 25511 чалавек, у тым ліку 4635 жанчын. І асабліва ўражвае, што на 1 кастрычніка сёлета на прафлактэчным уліку ва ўрачоў-нарколагаў знаходзілася 1465 падлеткаў. Супрацоўнікі інспекцыі па справах непаўналетніх штогод выяўляюць каля тысячы выпадкаў давядзення дарослымі непаўналетніх да стану ап'янення. Прычым, напэўна, гэта, можна сказаць, толькі вяршыня айсберга. І зусім не залішне драматызуе сітуацыю меркаванне **намесніка начальніка УУС Гродзенскага аблвыканкама Уладзіміра САЦЮКА**, што п'янства становіцца пагрозай стабільнаму развіццю грамадства, болей за тое — нацыянальнай бяспекцы. Пакуль гэтая праблема, бяда грамадствам яшчэ не ўсвядомлена. У выніку міліцыя выяўляе сёлета 8 тон самагону і 40 тон іншых алкагольных суратаў, 600 самагонных апаратаў, аднак рэдка калі гэта адбываецца пасля своечасовага інфармавання органаў правапарадку з боку мясцовых жыхароў.

Альбо наступныя лічбы: у Гродзенскай вобласці болей за 3 тысячы дзяцей-сірот. А з іх каля 90 працэнтаў — пры жывых бацьках. Усё болей становіцца гора-бацькоў, якія прапіваюць грашовую дапамогу на дзяцей. І далёка не ўсюды, падкрэсліваецца на сходзе, сістэмна працуюць па раннім выяўленні дзяцей у праблемных сем'ях, іх падзенне ў бездань адбываецца літаральна на вачах аднавяскоўцаў, прадстаўнікоў органаў мясцовага самакіравання.

Хоць там, дзе працуюць усёй таласкай, многае атрымліваецца. Павучыцца можна, напрыклад, у **старшыні Нязбодзіцкага сельвыканкама Свіслацкага раёна Марыі Фёдаруўны КАЧКО**. Быццам і звычайныя клопаты (штотыднёвае наведванне сем'яў, якія выклікаюць трывогу, своечасовая дапамога), а вынік відавочны. Ён — не ў агульных словах нахвалтаў «узмаціць, палепшыць», а ў канкрэтных справах у дачыненні да канкрэтных людзей. Пастаўлена на ўлік 12 сем'яў, знята — 5, трое бацькоў закарэававаны ад алкаголю, усе 12 дзяцей, адабраных у бацькоў рашэннем камісіі па справах непаўналетніх, вярнуліся ў свае бялагічныя сем'і. І яшчэ факт: за апошнія 10 гадоў непаўналетнімі не здзейснена ніводнага злачынства і правапарушэння.

Напрыканцы сходу былі ўзнагароджаны лепшыя прадстаўнікі органаў тэрытарыяльнага грамадскага самакіравання і участковыя інспектары міліцыі. Дарэчы, частковыя вострымі з'яўляюцца пытанні забеспячэння участковых жыллём, службовымі аўтамабілямі. Каб вырашыць транспартную праблему, паведамаў намеснік міністра ўнутраных спраў Беларусі Яўген ПОЛУДЗЕНЬ, цяпер распрацоўваюцца пэўныя нарматыўныя акты на рэспубліканскім узроўні. Да таго ж, устаноўлена 30-працэнтная надбавка да службовага аkladу участкавага інспектара міліцыі. Праўда, гэта не гарантуе такой павагі, якой, напрыклад, карыстаўся сярод жыхароў вёскі Любча Навагрудскага раёна Іван Арсенцьеўч КАРАТАЙ, заслужаны участковы інспектар міліцыі СССР. Калі яго перавялі на іншую працу, сцягнулі са свайго ліста міністру ўнутраных спраў з просьбай вярнуць участковага. І ён вярнуўся... **Барыс ПРАКОПЧЫК.**

«ГАЛОЎНАЕ — БЫЦЬ АПТЫМІСТАМ: СТАВІЦЬ МЭТУ — І ІСЦІ НАПЕРАД!»

Дэлегаты IV Усебеларускага народнага сходу ад Магілёўскай вобласці напярэдадні падзеі падзяліліся сваімі думкамі:

Таццяна КАНАНЧУК, старшыня Слаўгарадскага раённага Савета дэпутатаў:

— Я беру ўдзел у народным сходзе другі раз. Была ўдзельніцай другога сходу, і ў памяці ён застаўся як найважнейшы сур'ёзны форум, які вызначае лёс краіны на бліжэйшыя пяць гадоў.

З праблем, якія хацелася б абмеркаваць, найперш скажу пра далейшае ўдасканаленне дзейнасці сельскіх Саветаў і сельвыканкамаў у забеспячэнні нармальнага жыцця людзей. Напрыклад, трэба працягваць інфарматызацыю аграрароў і ўсталёўваць для сялян ужо звыклыя для гарадскіх жыхароў інфакіёскі і банкаматы.

Трэба развіваць створаныя ў аграрарыях вытворчыя ўчасткі жыллёва-камунальнай гаспадаркі. Менавіта яны могуць аказаць дапамогу прыватнікам у апрацоўцы падсобных участкаў. У сельскіх гаспадарках цяпер магутная тэхніка, а вытворчыя ўчасткі ЖКГ могуць якраз арыентавацца на патрэбы людзей.

Што датычыцца постчарнобыльскіх праблем (а наш раён моцна пацярпеў ад Чарнобыльскага катастрофы), то я хацела б прапанаваць змены ў арганізацыі аздараўлення дзяцей з пацярпелых ад радыяцый тэрыторый. Няхай бы яны вызыджалі на 30 дзён і толькі ў летні перыяд. Ад гэтага было б болей плёну для здароўя дзяцей, чым цяпер, калі яны ездзяць на 18 дзён, часам у небяспечны хваробамі халодны час і пасярод вучэбнага года, ад чаго таксама псеўца ўзровень адукацыі.

У Слаўгарадскім раёне толькі сёлета 12 паселішчаў рэабілітаваныя і пераведзены ў зону з перыядычным радыяцыйным кантролем. Там ёсць пустыя землі, якія трэба ўводзіць у абарачэнне, і для гэтага, вядома, патрэбна фінансаванне.

Мікалай ПАТРОНЧЫК, кіраўнік Круглянскай ПМК-266:

— Я буду браць удзел ва Усебеларускім сходзе трэці раз. Сустрэчы з калегамі з іншых рэгіёнаў і сталіцы, кулуарныя размовы, пленарныя пасяджэнні — усё гэта было, і засталася ў памяці.

Ад апошняга сходу засталася ўражанне, што ўсе прынятыя праграмы і аб'яўленыя, якія там прагучалі, спраўдзіліся. Зараз ужо надрукаваныя праекты новых праграм, і задачы пастаўлены яшчэ болейшыя. Пяць гадоў таму здавалася, што мы не справімся, не зробім, не адолеем. Але справіліся, зрабілі і адолелі. Так будзе і цяпер. Галоўнае, на мой погляд, быць аптымістам, а не песімістам: ставіць мэту — і ісці да яе наперад.

Вядома, і я падрыхтаваў шэраг прапановаў, якія датычацца развіцця будаўнічай галіны. Напрыклад, на будаўніцтве «наехалі», хоць і абсалютна справядліва і законна, за якасць працы. Але гэта не толькі справа ўласна будаўнікоў, але і праектных інстытутаў, тэхнічнага нагляду і прадпрыемстваў, якія вырабляюць будаўнічыя матэрыялы і канструкцыі. Вось пакуль мы не аб'яднаем, то не зрушым праблему якасці з мёртвага пункта.

Таксама нас, будаўнікоў, хваляюць замежныя закупкі тэхнікі. У Беларусі ўжо арганізавана вытворчасць сельскагаспадарчай тэхнікі добрай якасці. А вось, на жаль, будаўнічай тэхнікі няма, і даводзіцца набываць яе за мяжой, а хацелася б айчыннага і пры гэтым якаснага.

Уладзімір ПАНЦЮХОЎ, старшыня Магілёўскага абласнога Савета дэпутатаў:

— Ад мінулых Усебеларускіх народных сходаў у мяне засталася ўражанне дачынення да прыняцця лёсавызначальных рашэнняў, выбару вектара развіцця сваёй краіны.

Цяпер я чакаю новага сходу, каб пераканацца яшчэ раз, што курс развіцця краіны правільны і будзе прадоўжаны. Мы будзем жыць лепей — і ў сэнсе заробкаў людзей, эканомікі, знешнепалітычнай дзейнасці. І няхай не ўсё адразу ў нас складваецца ідэальна, але хочацца быць упэўненым, што мы на правільным шляху.

Калі казаць аб праблемах для публічнага абмеркавання, то я найперш скажу бы аб мясцовым самакіраванні і пашырэнні яго паўнамоцтваў, магчымасцяў і адказнасці. Таму што менавіта там, на самым першым узроўні, адбываецца выхаванне адказнасці перад сённяшнім днём і заўтрашнім. Я паспрабую растлумачыць, што я маю на ўвазе, на прыкладзе.

Я ехаў з сям'ёй на лецішча. І едзе мікрааўтобус, адкуль вадзіцель без лішняй сарамлівасці выкідае ў акно проста на дарогу абгортку ад марожанага. Я разлаваўся, абагнаў мікрааўтобус, спыніў яго, папрасіў вадзіцеля падабраць смецце. Ён мяне, калі шчыра, паслаў вельмі далёка. Але калі я паабяцаў яму непрыемнасці, усё ж пайшоў і прыбраў з дарогі.

Мае сваякі ў мяне потым спыталіся: «Навошта табе гэта было трэба?» А я быў страшна абураны. Пакуль мы ўсе не будзем несці адказнасць за кожны свой учынак і выходзіць такім чынам маладое пакаленне, плёну не будзе. І паперкі на дарозе, бутэлькі на абочыне, акуркі на вуліцы — гэта ўсё ўзровень культуры нашага штодзённага жыцця.

Трэба разумець і адказна ставіцца да гэтага. А якраз грамадскае самакіраванне — не толькі сельсаветы, але і гарадскія дамавыя камітэты і гэтак далей — гэтую працу па выхаванні людзей робіць. І менавіта там яе трэба пачынаць.

Запісала Ілона ІВАНОВА.

ЗВАРОТ УДЗЕЛЬНІКАЎ ПЛЕНУМА РЭСПУБЛІКАНСКАГА САВЕТА БЕЛАРУСКАГА ГРАМАДСКАГА АБ'ЯДНАННЯ ВЕТЭРАНАЎ ДА ЎСІХ ГРАМАДЗЯН РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ

Паважаныя грамадзяне нашай рэспублікі!
19 снежня 2010 года ў адпаведнасці з Канстытуцыяй Рэспублікі Беларусь аббудуцца чарговыя выбары Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь.

Мы, члены Рэспубліканскага савета ветэранаў, звяртаемся да ўсіх ветэранаў вайны і працы, прадстаўнікоў старэйшага пакалення, да маладых выбаршчыкаў, усіх грамадзян нашай краіны з заклікам — выканаць свой грамадзянскі абавязак, прыйсці да выбарчых урнаў і прагаласаваць за кандыдата ў Прэзідэнты — чцпер дзеючага Прэзідэнта нашай рэспублікі Аляксандра Рыгоравіча Лукашэнку.

З усіх зарэгістраваных Цэнтральнай выбарчай камісіяй Рэспублікі Беларусь кандыдатаў на пасаду Прэзідэнта Аляксандра Рыгоравіча Лукашэнка змог прадставіць нашаму народу найбольш рэальную і пераканаўчую Праграму далейшага сацыяльна-эканамічнага развіцця краіны, усямернага паляпшэння жыцця нашага народа на наступныя пяць гадоў, якая будзе разгледжана і прынята 4-м Усебеларускім народным сходам 6-7 снежня гэтага года.

Аб рэальнасці намераных планаў сведчыць тое, што ёсць істотная дасягненні ў сацыяльнай сферы: павышаецца зарабная плата і растуць працоўныя пенсіі, захоўваюцца ўсе сацыяльныя дапамогі, у краіне самы нізкі на постсавецкай прасторы ўзровень беспрацоўя і паказчык дзіцячай смяротнасці.

Шмат робіцца па падтрымцы таленавітай навучэнскай моладзі, маладых вучоных, работнікаў мастацтва, культуры і спорту.

Ветэраны, як і большасць беларускага народа, удзячныя нашаму Прэзідэнту, ураду краіны за мірнае неба і стабільнасць на нашай зямлі, за тое, што з кожным годам становяцца больш утульнымі і прыгожымі нашы гарады і вёскі, паляпшаецца дабрабыт народа.

Нас радуе тое, што наша дзяржава не ўдзельнічае ва ўзброеных канфліктах, праводзіць незалежную знешнюю і ўнутраную палітыку, дакладна адстойвае інтарэсы нашай суверэннай краіны. Гэта пацвярджаецца паляпшэннем палітычнага дыялога з Еўрасаюзам, знаходжаннем канструктыўнага рэчыва ўзаемаадносін з кіраўніцтвам Расійскай Федэрацыі, усямерным умацаваннем дружбы з расійскім народам.

Мы заклікаем вас, паважаныя ветэраны, усіх грамадзян нашай Рэспублікі Беларусь аддаць 19 снежня гэтага года свае галасы за кандыдата ў Прэзідэнты Рэспублікі Беларусь Аляксандра Рыгоравіча Лукашэнку.

Усе на выбары! Стварэнне абноўленага аблічча Беларусі і дабрабыт роднай зямлі — справа ўсіх і кожнага!

Члены пленума Рэспубліканскага савета Беларускага грамадскага аб'яднання ветэранаў. 2 снежня 2010 года.

ФАКТ

«БЕЛАВІЯ» ПАЧАЛА ПРОДАЖ АВІАБІЛЕТАЎ НА РЭЙСЫ ЛЕТНЯГА РАСКЛАДУ 2011 ГОДА

«Белавія» адкрыла продаж авіябілетаў на рэйсы летняга раскладу 2011 года, які пачынае дзейнічаць з 27 сакавіка.

Як удакладнілі ў авіякампаніі, у перыяд дзеяння летняга раскладу будуць выконвацца палёты па маршрутах, якія злучаюць гарады Германіі і Казахстана. Так, «Белавія» прапаноўвае зручныя стыкоўкі праз Нацыянальны аэрапорт «Мінск» з Франкфурта, Гановера і Берліна ў Астану — двойчы на тыдзень, па суботах і нядзелях (з 26 чэрвеня), Кастанай — двойчы на тыдзень, па серадах і чацвяргах (з 29 чэрвеня па 2 верасня) і Паўладар — двойчы на тыдзень, па аўторках і пятніцах (з 24 чэрвеня па 3 верасня). Пры гэтым палёты ў Астану плануецца выконваць таксама восенню і зімой 2011 года па серадах і суботах.

Акрамя таго, у летнім раскладзе павялічыцца частата палётаў у Берлін і Франкфурт. Тройчы на тыдзень, па аўторках, чацвяргах і суботах (з 25 чэрвеня па 3 верасня), будуць выконвацца рэйсы Мінск — Гановер — Мінск. Яшчэ адзін, чацвёрты рэйс у гэтым кірунку, будзе выконвацца з 27 чэрвеня па 5 верасня па панядзелках.

Андрэй ПЯТРОЎ, «Мінск—Навіны».

СУСТРЭЧУ КАЛЯД У ШЛЯХЕЦКАЙ СЯДЗІБЕ ПРАПАНАУЕ МІНЧАНАМ НАЦЫЯНАЛЬНЫ МАСТАЦКІ МУЗЕЙ

Супрацоўнікі сховішча твораў мастацтва прапануюць мінчанам прасякнута святочным настроем, даведацца пра традыцыі і абрады вялікага хрысціянскага свята ў дваранскім коле «Дома Ваньковічаў», пазнаёміцца з мастацтвам XIX стагоддзя.

Як расказала карэспандэнту агенцтва «Мінск—Навіны» аўтар навукова-метадычнай канцэпцыі праграмы «Каляды ў сядзібным доме Ваньковічаў» Надзея Красуцкая, прэзентацыя праграмы адбылася летась. Сёння ў сувязі з вялікай папулярнасцю было прынята рашэнне аднавіць яе.

— Праграма адрасаваная сямейнай аўдыторыі і праводзіцца толькі ў снежні і студзені, — расказвае Н. Красуцкая. — Гэта добрая нагода сабрацца сям'ёй, а таксама запрасіць самых блізкіх і дарагіх людзей. Нашых гасцей чакае нямяла сюрпрызаў.

Людміла ПРЫХОДЗЬКА, «Мінск—Навіны».

ЎІІІ

САМАВОЛЬНАЕ... ЦЭНАЎТВАРЭННЕ

Загадчыца і прадаўшчыца адной з вясковых крамаў у Смаргонскім раёне самавольна ўстанавілі цэнавую надбавку на віно, заробіўшы такім чынам за два тыдні каля трохсот тысяч рублёў, паведамляе аддзяленне інфармацыі і грамадскіх сувязяў УУС Гродзенскага аблвыканкама.

Цана на віно двух найменняў завышалася на некалькі соцень рублёў, пакуль не ўмяшаліся аператыўнікі па барацьбе з эканамічнымі злачынствамі Смаргонскага райаддзела міліцыі. Свае дзеянні работніцы гандлю патлумачылі тым, што быццам райспажыўсаюз спажыў з іх пэўныя сумы за своечасова нерэалізаваны тавар, на які скончыліся тэрміны прыдатнасці. І яны, завышаючы кошт спіртнога, мелі намер пакрыць уласныя выдаткі.

Заведзена крымінальная справа па частцы 2 артыкула 257 Крымінальнага кодэкса Беларусі, санкцыя якой прадугледжвае да трох гадоў пазбаўлення волі.

Барыс ПРАКОПЧЫК.

Дэлегаты Усебеларускага сходу

ЖЫЦЦЁ Ў СВЕТЛЫХ ФАРБАХ

Раіцца з народам наконт магчымых сцэнарыяў развіцця краіны ўжо стала ў беларускіх уладаў добрай традыцыяй. Як за гэты час эвалюцыянавала сама форма ўдзелу народа ў вялікай палітыцы ды і наша жыццё ўвогуле? **Валянціна ЛУКАШОНАК, дэлегат усіх чатырох народных сходаў, ведае як нішто. Вопытна ўдзельніца рэспубліканскіх форумў, сёлета яна ўпершыню выступіць у новай якасці — як парламентарый, намеснік старшын Пастаянай камісіі Палаты прадстаўнікоў па заканадаўстве і судово-прававых пытаннях. Будзе і яшчэ што-нішто новае: фармат дыскусіі.**

— Работа па секцыях мне падаецца вельмі слухным новаўвядзеннем, — дзеліцца сваімі прадчуваннямі дэпутат. — Кожны прадстаўнік народа будзе не проста слухачом — актыўным удзельнікам. На базе канкрэтных арганізацый і прадпрыемстваў дэлегаты сходу змогуць пачуць пэўных людзей, пабачыць рэальныя дасягненні. І кожны зможа на ўласны прыкладках з месцаў унесці свае прапановы, якія, натуральна, знойдуць адлюстраванне ў Праграме сацыяльна-эканамічнага развіцця Рэспублікі Беларусь на 2011 — 2015 гады. Дыскусія будзе канструктыўнай, без сумневу. Увогуле з самага першага сходу я бачу перамены толькі да лепшага, светлага. Добра памятаю 1996 год, калі будаўнічы комплекс практычна не працаваў. Таму не можа не радаваць, што сёння ідзе такая вялікая будоўля, у першую чаргу — жылля. Літаральна на нашых вачах выраслі новыя мікрараёны: Лошыца, Каменная Горка, Дружба, Сухарава, Масюкоўшчына. Узводзяцца школы, дзіцячыя сады, паліклінікі. Вось тое пазітыўнае, што робіцца для беларусаў ад сходу да сходу. Значыць, у краіне стабільная эканоміка. І што самае галоўнае — сацыяльна арыентаваная. Для маці пастаянна павышаюцца дапамогі па доглядзе за дзецьмі, растуць стыпендыі, пенсіі, заробкі — найперш бюджэтнікаў.

— **На што звярнулі асаблівую ўвагу ў прапанаваным для абмеркавання праекце?**

— Сярод прыярытэтаў — развіццё чалавечага патэнцыялу, стварэнне камфортных умоў пражывання для кожнага чалавека ў краіне — ад малага да вялікага. Стмулявацца будзе прадпрымальніцкая ініцыятыва. Парламентам, дарэчы, шмат робіцца ў гэтым кірунку — фарміруецца спрыяльная заканадаўчая база. У парламенце няма месца палітыканству, мы зацвярджаем тыя законы, якія рэальна працуюць на тое, каб краіна стабільна развівалася. Патрэбныя новыя ідэі, каб развівалася эканоміка. Значыць, варта асабліва заахоўваць развіццё патэнцыялу ў моладзі. Для мяне, як чалавека доўгія гады занятага ў сістэме адукацыі і аховы здароўя, вельмі важныя менавіта гэтыя аспекты праграмы. Парламентары са свайго боку рыхтуюць належную глебу для далейшага ўдасканалення гэтых сфер. Літаральна днямі прынялі ў другім чытанні праект Кодэкса аб адукацыі — ён будзе першым дакументам такога кшталту на ўсёй прасторы СНД. У адпаведнасці з праграмай на новую пяцігодку АПК будзе эфектыўна развівацца, а значыць, на сталах у нас будзе багацце і дастатак. Ну і нарэшце тое, без чаго не абыходзіцца ніводзін прыём, ніводная сустрэча ў калектывах — даступнасць жылля. Дэмаграфічная сітуацыя ў нас паляпшаецца з кожным годам, нараджальнасць павышаецца, і маладыя сем'і павінны жыць у добраўпарадкаваных кватэрах. Для гэтага на пяцігодку запланаваныя адпаведныя захады.

— **Якія Вашы асабістыя прапановы?**

— Зноў жа вярнуся да сваіх, профільных, сфер. У сістэме аховы здароўя сёння многае робіцца, безумоўна. Аднак варта яшчэ папрацаваць на тое, каб даступнасць медыцынскіх паслуг забяспечвалася без якіх агаворах. Асаблівую ўвагу варта надаць прафілактычнай рабоце: яна прыносіць рэальны плён у аздараўленні насельніцтва. Боль, які мяне заўжды хвалюе, — работа з сям'ёй. Так, кропкава, і ў сістэме адукацыі, і ў сістэме аховы здароўя яна праводзіцца. Аднак вялікай сістэмнай работы па фарміраванні сям'і няма. Менш разводаў хацелася б. Больш адказнага, усвядомленага бацькоўства. Мая мара — каб дзіцячыя дамы не адкрываліся, а закрываліся. Калі мы зможам захаваць у сям'і кожнае дзіця, мы дасягнем яшчэ большых поспехаў і ва ўтрыманні нізкага ўзроўню злчыннасці, і ў стварэнні пазітыўнай сацыяльнай абстаноўкі. У сістэме адукацыі, аховы здароўя, сацыяльнай абароны павінна быць пакладзена ў аснову асноўная работа з сям'ёй. А сёння гэтыя моманты зніклі нават са школьнай праграмы. Хіба ў нас мала цудоўных прыкладаў узорных сем'яў? Колькі заўгодна. Тым больш кантрастна выглядаюць на іх фоне непаспяховыя сем'і — на жаль, такіх таксама ёсць. У рабоце з імі вельмі дапамагае 18 дзесяткі кіраўніка дзяржавы, дзякуючы якому каля 50 адсоткаў дзяцей былі вярнутыя ў сям'і. Масавая прапаганда сям'і — тэлефільмы і відэаролікі, — гэта, вядома ж, добра. Аднак хацелася б больш індывідуальнай работы, асабліва з падлеткамі ў пытаннях фарміравання шчаслівай, удачнай, паспяховай сям'і. Для гэтага павінна быць стабільная эканоміка. І ў нас яна ёсць. Толькі 0,9 адсотка беспрацоўных у Беларусі — самы нізкі паказчык у СНД, эканоміка развіваецца, моладзь можа атрымаць бясплатную адукацыю. Нездарма мы займаем адно з першых месцаў па ўзроўню адукацыі.

Навукаем мы сапраўды цудоўна, але ж разам з тым працэсы выхавання трохі адстаюць. Вось на што варта звяртаць увагу. І дарэмна апаненты крытыкуюць за будаўніцтва лядовых палацаў — у краіне

створана выдатная база для развіцця і фарміравання здаровага ладу жыцця. Шматлікія спартыўныя пляцоўкі, палатныя спорты, адна грандыёзная «Мінск-Арэна» чаго каштуе! Даступнасць для аздараўлення і заняткаў спортам у нашай краіне максімальная. А здаровыя людзі — значыць здаровая будучыня, здаровая нараджальнасць, спрыяльная дэмаграфічная сітуацыя.

— **Апаненты яшчэ крытыкуюць і за празмерна амбіцыйныя планы, нерэальныя для выканання...**

— Каб чалавек развіваўся, ён павінен ставіць сабе планкі і браць іх. Калі гэта планка акажацца заніжанай, што гэта будзе за чалавек?! Так і з дзяржавай. Няхай гэта будзе высокая планка, але мы будзем імкнуцца яе дасягнуць! Тым больш унушае ўпэўненасць, што задачы, пастаўленыя на мінулым форуме, дасягнутыя. Як бы цяжка нам ні было, нягледзячы на крызіс, мы ўсё змаглі. Мы нават яго практычна не заўважылі. Прадпрыемствы не стаяць, яны вырабляюць прадукцыю, прыносяць прыбытак, бізнэс развіваецца — мы не ў застоі. Значыць, трэба ставіць высокія планкі.

— **Усе доўгатэрміновыя планы — гэта, па сутнасці, мадэль будучыні. Якой яна Вам уяўляецца для Беларусі?**

— Ведаеце, у нас такая прыгожая краіна! Хачу, каб турызм развіваўся больш актыўна, каб яшчэ больш замежных гасцей прыязджалі да нас і атрымлівалі асалоду ад усяго гэтага харства. Каб мы шчыра і моцна сябравалі з суседзямі. Каб усім да аднаго беларусам жылося на радзіме камфортна, каб у кожнага быў дах над галавой, годная работа, багацце на сталё, каб не было дзіцячых дамоў. Каб наўкоп нас заўжды былі жыццярэдасныя людзі са шчырымі ўсмешкамі на тварах. І мы ўжо на парозе гэтай светлай будучыні. Успомніце, як раней збіраліся на нейкіх канферэнцыях, сходах: людзі пераважна ў чорным ды шэрым, самі такія ж змрочныя і хмурныя. А цяпер куды ні прыйдзеш — наўкола светлыя тоны. Па гэтым можна меркаваць, што і жыццё ў людзей таксама ў светлых тонах. Ім камфортна і прывольна.

Зоя ВАРАНЦОВА.

Блізкая ўлада

Шукаць моцнае звяно

Баранавіцкі камбінат харчовых прадуктаў наведваў кіраўнік Міністэрства па падатках і зборах Уладзімір ПАЛУЯН, які выступіў перад работнікамі прадпрыемства.

— Я прыехаў, каб даведацца пра ваш настрой і праблемы прадпрыемства. Магчыма, іх давядзецца ўздзяма на рэспубліканскім ўзроўні. Ваша прадпрыемства я ведаю з 1989 года і хачу адзначыць, што ў вас пастаянна былі зрухі наперад, — пачаў сваё выступленне міністр.

Нельга сказаць, што прысутныя актыўна падключыліся да размовы і задавалі госяцю пытанні — больш слухалі. Міністр пацікавіўся заробкамі на прадпрыемстве, і яны аказаліся даволі сціплымі. Сярэдняя зарплата — пад 700 тыс. рублёў — нікога не задавальняе, але...

Уладзімір Палуян спыніўся на падатковай палітыцы ў краіне і падкрэсліў, што на сёння ў нас засталася ўжо толькі 5 асноўных падаткаў. А тое, што Беларусь па падаткаабкладанні знаходзіцца на 183 месцы па заходняй кваліфікацыі, то тут, на думку міністра, многае залежыць ад таго, па якой схеме рабіць тыя выкладкі.

Давялося і сваё пытанне задаць — каб ажывіць размову.

— Уладзімір Мікалаевіч, у вашым міністэрстве ведаюць, колькі грошай у кішэні кожнага. А ці ёсць у нас свае Абрамовічы, сярэдні клас...?

— Людзі робяць справаздачы, плацяць падаткі, і нашы інспекцыі трымаюць сітуацыю пад кантролем. Адзначу,

што беларускае грамадства не падзеленае на багатых і бедных так, як у Расіі. У нас Абрамовічаў няма. Адносна багатых, то іх прыкладна 10%, але ж гэта глядзячы ад якой планкі адштурхоўвацца. Вось чалавек мае кватэру, аўтамашыну, дачу, бытавую тэхніку, і зарплата ў яго стабільная — да якога класу яго аднесці? Бедных у нас, як і багатых, у межах 10%. А яшчэ хачу сказаць наконт сярэдняга заробка ў 500 долараў. За ў вас пастаянна былі зрухі наперад, — пачаў сваё выступленне міністр.

лістапад ён складае 470 долараў, а да канца года дасягне вайну тысячы. Але не трэба чакаць, што паўсюдна такой будзе зарплата. Грошы неабходна зарабляць. Ёсць прадпрыемствы ў ўстановах, на якіх ужо атрымаюць па 500 і болей долараў, а ёсць і такія, як ваша.

Выступіў і дырэктар камбіната харчовых прадуктаў Аляксандр ТАРАСЕВІЧ. — У нас на склад прадукцыі назіпазваецца хутка, а вась са склада ў продаж ідзе марудна. Адсюль і нядоімкі. Даводзіцца працаваць з арыштаванымі рахункамі.

І тут давялося ўставіць сваё слова. — А можа, гэта звязана з тым, што на прадпрыемстве некалькі гадоў таму ўстанавілі балгарскую лінію па вытворчасці сокаў ў шклянэй тары і аказалася, што пакупнік да гэтай прадукцыі не працягвае асаблівых цікавасці — аддае перавагу сокам у тэтрапакетах? — пацікавіўся ў дырэктара.

— Магчыма, і трэба было не апырэджаваць час і разліваць сок у тэтрапакеты, але ў стратэгічным плане мы не памылі-

ліся і ідзём у правільным кірунку. Людзі пачынаюць прывыкаць да натуральнай прадукцыі. Дарэчы, і шклянца бутэляк з усіх упаковак з'яўляецца самай экалагічна чыстай.

Пасля сустрэчы ўзяў кароткае інтэрв'ю ў міністра.

— На камбінат харчовых прадуктаў вы прыехалі невывадкова?

— Так. Вы і самі ведаеце, якая склалася сітуацыя на прадпрыемстве. Ёсць запалычанасць, а падаткі неабходна плаціць.

— А які рэгіён на Брэстчыне выклікае найбольшую заклапочанасць?

— Такім слабым звяном былі Баранавічы, бо тут вельмі многа прадпрыемстваў, але за апошнія два гады сітуацыя наконт выплаты падаткаў у горадзе палепшылася. Падаткі плаціць нават баваўнянае аб'яднанне.

— Як выглядае Брэстчына на фоне іншых абласцей?

— Брэстчына выступае лідарам. У 2009 годзе яна была пераможцам агляду-конкурсу сярод інспекцый.

— Што найбольш даймае ваша міністэрства ў цэлым?

— Праблемныя прадпрыемствы. Але куды ад іх падзецца? Крок за крокам, паступова і ў іх вырашаюцца праблемы.

— Уладзімір Мікалаевіч, вось перад намі камбінат харчовых прадуктаў — прадпрыемства, прадукцыя якога не вытрымлівае канкурэнцыі. Паліцы ў крамах заваленыя сокамі расійскай, украінскай, малдаўскай вытворчасці. Магчыма, тут неабходна ўмяшчацца дзяржаве і абабраць прадукцыю сваіх прадпрыемстваў?

— Мы ім будзем ставіць рагаткі, а яны — нам, і нічога добрага з гэтага не атрымаецца. Павінен быць парызтэт.

Сымон СВІСТУНОВІЧ. Фота аўтара.

БУХГАЛТЕРСКИЙ БАЛАНС
организации «Интехнострой»
по состоянию на 1 января 2010 г

Актив	Код строки	На начало года	На конец отчетного периода
1	2	3	4
I. ВНЕОБОРОТНЫЕ АКТИВЫ			
Основные средства			
первоначальная стоимость	101	223	331
амортизация	102	46	83
остаточная стоимость	110	177	248
Нематериальные активы			
первоначальная стоимость	111	-	-
амортизация	112	-	-
остаточная стоимость	120	-	-
Доходные вложения в материальные ценности			
первоначальная стоимость	121	-	-
амортизация	122	-	-
остаточная стоимость	130	-	-
Вложения во внеоборотные активы	140	-	-
В том числе: незавершенное строительство	141	-	-
Прочие внеоборотные активы	150	-	-
ИТОГО по разделу I	190	177	248
II. ОБОРОТНЫЕ АКТИВЫ			
Запасы и затраты	210	7655	813
В том числе: сырье, материалы и другие ценности	211	100	100
животные на выращивании и откорме	212	-	-
затраты в незавершенном производстве и полуфабрикаты	213	336	709
расходы на реализацию готовой продукции и товары для реализации	214	-	-
товары отгруженные	216	-	-
выполненные этапы по незавершенным работам	217	-	-
расходы будущих периодов	218	67	4
прочие запасы и затраты	219	-	-
Налоги по приобретенным товарам, работам и услугам	220	3	3
Дебиторская задолженность (платежи по которой ожидаются более чем через 12 месяцев после отчетной даты)	230	-	-
В том числе: покупателей и заказчиков	231	-	-
прочая дебиторская задолженность	232	-	-
Дебиторская задолженность (платежи по которой ожидаются в течение 12 месяцев после отчетной даты)	240	870	647
В том числе: покупателей и заказчиков	241	220	111
поставщиков и подрядчиков	242	94	168
по налогам и сборам	243	456	183
по расчетам с персоналом	244	100	135
разных дебиторов	245	-	50
прочая дебиторская задолженность	249	-	-
Расчеты с учредителями	250	-	-
В том числе: по вкладам в уставной фонд	251	-	-
прочие	252	-	-
Денежные средства	260	1975	107
В том числе: денежные средства на депозитных счетах	261	1735	84
Финансовые вложения	270	189	144
Прочие оборотные активы	280	-	-
ИТОГО по разделу II	290	10692	1714
БАЛАНС (190+290)	300	10869	1962
	Код строки	На начало года	На конец отчетного периода
	1	2	3
III. КАПИТАЛ И РЕЗЕРВЫ			
Уставный фонд	410	19	19
Собственные акции (доли), выкупленные у акционеров (учредителей)	411	-	-
Резервный фонд	420	-	-
В том числе: резервы, созданные в соответствии с законодательством	421	-	-
резервы, созданные в соответствии с учредительными документами	422	-	-
Добавочный фонд	430	1441	1599
Чистая прибыль (убыток) отчетного периода	440	-	-
Нераспределенная прибыль (непокрытый убыток)	450	953	162
Целевое финансирование	460	-	-
Доходы будущих периодов	470	-	-
ИТОГО по разделу III	490	2413	1780
IV. ДОЛГОСРОЧНЫЕ ОБЯЗАТЕЛЬСТВА			
Долгосрочные кредиты и займы	510	-	-
Прочие долгосрочные обязательства	520	-	-
ИТОГО по разделу IV	590	-	-
V. КРАТКОСРОЧНЫЕ ОБЯЗАТЕЛЬСТВА			
Краткосрочные кредиты и займы	610	-	-
Кредиторская задолженность	620	8456	182
В том числе: перед поставщиками и подрядчиками	621	1319	20
перед покупателями и заказчиками	622	7093	133
по расчетам с персоналом по оплате труда	623	-	-
по прочим расчетам с персоналом	624	3	3
по налогам и сборам	625	7	25
по социальному страхованию и обеспечению	626	-	-
по лизинговым платежам	627	-	-
перед прочими кредиторами	628	34	1
Задолженность перед участниками (учредителями)	630	-	-
В том числе: по выплате доходов, дивидендов	631	-	-
прочая задолженность	632	-	-
Резервы предстоящих периодов	640	-	-
Прочие краткосрочные обязательства	650	-	-
ИТОГО по разделу V	690	8456	182
БАЛАНС (490+590+690)	700	10869	1962
Справочно (из строки 620)	701	На начало отчетного года	На конец отчетного периода
долгосрочная кредиторская задолженность		-	-
краткосрочная кредиторская задолженность	702	-	-

Руководитель **Расолько В.В.**

Главный бухгалтер **Гаева Г.Н.**

УНП 100980743.

ЗРАБІЦЬ ПАЛЕССЕ АДМЕТНЫМ КРАЕМ

Мінае год. Для Беларусі ён вызначальны, бо адбудуцца выбары прэзідэнта. А якім ён быў для людзей у глыбіцы? Што адбылося ў Ганцавіцкім раёне, які «згубіўся» сярод балот і лясоў? Разважае старшыня райвыканкама Уладзімір **СТОЛЯР**.

— Сёлета была складаная сітуацыя ў сельскай гаспадарцы. Спякота пакінула свой след, але выстаялі, і год быў плённым. Напрыклад, прырост у прамысловасці замест запланаваных 111-113% дасягнуў 130%. У сельскай гаспадарцы на доі маляка выраслі на 12 працэнтаў і, нават нягледзячы на неспрыяльнае надвор'е, у чыстай вазе ўраджай збожжа застаўся на ўзроўні 2009 года. Гэтыя лічбы не выдуманя, а рэальныя. Вось возьмем будаўніцтва жылля. Людзі пабудавалі 160 кватэр па кааператывунай лініі, а да канца года будзе здадзена яшчэ 80. Узводзяць і прыватныя дамы. Хто ў 2009 годзе стаў на чаргу, налета яго жыллё ўжо будзе будавацца.

— Уладзімір Міхайлавіч, у раёне ёсць гаспадаркі, якія працуюць стабільна, а што ду-

маеце рабіць з праблемнымі? Як іх падняць?

— Пачалі такія сельгаскааператывы падтрымліваць тэхнік — купляем. Праграма п'ятая, думаю, працягнецца яна 2-3 гады. Але разам з гэтым крокам неабходна памянаць у людзей стаўленне да працы. І гэты момант важны.

— А як жывецца палешукам? Іх праблемы, радасці?

— Я рады за дзяцей, якія ў нас жывуць і вучацца. Напрыклад, выпускнікі гімназіі ўжо два гады запар на 100% паступаюць у вышэйшыя навучальныя ўстановы, у сярэдніх школах гэты працэнт удвая меншы. У раён прыязджаюць маладыя спецыялісты, я з імі сустракаўся, і ёсць надзея, што ў нас яны застаюцца. Ды сёлета і дзяцей у раёне нарадзілася больш, чым у мінулым. А праблема вядома — беспрацоўе. Яно хоць і зменшылася — сёлета складае 1,6% ад працаздольнага насельніцтва (у 2009 годзе — 2,3%), але застаецца адным з самых высокіх у вобласці. Неабходна ствараць новыя працоўныя месцы. Фірма «Прамінвест» адкрыла ў нас цэх на 60 месцаў, і мы з гэтым

прадпрыемствам працягваем супрацоўнічаць. Робім стаўку і на прадпрыемальніцтва. А як жывецца? Напрыклад, колькасць аўтамашын дасягнула 7 тысяч, і гэта на 31 тысячу насельніцтва. Амаль у кожнай сям'і аўтамабіль. Расце дабрабыт, растуць зберажэнні ў банку.

— Не хацелася б заглядаць у будучыню, будаваць планы...

— А чаму, якраз планы ў нас амбіцыйныя. За пяцігодку плануем рост прамысловасці ў 3,7 раза, а ў сельскай гаспадарцы — 1,7 раза.

— Гэта рэальна?

— Зроблена стаўка на тэхнічнае пераўзбраенне, распрацаваны новыя праграмы... А хіба жыццё спынілася? Я ўпэўнены, што з кожным годам будзем жыць лепш, а інакш які сэнс жыцця? Хіба надзея ўжо памерла?

— А можа, зрабіць увесць Ганцавіцкі раён запаведным краем, і тады многія праблемы адпадуць?

— Адны праблемы адпадуць, а з'явяцца іншыя, але справа не ў іх. Мая самая вялікая ма-

Дэлегат Усебеларускага народнага сходу.
галоўны ўрач Брагінскай раённай бальніцы Ігар КІРЭНЯ:

«Лячыць вяскоўцаў павінен сямейны доктар»

У так званых «чарнобыльскіх» рэгіёнах Гомельскай вобласці толькі што адкрыліся амбулаторыя ўрача агульнай практыкі і фельчарска-акушэрскі пункт. Вёска Палессе Чачэрскага раёна — адна з самых аддаленых у вобласці. Цяпер тут змогуць атрымаць медыцынскую дапамогу каля 1,3 тыс. мясцовых жыхароў. У амбулаторыі працуюць фізіякабінет, кабінет здаровага дзіцяці, а таксама стоматалагічны і працэдурны. А васьм 700 жыхароў Веткаўскага раёна, якія жывуць вакол вёскі Пыхан, будуць наведваць па меры неабходнасці новы фельчарска-акушэрскі пункт, абсталяваны толькі новым, усім неабходным медыцынскім абсталяваннем і лекавымі сродкамі. Як раскажаў начальнік упраўлення аховы здароўя аблвыканкама Мікалай Васількоў, гэтыя ўстановы ўзведзены на базе старых пабудов, дзе правялі капітальны рамонт і рэканструкцыю. Рэканструкцыя і мадэрнізацыя устаноў аховы здароўя ажыццяўляюцца згодна з дзяржапраграмамі па адраджэнні і развіцці вёскі, а таксама чарнобыльскай праграме.

Сёння і жыхарам найбольш пацярапела ад катастрофы на Чарнобыльскай АЭС Брагінскага раёна стацыянарная дапамога аказваецца ў дастойных умовах. Адносна нядаўна жыхары г.п. Камарын атрымалі сучасную камфартабельную бальніцу, якую можна назваць эталоннай устаноў аховы здароўя на вёсцы. Тым не менш, галоўны ўрач Брагінскай цэнтральнай раённай бальніцы Ігар КІРЭНЯ, які стаў прадстаўніком ад Гомельшчыны на чацвёртым Усебеларускім народным сходзе, лічыць, што на забруджаных тэрыторыях пакуль вырашаны далёка не ўсе пытанні:

— У нас застаюцца праблемы з замацаваннем урачэбных кадраў. Многія выпускнікі медуниверсітэтаў адпрацоўваюць два гады і з'язджаюць, хоць улады і робяць усё магчымае, каб стварыць для іх дастойныя ўмовы жыцця і быту. Праблемы з кватэрамі для маладых урачоў у раёне няма увогуле. Але ж большасць — не мясцовыя, таму іх мала што тут можа затрымаць. На шчасце, ёсць і спецыялісты, якія ў нас засталіся пасля двухгадовай «адпрацоўкі» і на трэці, і на чацвёрты год. Мы разумеем, што трэба расціць свае кадры і працуем цяпер з выпускнікамі школ: праводзім прафарыентацыю, выдаём мэтавыя накіраванні. Шчыра радуемся, калі паступаюць, і чакаем зараз, калі яны вернуцца да нас назад — на 5 гадоў. Першыя «мэтавікі», якія будуць адпрацоўваць пяць гадоў у раёне, павінны прыбыць да нас праз тры гады. На сённяшні дзень выпускнікі медуниверсітэтаў атрымліваюць прыярытэтнае размеркаванне ў сельскай ўстановы аховы здароўя і так званыя чарнобыльскія рэгіёны. Дзякуючы гэтаму наш Брагінскі раён сёння поўнаасноўна ўкамплектаваны ўрачамі вузкіх спецыяльнасцяў.

Трэба больш шырока ўкараняць для такіх

рэгіёнаў, як наш, інстытут агульнаўрачэбнай практыкі. Уявіце: Брагінскі раён — гэта 110 км. Аддаленасць многіх населеных пунктаў ад райцэнтра — 50-60 км. Калі ў амбулаторыі пастаянна працуе і жыве побач урач агульнай практыкі, якое яшчэ называюць сямейным урачом, людзі будуць да яго звяртацца на многа часцей, чым у раённую бальніцу, куды і дабрацца не заўсёды атрымліваецца. Такі ўрач павінен аказаць неабходную дапамогу як педыятр, гінеколаг, оталарыngoлаг, афтальмолаг і гэтак далей. Каб на месцы можна было прайсці і прафагляд, і дыспансэрызацыю, і атрымаць рэкамендацыі па здаровым ладзе жыцця, здаць неабходныя аналізы... Такі ўрач кіруе працай ФАП'аў. Усе краіны Еўропы працуюць па гэтым прынцыпе. Такім чынам скарачаюцца выдаткі на ўсе віды дапамогі і раўнамерна размяркоўваюцца рэсурсы ў галіне аховы здароўя. У нашым раёне чатыры амбулаторыі, і яны поўнаасноўна ўкамплектаваныя ўрачамі, але мы пакуль не можам назваць звычайнага выпускніка медуниверсітэта спецыялістам, які гатовы аказаць любую дапамогу, што спатрэбіцца. Фармальна назваць яго ўрачом агульнай практыкі можна, але ж на справе ён не будзе выконваць такую місію. Тым больш, насельніцтва павінна давяраць такому ўрачу. Але ж, упэўнены, калі-небудзь мы да гэтага ўсё роўна прыйдзем.

Акрамя таго, сёння вельмі важна фарміраваць у людзей адказныя адносіны да свайго здароўя. Каб яны былі зацікаўленыя быць здаровымі. Чалавек павінен разумець, што медыцына не можа адной таблеткай усе хваробы вылечыць, як не зможа ліквідаваць усе шкодныя звычкі чалавека ці прымусяць яго весці здарова лад жыцця. Кожны павінен сам захоўваць тое, што яму Богам дадзена. Таму праграмы, якія цяпер распрацоўваюцца ў Міністэрстве аховы здароўя рэспублікі, рэальныя ў першую чаргу на прафілактыку. У выніку рэалізацыі адпаведных праграм у нашай галіне ў краіне ёсць спецыялізаваная высокатэхналагічная дапамога. У рэспубліцы створана 15 спецыялізаваных навукова-практычных цэнтраў, дзе любы жыхар можа атрымаць дапамогу бясплатна. Але ж, каб пазбегнуць такой неабходнасці, трэба правільна ставіцца да свайго здароўя. Таму важна ўкараняць сучасныя метадыкі прафілактыкі сацыяльна значных захворванняў — тых, якія прыводзяць да смяротнасці, асабліва ў працаздольным узросце, — хвароб сістэмы кровазвароту, анкалогіі.

Для нас важна прыярытэтнае фінансаванне амбулаторна-паліклінічнай дапамогі і максімальнае набліжэнне спецыялізаванай дапамогі да ўсіх жыхароў раёна. Калі казаць аб перадвыбарнай праграме сённяшняга Прэзідэнта, у той частцы, што тычыцца аховы здароўя, то мы поўнаасноўна падтрымліваем яго імкненне за два бліжэйшыя гады завяршыць аснашчэнне самым сучасным абсталяваннем усіх лячэбных устаноў краіны.

Ірына АСТАШКЕВІЧ.

Палессе было некрутым краем. Калі глядзець у будучыню, то такія мясціны ў Еўропе стануць вялікай рэдкасцю, і каштоўнасць іх цяжка будзе пераацаніць. Ды і ў наш час хто бярэ да ўвагі дары прыроды, якія ў вялікай колькасці вывозяцца з нашага раёна? Якую рэальную цану (я маю на ўвазе не грошы) маюць журавіны, чарніцы?

— Адбудзецца Усебеларускі народны сход, а там і выбары прэзідэнта Беларусі, Новы год. Што чакаеце ад наступнага?

— Сёлета ў Ганцавічах прайшло абласное свята сям'і «Пад дахам дома твайго», у 2011-м адсвяткуем Дзень беларускага пісьменства. Будзем прымаць гасцей з усёй Беларусі. Пастараемся ўпарадкаваць горад і правесці свята на належным узроўні — жыццё працягваецца.

Сымон СІВІУНОВІЧ.
Ганцавіцкі раён.

НАВАСЕЛЛЕ КУЛЬТУРЫ І СПОРТУ
У аграгарадку Вусце Чавускага раёна адкрыўся новы культурна-спартыўны цэнтр. Яго будавалі два гады, і ён каштаваў бюджэту каля 7 мільярдаў рублёў.

Цэнтр атрымаўся шыкоўным: танцавальная і вялікая актовая залы, гульнявая спартыўная зала, абсталяваная сучасным спартыўным інвентаром трэнажорная зала, бібліятэка. У новым сучасным памяшканні адкрыецца філіял дзіцячай школы мастацтваў, і ўжо праводзіць рэпетыцыі аўтэнтчныя фальклорныя калектывы «Незабудкі», які ўнесены ў спіс нематэрыяльнай культурнай спадчыны чалавецтва ЮНЕСКА.

У адкрыцці цэнтра браў удзел старшыня Магілёўскага аблвыканкама Пётр Руднік. Ён адзначыў, што ў аграгарадку Вусце створаны ўсе ўмовы і для працы, і для паўнаважнага культурнага адпачынку, заняткаў спортам і фізічнай культуры.

Ілона ІВАНОВА.

МІНЧАНЕ СТАЛІ РАДЗЕЙ ЗАКУПЛЯЦЬ ПРАДУКТЫ НА РЫНКАХ

Мінчане аддаюць перавагу арганізаванаму гандлю з гарантанай якасцю і камфортымі ўмовамі для ажыццяўлення пакупак. Пра гэта паведаміў на сустрэчы з работнікамі гандлю выканаўца абавязкаў начальніка Галоўнага ўпраўлення спажывецкага рынку Мінгарвыканкама Аляксей Раманаў.

Так, калі ў 2006 годзе на долю рынкаў прыпадала 34,9% рознічнага тавараабароту, то ў 2010 годзе — 24,7%. Сёння ў Мінску функцыянуюць 3147 магазінаў, 43 буйныя гандлёвыя цэнтры, 26 рынкаў і 1832 аб'екты грамадскага харчавання. На прадпрыемствах гандлю і грамадскага харчавання працуюць больш як 84 тыс. чалавек. Чакаецца, што ў гэтым годзе рознічны тавараабарот праз усе каналы рэалізацыі складзе больш як 21 трлн рублёў.

Аляксандр ФІЛІПОВІЧ,
«Мінск—Навіны».

У суд Рагачоўскага раёна паступіла заява аб прызнанні адсутным без вестак **Стацкага Аляксандра Іванавіча**, 23 кастрычніка 1954 года нараджэння, ураджэнца в. Сінічкіна Буда-Кашалёўскага р-на Гомельскай вобл., апошняе вядомае месца жыхарства: в. Курачэнкава Гомельскага р-на, месца знаходжання невядома.

Просім грамадзян і юрыдычных асобаў, якія маюць звесткі пра Стацкага Аляксандра Іванавіча, паведаміць іх суду Рагачоўскага раёна на працягу двух месяцаў з моманту публікацыі.

У аварыі загінулі пяць чалавек

Пяць чалавек, у тым ліку адно дзіця, загінулі ўчора пры лабавым сутыкненні легкавога і грузавога аўтамабіляў у Мінскай вобласці, паведамілі БЕЛТА ва УДАІ МУС Беларусі. ДТЗ адбылося каля 13.40 на 13 км аўтадарогі Слабада—Навасады. Паводле папярэдніх даных, вадзіцель легкавога аўтамабіля выехаў на паласу сустрэчнага руху для абгону грузавіка і сутыкнуўся з другой грузавой машынай.

Патрапіў карцечку ў калегу

У паляўнічых угоддзях Міёрскай раённай структуры «Беларускага таварыства паляўнічых і рыбалоў» адбыўся няшчасны выпадак.

Пры правядзенні загона на паляванні пад кіраўніцтвам егера паляўнічай гаспадаркі паляўнічы, жыхар Браслава, зрабіў стрэл з паляўнічай стрэльбы зарадам карцечы па казулі, што бегла. У выніку адна з карцечын патрапіла ў лытку левай нагі іншага паляўнічага — галоўнага механіка Міёрскага ПМС-23, які знаходзіўся на суседнім нумары.

Сяргей РАСОЛЬКА.

Жаніцца сталі пазней

У Мінску ў апошнія гады каля трэці мужчын жэняцца ў 25—29 гадоў. Жанчыны часцей за ўсё выходзяць замуж у 22—25 гадоў. У канцы 1990-х гадоў сярэдні ўзрост маладых у сталіцы быў 18—21 год. За 9 месяцаў гэтага года 217 жаніхоў і 113 нявест былі ў ўзросце 60 гадоў і старэйшыя.

Святлана ФРАЛЯНKOBA, «Мінск—Навіны».

ПРЫВАТЫЗАЦЫЯ — ДЛЯ ІНВЕСТЫЦЫЙ

На працягу дзвюх гадаў на пытанні грамадзян падчас «прамой лініі» ў цацвер адказваў старшыня Дзяржаўнага камітэта па маёмасці Георгій КУЗНЯЦОЎ.

Старшыня камітэта адказаў на жыццёвыя пытанні больш як двух дзясяткаў жыхароў нашай краіны. Людзей цікавіла перспектыва ўдасканалвання сістэмы дзяржаўнай рэгістрацыі нерухомай маёмасці, пытанні акцыянавання прадпрыемстваў, далейшы лёс чэкаў «Маёмасць» і, вядома, больш хуткае і справядлівае вырашэнне прыватных зямельных праблем.

Напрыклад, Зоя Пятроўна Анішчанка з горада Чавусы

Да Елькаўшчыны — з навагоднім настроем

Нягледзячы на складаны ўмовы надвор'я, «Звязда» працягвае свае выязныя сустрэчы з падпісчыкамі, дастаўляючы ім каштоўныя прызы.

Чарговы выезд быў запланаваны на Магілёўшчыну — у раённыя цэнтры Круглае нас ужо даўно зачакалася даўняя падпісчыца газеты Ганна Альшэўская. Калі больш дакладна, то ў яго наваколлі — вёсцы Елькаўшчына.

Сімвалічна, відаць, што паездка ў гэты населены пункт выпала на першы дзень зімы, калі подых Новага года, а значыць, і ёлкі, адчуваецца ўсюды, у тым ліку і на аднайменным паштовым аддзяленні сувязі, — гірлянды, дожджык, паштоўкі. Усё гэта яскрава адлюстравалася на фота, дзе кампанію Ганне Мікалаеўне складае начальнік аддзела ідэалогіі Круглянскага райвыканкама Сяргей Лазоўскі. Прыемна адзначыць, што ён выступіў ініцыятарам паездкі «ў людзі» на пару з журналістскай раённай газеты «Сельскае жыццё» Юліяй Кавалёвай. Дарэчы, наша калега паказала даволі добрыя веды з гісторыі старэйшага беларускамоўнага выдання, за што ў якасці прыза за ўдзел у віктарыне атрымала фірменную бейсболку (на фота). Нягледзячы на тое, што зараз мороз на вуліцы, сказала Юлія, у звяздоўскай кецы адчуваецца цяпла. А інакш і быць не магло, бо хто яшчэ ў такую непагадзь выберацца ў ваяж па многіх кропках нашай краіны?! З візітамі ветлівасці

мы пабывалі на Міншчыне — у Чэрвеньскім і Бярэзінскім раёнах, а пасля перасячэння гэтай мяжы на шляху аказаліся Бялынічы, Круглае, Шклоў, Магілёў.

Прыемна, што ў абласным цэнтры візіт аказаўся надзвычай насычаным. Паўгадзінная гутарка аб справах надзённых з намеснікам старшыні аблвыканкама Валерыем Малашчам, цёплая сустрэча з дырэктарам Магілёўскага філіяла РУП «Белпошта» Аленай Котавай, наведванне прадпрыемства «Магілёўсаюздрук». На дзельной і ўзаемавыгаднай аснове прайшлі сустрэчы ў кіраўніцтве Дэпартаменту аховы і Дзяржаўтаінспекцыі МУС Рэспублікі Беларусь. Як-нік, а нашы партнёры з'яўляюцца частымі гасцямі ў спецыялізаваных выпусках «Ахова» і «Радар».

На развітанне з абласным цэнтрам мы яшчэ пакінулі падарункі і каштоўныя прызы для нашых шматлікіх падпісчыкаў у іншых населеных пунктах Магілёўшчыны, у тым ліку і кухонны

камбайн для Любові Коржыч з Хоцімска, які яна выйграла ў штоквартальнай латарэі. У самы бліжэйшы час, Любоў Аляксандраўна, ваш прыз будзе дастаўлены нашым уласным карэспандэнтам па Магілёўскай вобласці.

Наш жа двухдзённы маршрут заканчваўся наведваннем Быхаўскага і Кіраўскага раёнаў.

Уладзімір ЗДАНОВІЧ.

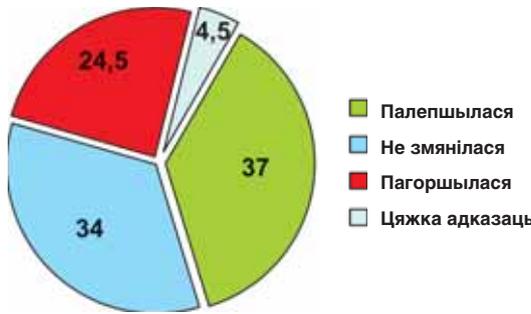
Мінск—Чэрвень—Беразіно—Бялынічы—Круглае—Шклоў—Магілёў—Быхаў—Кіраўск—Мінск.

МЕРКАВАННЕ НАСЕЛЬНІЦТВА БЕЛАРУСІ АБ ЭКАНАМІЧНАЙ СІТУАЦЫІ Ў КРАІНЕ

Цэнтрам сацыялагічных і палітычных даследаванняў Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта ў лістападзе 2010 г. праведзена апытанне сярод насельніцтва рэспублікі.

Большасць апытаных (71%) лічыць, што эканамічная сітуацыя ў Беларусі за апошні год палепшылася або засталася нязменнай.

Як змянілася, на Ваш погляд, эканамічная сітуацыя ў нашай краіне за апошні год? (у % ад колькасці апытаных)

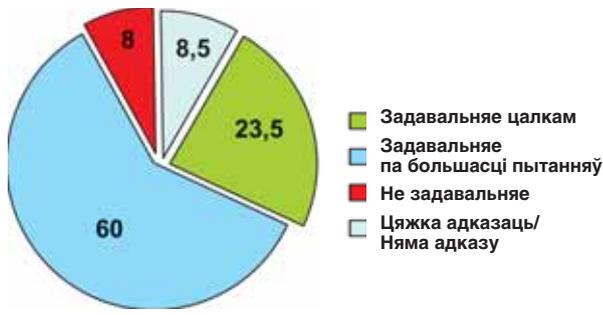

САЦЫЯЛЬНАЕ САМААДЧУВАННЕ НАСЕЛЬНІЦТВА БЕЛАРУСІ

Паводле звестак апытання, праведзенага ў кастрычніку—лістападзе 2010 г. Інстытутам сацыялогіі Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі, пераважна большасць насельніцтва (83,5%) у цяперашні час задаволеная сваім жыццём (гл. дыяграму 1).

Дыяграма 1

У якой меры Вас задавальняе цяпер Ваша жыццё? (у % ад колькасці апытаных)

Адказаўчы на пытанне «Ці ўпэўненыя Вы ў заўтрашнім дні?», палова апытаных (51%) выказалі ўпэўненасць у сваёй будучыні (гл. дыяграму 2).

Дыяграма 2

Ці ўпэўненыя Вы ў заўтрашнім дні?

(у % ад колькасці апытаных)

Курсы замежных валют, устаноўленыя НБ РБ з 04.12.2010 г. (для б/н разлікаў)		Курсы замежных валют для безвалютных разлікаў Цэнтрабанку РФ	
1 долар ЗША.....	3 026,00	1 чэшская крона.....	159,92
1 еўра.....	4 004,31	1 польскі злоты.....	1000,61
1 латвійскі лат.....	5 641,84	1 расійскі рубель.....	96,79
1 літоўскі літ.....	1 159,43	1 украінская грыўня.....	379,13
		USD.....	31,2641
		10 UAH.....	39,1928
		1000 BYR.....	10,3114
		EUR.....	41,3374

ХРОНІКА АПОШНІХ ПАДЗЕЙ

ХАЛАДЫ Ў ЕЎРОПЕ ЗАБРАЛІ ЖЫЦЦІ ЯШЧЭ 12 ЧАЛАВЕК

Лік ахвяр пахаладання ў Еўропе павялічыўся на 12 чалавек. Большасць смерцяў зафіксавана ў Польшчы — там рэзкае пахаладанне прывяло да таго, што шматлікія грамадзяне без вызначанага месца жыхарства не змоглі знайсці сабе схованкі і дзесяць з іх змерзлі ад смерці на вуліцах.

Акрамя таго, паводле інфармацыі партала Gazeta.pl, каля 150 тысяч жыхароў горада Чэстахова (Czestochowie) засталіся без гарачай вады і ацяплення.

Яшчэ два чалавекі загінулі ў Нямеччыне: 73-гадоваы пенсіянер з Ніжняй Саксоніі патрапіў пад цяжкі, калі расчысчашы снег, а 18-гадовы падлетак з Бадэн-Вюртэмберга не справіўся з кіраваннем аўтамабіля на слізкай дарозе і сутыкнуўся з грузавіком.

Улады Берліна паспрабавалі палегчыць жыццё бяздомных падчас моцных маразоў і адкрылі для іх на ноч станцыі метро, арганізавалі пункты гарачага харчавання і размясцілі ў розных раёнах горада аўтобусы, у якіх можна пагрэцца.

Раней паведамлялася пра 15 загінулых у інцыдэнтах, звязаных з умовамі надвор'я. З іх таксама большасць прыйшла на краіны Цэнтральнай Еўропы (13 чалавек), два смяротныя выпадкі былі зафіксаваныя ў Англіі.

«ЗАБІТЫ» САЙТ WIKILEAKS ІЗНОЎ ЗАПРАЦАВАЎ У ШВЕЙЦАРЫІ

Сайт WikiLeaks, які апублікаваў сакрэтныя дакументы Пентагона і Дзярждэпартаменту ЗША, ізноў запрацаваў. Рэсурс, які справакаваў небывалы міжнародны скандал, пераехаў у адрасную прастору Швейцарыі і зараз даступны па новым адрасе wikileaks.ch.

Аднак з даступам наведвальнікаў на сайт па новым адрасе перыядычна ўзнікаюць праблемы. Чыннікі пакуль не вядомыя. Паводле адных звестак, рэсурс падвяргаецца новаму DDoS-

нападу, іншыя мяркуюць, што сайт проста не спраўляецца з наплывам наведвальнікаў.

Раніцай 3 снежня сайт стаў недаступны па звыклым для яго карыстальнікаў адрасе wikileaks.org. У мікраблосе праекта на сайце Twitter паведамлялася, што дамен WikiLeaks.org «забіты амерыканскім сэрвісам EveryDNS.net», які прадастаўляе паслугі DNS. Паводле заявы WikiLeaks, падставай для гэтага сталі DDoS-напады на сайт.

Тым часам амерыканскі сенатар Джо Ліберман, які раней звяртаўся да кампаніі Amazon з заплытам пра правоцтва яе супрацоўніцтва з WikiLeaks, ужо лабіруе законапраект, які прыраўноўвае да злчынства публікацыю імёнаў крыніц амерыканскіх спецслужбаў. У паведамленні, якім Ліберман анансаваў сваю прапанову, сенатар згадвае і WikiLeaks.

Калі законапраект стане законам, піша часопіс Wired, правапарушальнікамі будуць лічыцца не толькі тыя, хто перадаваў дзяржаўныя сакрэты Дэжуліяну Асанжу, але і сам Асанж і іншыя падобныя публікатары кампраматаў.

ВІНО АПЯРЭДЗІЛА ЗОЛАТА ПА ІНВЕСТЫЦЫЙНАЙ ПРЫВАБНАСЦІ

Калекцыйнае віно ў лістападзе расло ў кошце хутчэй, чым нафта і золата. Пра гэта паведамляе The Daily Telegraph са спасылкай на штомесячную справаздачу Bordeaux Index. Кошт як на белыя, так і на чырвоныя віны дарагіх гатункаў, падняўся ў сярэднім на 5 адсоткаў, тады як нафта падарэзала на тры адсоткі, а золата — толькі на два.

Як адзначае брытанскае выданне, рост кошту на віно быў выкліканы павышаным попытам з боку азіяцкага рынку — у першую чаргу, Кітая. Кітайцы палічылі дарагія віны такім жа інвестыцыйным інструментам, як і золата.

Варта адзначыць, што золата ў апошнія два гады з'яўлялася адным з самых прывабных інвестыцыйных тавараў. У параўнанні з дакрызіснымі максімумамі золата вырасла амаль на 30 адсоткаў, тады як большасць актываў яшчэ не дасягнула сваіх коштавых рэкордаў.

НАШКОДЗІЛІ НА 60 МІЛЬЁНАЎ

Паблізу вадаёма «Тухавіцкія разлівы» ў Ляхавіцкім раёне быў затрыманы аўтамабіль ЗІЛ-131 без нумароў (дарэчы, не зарэгістраваны ў ДАІ), у якім знаходзіліся два беспрацоўныя грамадзяніны (адзін з іх — вадзіцель), а таксама індывідуальны прадпрымальнік.

Пры аглядзе машыны былі знойдзены 180 кілаграмаў рыбы і два акумулятары. Паблізу знайшоўся і пераўтваральнік току ад электралавальнага прыстасавання, якое «рыбалоўны» выкінуў пры затрыманні. Незаконная здабыча рыбы пацягнула нанясенне шкоды ў асабліва буйным памеры — 1 626 (!) базавых велічын, або 59 910 000 рублёў. Аднаго з браканьераў ужо затрымлівалі за здабычу рыбы з дапамогай электралавальнага прыстасавання. Ляхавіцкі РАУС тады распачаў крымінальную справу за браканьерства, што пацягнула нанясенне шкоды таксама ў асабліва буйным памеры — 746 базавых велічын, або 26 110 000 рублёў.

Сяргей РАСОЛЬКА.

Уважаемые жители Советского района г. Минска!

Администрация Советского района г. Минска приглашает Вас принять участие в проведении общественного обсуждения проекта «Строительство кафе по ул. Мирошниченко, 53».

Заказчик проекта — ИП Бразовская Елена Олеговна (тел. 2934545, моб. 8029 6300025).

Разработчик проекта — ООО «ЕвроКомплексПроект» (ГИП — Педо Эдуард Григорьевич, моб. 8029 321 38 24).

Презентация проекта состоится **10 декабря 2010 г. в 17.30** в средней школе № 34 по ул. Мирошниченко, 35 (актовый зал).

В период с **11.12.2010 г. по 25.12.2010 г.** свои письменные замечания и предложения по проекту Вы в праве направлять в администрацию Советского района г. Минска (ул. Дорошевича, 8) с пометкой «общественное обсуждение», либо оставлять по месту дальнейшего размещения экспозиции указанного проекта (СШ № 34, ул. Мирошниченко, 35).

Координаты представителя организатора (администрация Советского района г. Минска) — Шацкая Вероника Николаевна: г. Минск, ул. Дорошевича, 8, каб. 24, тел. 292 81 80.

«УКАЗ № 60 БУДЗЕ ЛІЧЫЦЦА ПАЧАТКАМ НОВАЙ ЭРЫ Ў РАЗВІЦЦІ НАЦЫЯНАЛЬНАГА СЕГМЕНТА СЕЦІВА ІНТЭРНЭТ»

З моманту падпісання і набыцця моцы Указа Прэзідэнта № 60 «Аб мерах па ўдасканаленні выкарыстання нацыянальнага сегмента сеціва Інтэрнэт» прайшло ўжо нямала часу, але гэты дакумент і прыняты ў яго развіццё пастановы Саўміна і па сёння выклікаюць шмат пытанняў у арганізацый і наогул Інтэрнэт-супольнасці. Нормы і мэты з'яўлення заканадаўства, якое рэгулюе Байнэт, чарговы раз тлумачылі прадстаўнікі Аператыўна-аналітычнага цэнтра пры Прэзідэнце, Мінсвязі, Мінгандлю, МУС, іншых дзяржорганаў удзельнікам міжнароднай практычнай канферэнцыі «Прасоўванне сайтаў у беларускім Інтэрнэце. Рэвалюцыя», якая прайшла на мінулым тыдні ў Мінску.

— Я мяркую, што па вялікім рахунку карыстальнікі Інтэрнэту і не адчулі прысутнасці Указа № 60 на сабе. Але тым не менш дзяржава ўмяшалася ў пытанні рэгулявання Байнэту і накіравала свае дзеянні на тое, каб урэгуляваць адносіны ў гэтай сферы, — сказаў Сяргей КРАЎЦОЎ, начальнік сектара Аператыўна-аналітычнага цэнтра пры Прэзідэнце. — Самае галоўнае, што Указ № 60 ажывіў жыццё Інтэрнэт-супольнасці і дзяржаўных органаў, ён прымусіў дзяржаву быць бліжэй да Інтэрнэт-карыстальнікаў.

Хто адказвае за якасць сайтаў міністэрстваў?

Дарэчы, пра набліжэнне дзяржавы да народа, у адпаведнасці з першым пунктам Указа № 60 ад 1 лютага 2010

года, усе дзяржаўныя органы, а таксама дзяржаўныя арганізацыі павінны размяшчаць інфармацыю пра сябе і пра сваю дзейнасць у Інтэрнэце.

— Яны абавязаныя мець свае Інтэрнэт-сайты, праз якія карыстальнікі могуць звяр-

нуцца з просьбамі і лістамі непасрэдна да кіраўніка гэтых дзяржорганаў, атрымаць інфармацыю пра іх дзейнасць і структуру. Калі нехта з вас спрабаваў патрапіць на прыём да міністра, то ён ведае, як гэта складана. Зараз гэтая праблема вырашана: каб быць бліжэй да народа, да Інтэрнэт-карыстальнікаў, усе дзяржаўныя органы павінны мець Інтэрнэт-сайты, — лічыць Сяргей Краўцоў.

Аднак пагадзіцеся, што адна справа стварыць сайт, а зусім іншая — пастаянна яго падтрымліваць: каб інфармацыя абнаўлялася, каб карыстацтва ім было зручна, каб адказы на звароты грамадзян своечасова публікаваліся... На жаль, пакуль не ўсе сайты дзяржаўных органаў адпавядаюць з'яўленай функцыі — наблізіць міністэрства і ведамства да шараговага грамадзяніна.

— За Інтэрнэт-рэсурс адказвае кіраўнік гэтага органа ці арганізацыі, — тлумачыць Павел КАЧАН, галоўны спецыяліст упраўлення электронікі Міністэрства інфармацыі. — На жаль, у нас атрымліваецца, што дзяр-

жаўныя органы і дзяржаўныя арганізацыі не могуць траціць такі ж працэнт свайго бюджэту на мадэрнізацыю, абнаўленне, змест і падтрымку сайта, як камерцыйныя арганізацыі. Таму, магчыма, прагрэс і не такі хуткі, як хацелася б, але тое, што сайты ёсць — гэта ўжо вялікі прагрэс.

Але варта спадзявацца, што ў хуткім часе міністэрствы і іншыя ведамствы ўсё ж такі наладзяць працу сваіх прадстаўніцтваў у глабальным сеціве. Як адзначыў Сяргей Краўцоў, «магчыма, усе пытанні будуць вырашацца ў рамках рэалізацыі «Электроннага ўрада», дзе патрабаванні да Інтэрнэт-сайтаў будуць больш-менш рэалізаваныя.

Чыноўнікі бачаць ад Указа № 60 адны плюсы і выгоды

Сяргей Краўцоў перакананы, што з прыняццем Указа № 60 функцыянаванне Байнэту змянілася толькі ў станоўчы бок: ідэнтыфікацыя карыстальнікаў аказалася не такой страшнай. Дарэчы, зараз ААЦ накіраваў

ліст у Савет Міністраў з прапановай аб адмене ідэнтыфікацыі асобы (праз прад'яўленне дакумента, які сведчыць асобу) наведвальнікам Інтэрнэт-кавяярняў, камп'ютарных клубаў і іншых пунктаў калектывага карыстання. А таксама патаннелі паслугі хостынг, пашырэння знешні Інтэрнэт-шлюз краіны, а таксама было дакладна прапісана, хто нясе адказнасць за размяшчэнне інфармацыі ў Інтэрнэце. Важным зрухам Сяргей Краўцоў бачыць і першыя крокі касавання манаполіі Белтэлекама на пропуск міжнароднага трафіку:

— Вось нашы апэратары электрасувязі пастаянна скардзіліся на Белтэлекам, які манапольна валодаў правам на пропуск міжнароднага трафіку і далучэнне да сетак электрасувязі іншых дзяржаў. Фактычна з прыняццем Указа № 60 эра манаполіі Белтэлекама адышла ў мінулае: зараз праводзіцца конкурс Міністэрствам сувязі на права і іншым апэратарам электрасувязі ажыццяўляць такую дзейнасць. Усё гэта накіравана на тое, каб знізіць кошт як Інтэрнэт-паслуг, так і паслуг электрасувязі для грамадзян і гасцей нашай краіны.

Яшчэ адным станоўчым момантам Указа № 60 Сяргей Краўцоў бачыць і паслугу па абмежаванні доступу карыстальніка да інфармацыі: яна абавязковая для амаль усіх дзяржаўных устаноў, але можа быць аказана і фізічным асобам пры іх жаданні. Дарэчы, сёння ў закрытым спісе забароненых сайтаў, які вядзе рэспубліканскае ўнітарнае прадпрыемства па наглядзе за электрасувяззю «БелТЭ», знаходзіцца каля 20 рэсурсаў, якія ў гэты спіс прадаставілі два дзяржорганы — пракуратура і КДБ.

Дваццаць сайтаў — гэта мала ці шмат? Як адзначыў Ігар ПАРМОН, намеснік начальніка ўпраўлення па раскрыцці злчынстваў у сферы высокіх тэхналогій МУС, іх ведамства імкнецца не проста папаўняць «чорны» спіс, а наогул закрываць сайты з забароненай інфармацыяй:

— Калі МУС выяўляе сайты, што змяшчаюць дзіцячую парнаграфію, ці тычацца распаўсюджвання наркатыкаў, або маюць іншую забароненую інфармацыю, мы шукаем іх уладальнікаў і прыцягваем да кримінальнай адказнасці. Такім чынам, наша праца накіраваная не столькі на папаўненне фільтраў, колькі на поўнае закрыццё ўсіх гэтых сайтаў. Напрыклад, летась толькі падчас адной аперацыі мы зачынілі, здаецца, 170 сайтаў з дзіцячай парнаграфіяй.

Ад прыняцця Указа № 60 Ігар Пармон абзначыў і іншыя плюсы: у прыватнасці, для ўпраўлення «К» стала прасцей атрымліваць інфармацыю ад правайдараў і хостараў:

— Палажэнні гэтага Указа заканадаўча замацавалі ўжо існуючы парадак прадастаўлення інфармацыі апэратарамі электрасувязі, якую мы выкарыстоўваем для раскрыцця злчынстваў. Да гэтага такі парадок быў на аснове нейкай дамоўленасці, але вырашэнне такіх складаных і важных пытанняў патрабавала замацавання гэтага парадку заканадаўча, — сказаў Ігар Пармон і дадаў, што тым не менш пасля прыняцця Указа нейкіх рэзкіх змен у статыстыцы выкрывання злчынстваў няма. — На статыстыку прыняцця Указа № 60 ніяк не паўплывала, бо інфармацыю нам прадастаўлялі і раней, але трэба было наладжваць кантакты ажно да нейкіх асабистых стасункаў. А сёння працэдура

трохі спрошчана: мы маем поўнае права звяртацца да правайдара, хостара ці ўладальніка сайта, і гэтыя юрыдычныя асобы павінны нам прадаставаць інфармацыю. Такім чынам, можна сказаць, што працэдура спрашчалася, але на статыстыку гэта не паўплывала.

Што рабіць з кантэкстнай рэкламай і карпаратыўнымі блогамі?

Тым не менш у ўдзельніках канферэнцыі ўзнікла даволі шмат пытанняў: людзей з залы ў асноўным цікавілі не філасофска-перспектыўныя моманты, а вельмі і вельмі практычныя, з якімі яны сутыкаюцца кожны дзень у сваім бізнэсе. Напрыклад, ці стала незаконнай з прыняццем Указа № 60 кантэкстная рэклама ў Інтэрнэце на такіх папулярных рэсурсах, як Яндэкс і Гугл? Бо, калі паглядзець пункт 2 Указа № 60, то там напісана, што дзейнасць па рэалізацыі тавараў, выкананні прац, аказанні паслуг на тэрыторыі Беларусі з выкарыстаннем Інтэрнэту юрыдычнымі асобамі і ІП павінна ажыццяўляцца толькі з выкарыстаннем Байнэту, а той жа Гугл сервераў у Беларусі не мае... Узнікла таксама цікавае пытанне і наконт карпаратыўных блогаў, якія вядуцца ў папулярным у Беларусі, але замежным Інтэрнэт-рэсурсе Livejournal.com: ці з'яўляецца гэта парушэннем 60-га Указа?

На жаль, на такія практычныя пытанні спецыялісты па Байнэце з дзяржорганаў адказаць не змаглі, затое параілі прыходзіць з гэтымі пытаннямі на кансультацыі да іх і ў прыватным парадку атрымліваць адказы.

— Мы з лета не прапускаем ніводнай канферэнцыі і пастаянна кажам: калі ёсць канкрэтныя ідэі, канкрэтныя прапановы і заўвагі, у тым ліку і па ўдасканаленні заканадаўства, мы заўсёды рады іх выслухаць, — сказаў Павел ПЕТРУЛЕВІЧ, намеснік начальніка ўпраўлення электрасувязі Міністэрства сувязі і інфармацыі. — Мы чакаем прапановы, будзем старацца працаваць на карысць, а не на шкоду.

— Сутнасць Указа № 60 і прынятыя ў яго развіццё прававыя акты ў тым, каб пераадолець так званую «лічбавую няроўнасць» (Лічбавая няроўнасць — англ. Digital divide, абмежаванне магчымасцяў сацыяльнай групы з-за адсутнасці ў яе доступу да сучасных сродкаў камунікацыі — **заўв. аўт.**). У гэтым задача дзяржава, і яна задачу вырашыць, я перакананы, — сказаў у заключэнне Аляксей ВАСІЛЬКОЎ, галоўны спецыяліст Інфармацыйна-аналітычнага цэнтра пры Адміністрацыі Прэзідэнта. — Я памятаю, якія былі летам крыкі, што Указ № 60 замянае нам працаваць, і гэтак далей. Да мяне ледзьве не лезлі бітца і прасілі, каб я вярнуў стараны прыбытак за хостынг. Так, можа тут ёсць і наша віна, што была поўная закрытасць пры спрацоўцы, але ж усё было выпраўлена. Я казаў людзям, што вы праз год забудзеце пра хостынг і ўсе іншыя праблемы — і вось прайшла паўгода і амаль усе праблемы знятыя. Але ініцыятывы па Open government будуць памятаць, і Указ № 60 будзе лічыцца пачаткам пераадавання лічбавай няроўнасці — гэта значыць пачаткам новай эры ў развіцці нацыянальнага сегмента сеціва Інтэрнэт...

Павел БЕРАСНЕЎ.

г. ВІТЕБСК

30.12.2010

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПОВТОРНОМ ОТКРЫТОМ АУКЦИОНЕ ПО ПРОДАЖЕ ОБЪЕКТОВ ГОСУДАРСТВЕННОЙ СОБСТВЕННОСТИ С ОДНОВРЕМЕННОЙ ПРОДАЖЕЙ ПРАВА ЗАКЛЮЧЕНИЯ ДОГОВОРОВ АРЕНДЫ ЗЕМЕЛЬНЫХ УЧАСТКОВ

№ лота	Наименование предмета аукциона	Характеристика предмета аукциона	Начальная цена продажи предмета аукциона, рублей	Сумма задатка, рублей
1.	Здание магазина, расположенное по адресу: Витебская обл., Городокский р-н, г. Городок, ул. Вокзальная, 40а, и право заключения договора аренды земельного участка.	Начальная цена объекта недвижимости снижена на 50 % Характеристика объекта недвижимости: капитальное строение с инвентарным номером 201/С-11334 – здание специализированное розничной торговли (магазин) – одноэтажное кирпичное здание 1974 г. постройки, общей площадью 457,2 кв.м, фундамент бетонный, перекрытия – ж/б плиты; крыша рулонная, с кирпичным тамбуром, двумя кирпичными сходами в подвал, железобетонным подвалом и асфальтобетонным покрытием. Земельный участок площадью 0,0625 га, сроком аренды 99 лет, кадастровый номер 221850100001003220, для размещения объектов розничной торговли. Ограничение в использовании всего участка в связи с нахождением в водоохранной зоне реки, а также охранная зона линии электропередач напряжением до 1000 В на площади – 0,0026 га.	45 292 537	4 529 250
2.	Здание фельдшерско-акушерского пункта, расположенное по адресу: Витебская обл. Городокский р-н, г. Городок, ул. Вокзальная, д. 53, и право заключения договора аренды земельного участка.	Начальная цена объекта недвижимости снижена на 50 % Характеристика объекта недвижимости: капитальное строение с инвентарным номером 201/С -11373 – здание специализированное здравоохранения и предоставления социальных услуг (здание фельдшерско-акушерского пункта) – одноэтажное бревенчатое здание 1949 г. постройки, общей площадью 105,4 кв. м, фундамент бутобетонный, перекрытия деревянные, крыша шиферная, с двумя холодными кирпичными пристройками, дощатым сараем, забором деревянным, двумя калитками, уборной. Земельный участок площадью 0,1126 га, кадастровый номер 221850100001003221, срок аренды участка – 99 лет, для размещения объектов здравоохранения и предоставления социальных услуг. Охранная зона линии электропередач напряжением до 1000 В на площади 0,0204 га.	25 073 008	2 507 300
3.	Здание склада грузозагрузочного прирельсового с рампой, расположенное по адресу: Витебская обл., Браславский р-н, Друевский с/с, п. Друя, и право заключения договора аренды земельного участка.	Начальная цена объекта недвижимости снижена на 50 % Характеристика объекта недвижимости: капитальное строение с инвентарным номером 210/С-11360 – (здание нежилое), одноэтажное кирпичное, перегородки – кирпичные, крыша – а/волнистая, общая площадь 385,6 кв.м, бетонные крыльца, бытовое помещение – общая площадь 46 кв.м. Земельный участок с кадастровым номером 220882710005000001 для размещения объектов железнодорожного транспорта – для обслуживания склада грузозагрузочного прирельсового с рампой, площадь 0,1276 га, срок аренды 40 лет. Использование – для обслуживания здания склада.	49 458 964	4 945 890
4.	Здание бывшего пункта централизованного наблюдения, расположенное по адресу: Витебская обл., Миорский р-н, г. Дисна, ул. Советская, 10, и право заключения договора аренды земельного участка.	Начальная цена объекта недвижимости снижена на 20 % Характеристика объекта недвижимости: капитальное строение с инв. № 211/С-8654 (здание неустановленого назначения – пункт централизованного наблюдения), одноэтажное кирпичное, 1987 г. постройки, общая площадь 36,7 кв.м, объем 152 куб.м, фундамент б/бетонный, перекрытие ж/бетонное, крыша а/волнистая. Земельный участок с кадастровым номером 223351000001000037, площадь 0,0133 га для размещения административного здания, срок аренды 50 лет.	10 350 204	1 035 020

ОРГАНИЗАТОР – фонд «Витебскоблмушество», г. Витебск, ул. «Правды», 38, контактный телефон-факс в Витебске: (0212) 476096, сайты www.gki.gov.by, www.fondgosim.vitebsk.by, e-mail: votfondgi@tut.by.

1. Аукцион состоится 30.12.2010 г. в 15 часов в здании фонда «Витебскоблмушество» по адресу: г. Витебск, ул. «Правды», 38.

2. Заявления на участие в аукционе принимаются в рабочие дни с 8.00 до 17.00, последний день приема документов 29.12.2010 до 17.00 по адресу: г. Витебск, ул. «Правды», 38, кабинет 308. Заключительная регистрация участников 30.12.2010 с 14.00 до 15.00. К участию в торгах не допускаются участники, не прошедшие заключительную регистрацию.

3. Сумма задатка перечисляется до подачи заявления на участие в аукционе на расчетный счет № 3642903000021, в филиале ОАО «БПС-Банк» по Витебской области г. Витебск, код 150801307. Получатель – фонд «Витебскоблмушество», УНП 300002495.

4. Участник, ставший победителем аукциона (претенден-

том на покупке), после окончания аукциона обязан: подписать протокол аукциона; не позднее 10 рабочих дней со дня принятия решения исполкома о предоставлении земельного участка, внести плату за право заключения договора аренды земельного участка, возместить затраты на организацию и проведение аукциона, в том числе расходы, связанные с изготовлением и предоставлением участникам аукциона документации, необходимой для его проведения, в сумме 2 миллионов рублей (по каждому лоту), расходы, связанные с формированием земельных участков и изменением земельных участков в результате такого формирования, в том числе с государственной регистрацией в отношении этого участка; не позднее 12 рабочих дней со дня принятия решения о предоставлении земельного участка заключить договор купли-продажи недвижимости и договор аренды земельного участка.

5. Подробная информация об условиях участия в аукционе и условиях продажи предмета аукциона опубликована ранее в газете «Звязда» от 10.03.2010 № 43 (26651), от 03.09.2010 № 172 (26780).

Атака верталётаў, выбухі, эвакуацыя параненых... На працягу трох дзён — на тэрыторыі мясцовасці «Дрэтунь» Полацкага раёна ў 103 асобнай гвардзейскай мабільнай брыгадзе прайшло двухбаковае батальённае тактычнае вучэнне. У ім прыняло ўдзел больш за восемсот ваеннаслужачых брыгады, сто сорок адзінак тэхнікі, у тым ліку каля васьмідзсяці адзінак бранятанкавай.

НА ПОЛІ ТАНКІ ГРУКАТАЛІ...

Упраўленне гэтай «армадай» — адна з самых складаных задач. Ад таго, як хутка і зладжана будучы працаваць вайскоўцы, залежыць і поспех усёй аперацыі. Як паказвае вопыт, лік зараз ідзе нават не на суткі — на гадзіны.

У ходзе вучэння камандзіры і штабы адпрацоўвалі пытанні планавання разведкі, збору і апрацоўкі інфармацыі для прыняцця рашэнняў. Дарэчы, пры адпрацоўцы задач была ўдзелена ўвага псіхалагічнай падрыхтоўцы асабістага саставу.

Фота Марыны БЕГУНКОВАЙ.
Віцебская вобл.

Пытальнік

«Праведзенай кансультацыяй пацыент застаўся задаволены»

Некалькі гадоў таму ў лазерным цэнтры трэцяй гарадской клінічнай бальніцы мне лячылі сятчатку вока, якая адслаілася (лазерная каагуляцыя). Аперацыю праводзіў урач Крываносаў Валерый Васільевіч. Вельмі ўдзячны яму. Пасля гэтага я кожны год праходжу планавы агляд вачэй з фундус-лінзай. Паліклініка выпісвае накіраванне, а ў кабінце трэцяй гарадской клінічнай бальніцы ставяць у чаргу. Яна звычайна складае каля двух месяцаў. Сёлета я запісаўся ў красавіка, а запісалі мяне на 23 верасня. Гэта значыць, чакаць трэба было амаль шэсць месяцаў. Гэта шмат, але для планавага агляду цяжка.

Зараз нашага сына пачалі непакоіць вочы, і ён звярнуўся ў паліклініку па месцы жыхарства (19-я паліклініка г. Мінска) да ўрача афтальмолага. Ён накіраваў сына ў глаўкомны кабінет і ў кабінет для агляду дна вока з фокус-лінзай трэцяй гарадской клінічнай бальніцы. Ён быў на прыёме 5 кастрычніка, а назаўтра мы запісалі яго на прыём да ўказаных урачоў. Прычым, у глаўкомны кабінет нас запісалі на 2 снежня (чакаць трэба два месяцы), а на агляд дна вока з фокус-лінзай — на 28 лютага наступнага года (чакаць трэба пяць месяцаў).

З-за таго, што такія вялікія чэргі, пачаць лячэнне своечасова немагчыма. Ці ведаюць пра тое ў Міністэрстве аховы здароўя?

Пётр Андрэвіч НАВУМЕНКАЎ, г. Мінск

Ліст чытача мы накіравалі на разгляд у камітэт па ахове здароўя Мінгарвыканкама. Яшчэ да таго, як адтуль рэдакцыі даслалі афіцыйны адказ, мы атрымалі яшчэ адзін ліст ад нашага чытача — са словамі ўдзячнасці. Пётр Андрэвіч пісаў, што 9 лістапада ім патэлефанавала загадчык афтальмолагічнага аддзялення трэцяй гарадской клінічнай бальніцы Людміла Уладзіміраўна Дулуб і запрасіла сына для агляду вачэй. 11 лістапада спецыялісты правялі той агляд, далі неабходныя рэкамендацыі, прызначылі лячэнне.

А неўзабаве прыйшоў ліст і з камітэта па ахове здароўя Мінгарвыканкама накіраваны арганізацыі аказання афтальмолагічнай медыцынскай дапамогі сыну Пятра Андрэвіча. Паведамляецца, як і пісаў наш пастаянны чытач, што 11 лістапада мужчына быў запрошаны галоўным пазаштатным афтальмолагам камітэта па ахове здароўя Мінгарвыканкама Л.У. Дулуб у кансультацыйна-дыягнастычны афтальмолагічны цэнтр на базе трэцяй гарадской клінічнай бальніцы, дзе і было тое абследаванне праведзена.

«Зараз даных за глаўкому ў Навуменкава У.П. няма, ён мае патрэбу ў дынамічным назіранні акуліста па месцы жыхарства. Улічваючы эпизод павышэння ўнутрывокавага ціску, які меў месца ў анамнезе, пацыенту паказана планавая кансультацыя ў глаўкомным кабінце, але тэрміновасці ва ўказанай кансультацыі няма, і яна будзе праведзена 5 снежня. Неабходнасць агляду дна вока з фокус-лінзай будзе вызначана пасля агляду і абследавання ў глаўкомным кабінце.

Пацыенту Навуменкава У.П. дадзеныя растлумачэнні аб неабходнасці перыядычнага кантролю ўнутрывокавага ціску ў паліклініцы, планавая кансультацыя ў глаўкомным кабінце. Навуменкаў У.П. застаўся задаволены праведзенай кансультацыяй і ў пісьмовым адказе не мае патрэбы, пра што ёсць пісьмовая заява».

Цёплы прыём

На двор'е на вуліцы — горш не бывае! Але спяшацца нам нікуды не трэба, таму дастаем сямейны альбом, гартаем яго...

І агортваюць нас усламіны. Мне тады было 19, яму — 20. Мы толькі распісаліся. Падзею адзначалі ў студэнцкай сталойцы, а само вяслелле нас чакала наперадзе — у доме мужавых бацькоў, на Століншчыне. Таму склалі ў сумкі падарункі для радні, даехалі да Турава. Адтуль да вёсчкі кіламетраў з вострам, аўтобусы не хадзілі. Ды гэта хіба перашкода?! Пехам ішлі, жартавалі, пад'язджалі на ўласных нагах (побач меліярацыйная канава была з замерзлай вадой) — гадзіны за дзве дабраліся. І вось тут, перад самымі дзвярыма, мне вусцішна стала, як перад экзаменам: што скажа новая радня, як прыме? «Цёпла, не хвалюйся», — супакойвае муж, а я ўсё роўна дрыжу.

— Ой, маманько! Змэрзла? — пытае свякроў, выбегшы на-сустрэч, абдымае мяне. Камандуе: «Распрайнайся», — у хаце, маўляў, цяпленько. Нясмела пераступаю цераз парог. На лаўках жанчыны — ва ўсе вочы разглядаюць мяне. А потым чую — адна адной кажа: «Нагляя, якая!».

Вочы на лоб — гэта... пра... мяне?! Але чаму?! Чаму гэта я раптам «нагляя»? Што я ім зрабіла? Яны ж першы раз мяне бачыць...

Ледзьве слёзы трымаю... Маці, між тым, стала хуценька збіраць на стол, жанкі разышліся.

Пасадзілі мяне на самае пачэснае месца — побач са свёкрам. Ён час ад часу стаў загаворваць са мной — як з роднай, але ж мне дужа цяжка было назваць яго татам.

Мама між тым — свякроў — ва ўсю тупала па хаце, запрашала:

— Ешце, дзеткі, крышаны.

Зараз падам млінцэ са шкваркамі, пшанцэ трэба каб было смачнэ. Я і меду ўкінула ў кашу. Ешце...

А я па прыродзе чалавек сарамлівы, да таго ж першы раз у хаце... Ну нічога мне ў рот не лезе! І тут: «Еш, дура!». Гэта мужава бабуля Грыпіна сказала. Я аж папярхнула... І відэлец з рук... І слёзы зноў: «Ну чаму гэта я дура?!»... А галоўнае муж — хоць бы слова сказаў, хоць бы заступіўся! Ён жа чуе, як мяне тут крыўдзяць, як абзываюць, але, што называецца, вухам не вядзе.

Я з папрокамі, а ён у рогат. Кажы:

— «Нагляя» — гэта, па-нашаму, вялікая, высокая (мой рост 170 см), а «дура» — ласкавы зварот да каго-небудзь з блізкіх.

У мяне хоць трохі ад сэрца адлягаю. Але ж ненадоўга. — Што зрабіць на вачэру? Што б ты, маманько, з'ела? — звярнулася да мяне свякроў.

— Я ведаю што! — умяшаўся свёкар. — Калі ездзіў да іх (мы ў Мазыры кватэру здымалі. — Аўт.), дык яна баршчом частавала. Звары, нявестачка.

У хаце было гарача, але па цэле ў мяне зноў пабеглі дрыжыкі. Ну не тлумачыць жа ўсім, што маці мая — адна з 13 дзяцей у сям'і, двое з якіх у вайну памерлі ад голаду. «Я нагаравалася, нагадалася — то хай дзеці не ведаюць ні цяжкай працы, ні голаду» — гэта было яе правіла. У выніку я не ўмела... анічога! Прынамсі, вечарам пасля роспісу, муж спытаў: «Чым, жонка, пакарміш?».

«Давай, кажу, чаю зварым» (Раней мы купілі імбрычак... Заварка таксама была — цэлы пачак... І не маленькі...). Ніхто не паверыць: я ўспяла... палову яго. Муж піў і нават не крывіўся. Я паспрабавала — вочы на лоб! Назаўтра свяброўкі расказалі, як заварываць чай, як пячы аладкі. Я і пякла — на абед. І на вачэру

таксама. Зрэдку боршч быў — з паўлітровага слоіка...

Карацей — не ведаю, што ў той момант было напісана ў мяне на твары, але свякроў, залата душа, усе «прачытала». Сказала:

— Раман, дзіця першы раз у хаце, а ты — звары, ды звары... Ёсць ты есці!

...Вось так мяне прынялі ў новай сям'і.

І вось так мне ў жыцці пашчасціла: свёкар, свякроў, як кажуць, простыя людзі, у іх за плячыма па тры класы адукацыі, а дабрыні, а людскасці — ну проста на зайздрасць! Выгадавалі яны шасцірачных дзяцей (у пяці — вышэйшая адукацыя), дзякаваць Богу, прычкакалі ўнукаў і праўнукаў. Бацькі з намі ўжо няма, а маці і да гэтага часу — самы лепшы для нас дарадчык.

А што да работы, то жыццё навучыла многаму. Галоўнае не баяцца — рабіць. І ўсё тады атрымаецца!

Іна ГАНАНАЙКА,
г. Ляхавічы.

МЕЖАЎ НЯМА?

Гэту гісторыю я, магчыма, і не ўспомніла б (шмат часу прайшло), калі б не выпадак.

Стаім муж нежк раз на прыпынку, чакаем аўтобуса, маўчым, ціха перагаворваемся. Але вось да нашай «кампаніі» (усяго чалавек, можа, з 10) далучаецца дзяўчо — зусім юнае, галаногое, пачынае з сумачкі мабільнік, пачынае з некім размаўляць і пры гэтым словы свае перасыпае такімі бруднымі мацюкамі, што нам — хоць стой, хоць падай... А ёй — хоць бы хны! Не сорамна! Ні на грошык!

Мне ж некалі... Мы тады вучыліся ў 11-м. Нехта лепш, нехта горш. Я — недзе пасярэдзінцы, па большасці прадметаў, але ж мела і любімы — нямецкую мову. Тэксты з падручніка перакладла лёгка, загадзя...

Чым, безумоўна ж, карысталася мае аднакласнікі, а некая яшчэ і гаспадыня, у якой я кватаравала ў час зімы, бо школа ад нашай вёскі была за 7 кіламетраў.

— Ты вельмі любіш замежную мову, — сказала яна. — А ці ведаеш, што значыць...

І выдае словы — па-нямецку (у гады вайны ў яе хаце немцы гаспадарылі): два апошнія я

разумею — «... тваю маці». А вось першае...

На добры толк — можна б здагадацца, але...

— Ты спытай, спытай у свайго настаўніка! — загадвае мне гаспадыня.

І вось урок нямецкай. Выконваць той загад, пытаць мяне няёмка, але ж нейкі чорт падбівае. Пішу на паперцы выраз, таўхаю ў спіну Юру Архіпца, кажу, што не знайшла перакладу, а той (не хлопец — сама дабрыня!) і рады мне дапамагчы — руку ўверх цягне...

Але ж мяне не хочацца і яго падстаўляць. «Юра, — кажу, — ты не сам спытай, давай гэтага баламута, Кольку Калянковіча ў лапці абуем».

Падсунулі мне паперку яму. Той (пад два метры ростам) адразу ўстае і на ўвесь клас басам:

— Іван Якаўлевіч, а як перакласці на нашу мову...

Ну і выраз той...

Настаўнік павярнуўся да яго, пачырванев:

— Ну і трапло ж ты, — кажа Калянковічу, — хоць бы дзяўчат пасаромеўся.

А той як нічога ніякага:

— Якіх, Іван Якаўлевіч, дзяўчат?.. І чаго саромецца? Гэта ж ваша выдатніца, Ніна Сашына перакладу не ведае. Папрасіла, каб я спытаў...

— Ніна?.. Ніколі не паверу!

— сказаў настаўнік і паглядзеў на мяне так... Клас зашумеў, як растрыжаны вулей, але я ўжо нічога не чула: нібы сапраўды правалілася пад зямлю — ад сорама.

...Выручыць мог званок.

Але і пасля яго настаўнік з класа не выйшаў: падышоў да мяне, спытаў, ад каго я пачула той выраз? Гледзячы ў падлогу, і не чуваючы свайго голасу, прызналася:

— Ад хатняй гаспадыні.

— Дык ты глядзі — яна цябе і не такому навучыць.

...Як быццам, нязначны эпизод, але ён (і на ўсё жыццё!) акрэсліў для мяне мяжу, за якую пераступаць нельга — сорамна.

Аднак... Як ні балюча гэта прызнаваць, памянаўся век, памянся правілы маралі. І ўражанне часам такое, што межаў болей няма.

Ніна САШЫНА,
г. Берасіно.

«ОН УВАЖАТЬ СЕБЯ ЗАСТАВИЛ...»

...І што за мужыкі цяпер пайшлі? У кухні лі пліты сталяць, у гародзе корпаюцца — градкі полюць. Ну далібог як бабы! Вось некалі... Зямлю ўзараў, сена накісіў, дроў нарыхтаваў ды жыве сабе. А каб палоць — не! Як кажа мой сябар Андрэвіч — «хоць х...кі, ды мужычок».

Зрэшты, калі ўсур'ез, то «х...кім» ніхто з іх сябе не лічыць, наадварот. Можна, таму, што матулі іх здавён прыкмячалі: «Я за свайго Кузьму любую вазьму, а ты сваю Марынку павадзі па рынку». Чысты «генацыд». Але ж яно і сапраўды — хлопцы сабе выбіралі жонак, дзяўчаты выходзілі за тых, хто браў...

Дык была такая пара і ў нас, у Лучыне: яна — баба відная, мажняя, а ён — як кажуць — метр з шапкай, у падскоку. Таму і звалі яго не інакш, як Адамок. А жонка і ўвогуле — «мой маль».

Але ён быў не злы, асабліва не крыўдаваў... Да часу.

Неяк яны на бядэду патрапілі — штось елі, пілі, яна — танцавала, з іншымі, з рослымі мужчынамі. А ейны — недзе ў запечку сядзеў, бо малы ж...

І такая яго крыўда ўзяла (пасля некалькіх чарак), што сшыю дадому ўсе дзверы пазачыняў — на засаўкі. Яна прыходзіць — Адамок адчыняў! А той Адамок: «Я цябе не ведаю, я ж маленькі. А мне мама казала чужым і вялікім цёткам дзвэркі не адчыняць».

Жонка думала спярша — ён жартуе. Ды дзе там — і прасіла, і пагражала, а ён адно: «Я маленькі, мне страшна...».

Прышлося кабеце ў гумно пайсці і там начаваць, муж толькі пад раніцу ў хату запрасіў — у печы паліць. «Дух з цябе вон — сам і палі», — крыкнула яна. «Я гэта магу, — не заўпарціўся муж, — але ты тады ідзі, запрагай каня, чапляй плуг. Трэба ж поле пад збажыну араць».

Карацей, сітуацыя амаль як у гісторыі пра Саўку і Магрэту. Толькі тут да гэтага не дайшло — баба сціхла. Можна падумаць, што не ведае ж, дзякаваць Богу, як той конь запрагаецца, як тое ворыва робіцца, як сена

косіцца, возіцца і адкуль у паветцы дровы — хто іх насека...

Да таго ж хоць і спала яна ў хляве, але ж на тапчанку, які муж зрабіў!

І цяжкага век не цягала, бо ёй не падняць, а яму — што раз плюнуць. Ведама ж — мужык, мужчына.

А можа ўспомніла яна, як адна з нашых баб казала: «Жанчынкі, не лайце сваіх мужоў, без іх дужа цяжка! Я нагавалася — ведаю. Здаецца, хоць бы шапачка яго на цівку вісела, і то лягчэй было б»...

Пасля гэтых разваг тую жонку як сто баб адхадзіла: пра «Адамка» зусім забылася, пра малага таксама: і дома, і на людзях (асабліва на людзях!) заўсёды казала: «Мой Адам» ці «мой гаспадар».

...Праўду класік пісаў: «Он уважаль сябе заставілі і лепш выдуматы не мог».

Соф'я КУСЯНKOBA,
в. Лучын, Рагачоўскі раён.

Рубрыку вядзе
Валентына ДОУНАР.

Ад яе ж... Сцверджанне спадарыні Кусянкавай пра тое, што Кузьма, маўляў, можа ўзяць, каго хоча, нагадала ціхія радкі Васіля Фёдарова (прыводжу па памяці):

О, как нам часто кажется в

душе,

Что мы, мужчины,

властвуем, решаем.

Нет, только тех мы

женщин выбираем,

Которые нас выбрали уже.

Але гэта так, да слова.

Дарэчы, пра яго. Ці пра іх? У рускай мове ёсць словы «чай», «чайнік» — у тым ліку і для заваркі. У нашай — ёсць «гарбата» і «чай», «імбрычак» і «заварнік». Добрушскі фарфоравы ў апошні час іх добрыя вырабляе!

А калі б і прадаваў, пазнаваючы на цэнніку, што гэта (пачуйце!) «імбрычак», не ведаю, як вы — я дакладна купіла б!.. Хоць і не трэба.

Дзеля СЛОВА, якое павінна жыць!

Зрэшты, аб гэтым у наступным артыкуле. Сённяшні хочацца завяршыць заўсёдным — пішыце. У тым ліку — «вясёлыя і праўдзівыя гісторыі» для любімай рубрыкі «Алё, народ на провадзе!», чытайце найстарэйшую беларускую газету! І не забудзьцеся выпісаць яе на новы 2011-ты год.

Калі вы хочаце пазбегнуць авітамінозу і ўмацаваць імунітэт, дадайце да асноўнага харчавання прарослае насенне (праросткі), якое ўтрымлівае вялікую колькасць бялагічна актыўных рэчываў, у тым ліку вітамінаў, мікраэлементаў, ферментаў. Бялагічная энергія праросткаў настолькі высокая, што па харчовай каштоўнасці яны могуць замяніць многія дарагія прадукты.

Рыс і яго праросткі аказваюць вяжучае дзеянне. Яны карысныя пры хваробах нырак і мачавога пузыра, умацняюць лактацыю ў кормячых маці. Акрамя таго, рыс паляпшае колер твару, устараняе непрыемны пах з роту, добра аднаўляе апетыт пасля хваробы або працяглага галадання. Аднак галоўнай уласцівасцю рысу лічыцца яго ачышчальнае дзеянне, што шырока выкарыстоўваецца ў народнай медыцыне Усходу. Японцы сцвярджаюць, што з'едзення падчас сніданку 1—2 ст. лыжкі сырога рысу, яго праросткаў або рысавай мукі выганяюць з кішэчніка ўсе хваробы.

Гаючыя ўласцівасці аўса вызначаюцца тым, што расліна і яе праросткі павышаюць імунітэт, аднаўляюць мышачную сілу, абнаўляюць кроў і перашкаджаюць утварэнню тромбаў, дабротворна

ўздзейнічаюць на слізістую страўнікава-кішачнага тракту. Яны карысныя для лёгкіх пры туберкулёзе, паляпшаюць дзейнасць шчытападобнай залозы, з'яўляюцца мачагонным і патагонным сродкам.

Засцерагуць ад бяссонніцы, атэрасклерозу, ранняй сівізны і выпадзення валасоў **праросткі сланечніку і гарбуза**. Акрамя таго, яны вельмі карысныя мужчынам, бо дапамагаюць аднавіць патэнцыю і папярэджваюць развіццё адэномы прастаты.

Праросткі пшаніцы дапамагаюць пры стомленасці, цяжкіх разумовых перагружках, стымулююць імунітэт. Яны павышаюць вынослівасць, нармалізуюць работу страўнікава-кішачнага тракту, паляпшаюць функцыі сардэчна-сасудзістай і дыхальнай сістэм, падтрымліваюць добрае самаадчуванне ў пажылым узросце.

Праросткі жыта карысныя пры цукровым дыябеце. Яны таксама выводзяць таксіны і радыенукліды, іх рэкамендуецца ўжываць для прафілактыкі атэрасклерозу і ранняга старэння.

Пры гіповітамінозе і ў клімактычны перыяд карысныя праросткі кукурузы. Яны таксама валодаюць амалоджвальнымі ўласцівасцямі, таму іх рэкамендуецца часцей уключаць у свой рацыён пажылым людзям. Ёсць звесткі, што экстракт з зярнят кукурузы тармозіць рост ракавых клетак.

Вывесці з арганізма солі цяжкіх металаў, радыенукліды і лішні халестэрын дапаможа праросчанае **насенне лёну**. Яно садзейнічае ачышчэнню страўнікава-кішачнага тракту і ўстараняе запоры.

Праросткі сачавіцы, фасолі і гароху добрыя для дыябетыкаў, а таксама для тых, у каго паніжаная згусальнасць крыві. Праросчанае сачавіца выдатна падыходзіць для прафілактыкі грыпу і ВРВІ. Акрамя таго, гэтыя праросткі павышаюць узровень гемаглібіну ў крыві. Толькі лепш іх есці ў

крыху правараным выглядзе, тады яны лягчэй засвойваюцца.

Можна прарасціць і **растаропшы плямістую**. Яна паляпшае абменныя працэсы ў печані, актывізуе жоўцевыдзяленне. Ужываецца праросткі растаропшы ў якасці дадатковага сродку да медыцынскіх прэпаратаў. Таксама гэтыя праросткі рэкамендуецца пры псарыязе, а яшчэ яны аблягчаюць перыяд адвыкання ад алкаголю пры лячэнні хранічнага алкагалізму.

Праросткі капусты брокалі супакойваюць нервовую сістэму і прадурхляюць развіццё ракавых пухлін.

Ужываецца праросткі ў сырым выглядзе па 1 ст. лыжцы два разы на дзень або дадаваць іх у такой жа колькасці ў салату.

УВАГА! Варта ведаць, што пры ўжыванні любых праросчаных раслін магчыма індывідуальная непераноснасць, таму перад прымяненнем праросткаў неабходна пракансультавацца з урачом.

Падрыхтавала Вольга КУЛІНКОВІЧ.

У МАБІЛЬНІКАЎ З'ЯВІЛАСЯ «АЛІБІ»

Па працягу больш дзесятка гадоў вакол уплыву мабільных тэлефонаў на наша здароўе вядуцца жорсткія спрэчкі. Адны навукоўцы абсалютна ўпэўненыя ў небяспечным уплыве выпраменьвання, якое зыходзіць ад тэлефона. Іншыя разважаюць толькі пра частковую небяспеку тэлефонаў пры пэўных умовах. Трэцяя ўпэўненая, што іх выкарыстанне цалкам бяшкоднае. І раптам амерыканскія навукоўцы ў выніку правядзення працяглага эксперыменту з мышамі прыйшлі да ашаламляльных высноў: аказваецца, *выкарыстанне сотавых тэлефонаў здольнае папярэдзіць у людзей старэчую прыдуркаватасць, а ў немалым узросце — нармалізаваць функцыі галаўнога мозга і зменшыць рызыку развіцця хваробы Альцгеймера.*

Надзея НІКАЛАЕВА.

Матэматычныя здольнасці можна «абудзіць».

3 дапамогай току...

Незвычайнае заключэнне зрабілі навукоўцы з Універсітэта Оксфарда: яны ўстанавілі што калі пры дапамозе невялікіх электрычных разрадаў стымуляваць мозг, то матэматычныя здольнасці чалавека істотна павышаюцца. Прычым аднаразавай стымуляцыі дастаткова для таго, каб павысіць матэматычныя здольнасці на паўгода. Аб гэтым паведамляе інтэрнэт-партал «Таямніцы свету».

Яшчэ ў 2007 годзе Рой Коэн Кадаш сумесна з калегамі выявіў тую вобласць мозга, якая адказвае за матэматычныя здольнасці чалавека. Гэты аддзел знаходзіцца ў правай цемяннай долі якраз над правым вухам. Група навукоўцаў праводзіла даследаванні гэтага аддзела з дапамогай магнітнай стымуляцыі — патуку магнітных імпульсаў, якія часова адключаюць пэўны сегмент мозга. У выніку даследчыкі высветлілі, што здольнасці людзей да выканання простых арыфметычных задач істотна зніжались.

Пазней даследчыкі правялі адваротную аперацыю, каб паспрабаваць дабіцца павышэння матэматычных здольнасцяў людзей. Для гэтага яны правялі стымуляцыю правай цемяннай долі невялікім электрычным напружаннем з дапамогай пастаяннага току. Фактычна быў праведзены эксперымент, у выніку якога было зменена напружанне паміж нейронамі галаўнога мозга. Даследчыкі тлумачаць, што пасля праведзенай аперацыі быў створаны дыферэнцыял напружання паміж правай і левай долямі. У рамках выпрабаванняў людзям, якія прайшлі падобную стымуляцыю, прапаноўвалася выканаць базавыя матэматычныя аперацыі з лічбамі, што былі закардажаны ў выглядзе сімвалаў. Кожны тэст складаўся з сотні пытанняў, якія тычыліся чатырох простых арыфметычных аперацый. Прайшоўшыя стымуляцыю давалі адказы больш дакладныя, прычым больш хутка, чым тыя, хто не праходзіў працэдуры, пры гэтым ніхто з удзельнікаў матэматыкай па родзе сваёй дзейнасці пастаянна не займаўся.

Эксперыментальна было ўстаноўлена, што стымуляцыя дазваляе павышаць хуткасць работы нейратрансмітэраў мозга на працягу паўгода. Больш за тое, навукоўцы кажуць, што стымуляцыя згаданага сегмента мозга дазваляе паляпшыць работу чалавека і з нялічбавымі аперацыямі. Зараз навукоўцы спрабуюць высветліць, ці ёсць у новага метаду пачобныя дзеянні?

Надзея НІКАЛАЕВА.

Фота Пятра ФАМІНА.

УДЫХАЕМ ГАЮЧУЮ СІЛУ

Дзіцячая тема

БАЦЬКІ бываюць розныя: адны глушаць прастуду дзіцяці навамоднымі спрэжамі і таблеткамі, а іншыя лечаць малое правараным «дзедаўскім» спосабам, прымушаючы яго абдымацца пад ручніком з каструляй, з якой ідзе пара...

Інгаляцыі — удыханне гаючых рэчываў з лекавай мэтай. Такі спосаб лячэння карысна прымяняць пры першых прыкметах насмарку, запалення паднябенных міндалін, фарынгіту, бронхіту, а таксама для папярэджання і ўстаранення прыступаў бронхіальнай астмы.

ЧЫМ ДОБРАЯ ИНГАЛЯЦЫЯ?

Па-першае, пры рэспіраторных захворваннях — гэта ўдар па вірусе, што называецца, «у дзясятчку». Калі прыняць гэты метады лячэння як асноўны, то вам не спатрэбіцца даваць дзіцяці праз меру таблетак, супрацьгрыпозных парашкоў і ўсяго таго, што, як правіла, дае значна больш пачобных эфектаў, чым інгаляцыя. Па-другое, лекавыя рэчывы, распыленыя на драбніткі часціцы, хутка ўсмоктваюцца ў кроў, пранікаюць глыбока ў дыхальныя шляхі і дзейнічаюць з найбольшай эфектыўнасцю. Па-трэцяе, інгаляцыі, як ніводны іншы сродка, аблягчаюць выдаленне з дыхальных шляхоў макроты.

Цяпер пра супрацьпаказанні. Інгаляцыі дзіцяці нельга рабіць пры павышэнні тэмпературы звыш 37,5 градуса; пры насавых крывацёках або схільнасці да іх; пры захворваннях лёгкіх і сэрца з праямай выражанай сардэчна-сасудзістай або дыхальнай недастатковасці.

ЛЕЧЫМСЯ ПРАВИЛЬНА

Інгаляцыі праводзяць не раней, чым праз 1—1,5 гадзіны пасля яды, пры гэтым выконваючы простыя правілы.

● Не прымушайце дзіця дыхаць над вадой, якая кіпіць, паколькі гэта небяспечна алёкам слізістай. Аптымальная тэмпература вады для дзіцячых інгаляцый — 30—40 градусаў. Пры захворваннях носа і прыдаткавых пазух носа дзіця павінна ўдыхаць і выдыхаць гаючае рэчыва без напружання праз нос; пры захворваннях глоткі, трахеі, бронхаў, лёгкіх — праз рот. Адзёнка дзіцяці падчас працэдуры не павінна сціскаць шыю і ўскладняць дыханне. Пасля інгаляцыі на працягу гадзіны не рэкамендуецца размаўляць, тым больш спяваць і есці.

ВЫБІРАЕМ ИНГАЛЯТАР

Для лячэння ніжніх дыхальных шляхоў (трахеі і бронхаў) лепш за ўсё падыдуць так званыя небулайзеры — ультрагукавыя і кампрэсарныя інгалятары, якія пераўтвараюць вадкасць у пару.

Электрааэрозольныя інгалятары не толькі падаграваюць вільгаць, але і адмоўна зараджаюць часціцы, што павышае іх здольнасць пранікаць у бронхі. Існуюць інгалятары, прызначаныя для зусім маленькіх дзіцяцей. Да іх дадаецца спецыяльная маска, якая дазваляе праводзіць працэдуру не толькі сядзячы, але і лежачы. Працягласць працэдуры 5—10 хвілін.

ПАРАВЫЯ ИНГАЛЯЦЫИ

Паравая інгаляцыя — не такая бяскрыўдная, як здаецца многім бацькам. Няправільна праведзеная працэдура можа прынесці дадатковыя праблемы (апёкі, сухасць слізістых).

У ідэале паслядоўнасць вазых дзеянняў павінна быць такой. Ваду неабходна тэмпературы заліце ў чайнік

з вузкім рыльцам. Туды ж дадайце выбраныя прэпараты: некалькі кропель эфірных алеяў, адвары гаючых траў. Са звычайнага кардону зрабіце лейку: чым меншае дзіця, тым яна даўжэйшая — і надзеўце на носік чайніка. Перш чым пачынаць інгаляцыю дзіцяці, неабходна праверыць тэмпературу пары на сабе. Працягласць такіх інгаляцый 3—5 хвілін, робяць іх 1—2 разы на дзень.

ЛЕКАВЫЯ РАСТВОРЫ

Каб лепш адыходзіла макрота, прымяняюць содавыя інгаляцыі (на 1 літр вады 4 чайныя лыжкі соды) або пару падагрэтай мінеральнай вады.

Пры рэспіраторных інфекцыях эфектыўныя практычна ўсе эфірныя алеі. Яны ўтрымліваюць фітанцыды (рэчывы, якія аказваюць абеззаражвальнае дзеянне). Лепш выбраць алеі анісу, сасны, эўкаліпту, фенхелю, ядлоўцу, карыцы. Важная перавага інгаляцый з эфірнымі алеямі — дзіця не трэба прымушаць дыхаць імі: амаль заўсёды гэта задавальненне для малога. Але захапляцца вялікімі дозамі эфірных алеяў не варта: у адваротным выпадку яны аказваюць супрацьлеглае дзеянне і сушаць слізістыя абалонкі, выклікаючы пярэньне ў горле.

Пры запаленні паднябенных міндалін добра дапамагаюць інгаляцыі воднага раствору з сокам цыбулі, часнаку. Для яго прыгатавання неабходна здрабніць цыбулю або часнок. Атрыманую кашку працадзіць праз марлю. Сок цыбулі або часнаку разбавіць вадой у прапорцыі 1:10 (1 частка соку, 10 частак вады).

Карысныя інгаляцыі з водарамі распараных раслін (здробненай ігліцы сасны, піхты, кедру, ядлоўцы, высушанага лісця эўкаліпту, дубу, бярозы, кветак ліпы, рамонку, мяты, лаванды,

з шалфеем, лісцем чорных парэчак). Іх выпарэнні валодаюць абеззаражвальнай, супрацьзапаленчай і загойвальнай уласцівасцямі. Найлепшы эфект дае прымяненне збору з некалькіх раслін. Пры прыгатаванні адвару выкарыстоўваюць такую прапорцыю: на 250 мл вады 1 сталовая лыжка расліннай сыравіны.

Пры інфекцыях верхніх дыхальных шляхоў можна заварваць траву чабору, малярдушкі, лаванды, падбелу, шалфею, рамонку. Добры эфект пры гэтых захворваннях аказвае таксама ўдыханне пары бульбы, зваранай у «мундзіры», або бульбяной лупіны і шалупіны аўса.

УВАГА! Неабходна ўлічваць індывідуальную пераноснасць таго ці іншага прэпарату і пры дрэнным самаадчуванні пасля інгаляцыі да кансультацыі з доктарам гэтым сродкам больш не карыстацца. Калі ў дзіцяці ёсць родныя з прыкметамі любой

алергіі, асабліва на пылок, то ў пераважнай большасці выпадкаў гэта з'яўляецца супрацьпаказаннем для выкарыстання траў, пахкіх алеяў, меду і г.д.

ПРАФИЛАКТИЧНЫЯ ИНГАЛЯЦЫИ

Калі паставіць у памяшканні, дзе праводзіцца большая частка часу, флакончык з алеем эўкаліпту ці базіліку, атрымачца натуральнай інгаляцыя, якая дапаможа пры лёгкіх захворваннях. Яшчэ лепшы эфект назіраецца пры змешванні эфірнага алею эўкаліпту з алеем базіліку, карысна таксама сумесь алеяў базіліку і каляндры. Навуковымі даследаваннямі ўстаноўлена, што ў такім спалучэнні іх супрацьмікробная эфектыўнасць павялічваецца ў 30 разоў.

Падрыхтавала Вольга КУЛІНКОВІЧ.

А цяпер некалькі рэцэптаў інгаляцый, якія падыдуць і дарослым, і дзецам пры рэспіраторных захворваннях:

- з рамонкам аптэчным: сталовую лыжку здробненай сыравіны заліць шклянчай кіпеню, настойваць на вадзяной лазні 20—30 хвілін, затым даліць гатаванай вадой да 1 літра. Астудзіць да патрэбнай тэмпературы і ўдыхаць пару па чарзе ротам і носам на працягу 10—15 хвілін, накрывшы галаву прасціной, складзенай удвая, або шырокім махровым ручніком;
- вазьміце: лісце эўкаліпту — 2 ч. лыжкі, хвойны экстракт — 1/4 брыкету, менталавы спірт — 15 кропляў, менталавы алей — 1 ч. лыжку (пры адсутнасці яго можна растварыць 1—2 таблеткі валідолу), свежую кашку цыбулі або часнаку — 1 ч. лыжку. Усё аптуліць ў каструлю з 1 л гатаванай вады, астудзіць да патрэбнай тэмпературы і дыхайце парай;
- з пупышкамі елкі: прыгатаваць адвар маладых галінак елкі з пупышкамі (іх збіраюць у маі) у суадносінах 1:10, заліць кіпенем, настойваць на вадзяной лазні 30—40 хвілін, дыхаць над парай пры захворваннях лёгкіх і бронхаў. Адвар дэзынфікуе дыхальныя шляхі і аблягчае дыханне;
- з піхтавым алеем: у тэрмас або чайнік наліваюць кіпеню пад рыльца, дадаюць 1 кроплю піхтавага алею і дыхаюць парай. Па меры выпарэння алею трэба капнуць наступную кроплю. І так рабіць на працягу 5 хвілін. Дзве або тры кроплі адразу не закапваць, паколькі моцнае выпарэнне алею можа выклікаць кашаль.

Аўтобусны прыпынак застанецца на ранейшым месцы?

Уцэнтры гарпасёлка Смілавічы Чэрвеньскага раёна здаўна працавала аўтакаса. Колькі гадоў таму сам будынак зачынілі, аднак аўтобусы па-ранейшаму спыняюцца тут: для многіх маршрутаў гэта канчатковы прыпынак. Насупраць ужо колішняй аўтакасы была даволі вялікая пустыка, дзе тыя аўтобусы і спыняліся, разварочваліся. Адначасова свайго адрасу адрасны аўтобусы і на Мінск, і на Чэрвень, і на Смалявічы. Плюс маршруткі на сталіцу. Некалькі месяцаў таму тую пустыку агарадзіў прадпрымальнік, які сабраўся будаваць на гэтым месцы краму. Пакуль будаўнічыя работы не распачаліся, ніхто з месцічаў асабліва не турбаваўся. Але як толькі нядаўна на пляцоўцы быў заўважаны рух, тут жа пайшла пагалоска, што цяпер прыпынак перанясць на шашу Мінск — Магілёў.

Трэба сказаць, што пасёлка — даволі вялікі як па колькасці насельніцтва (4,7 тысячы чалавек), так і па сваёй працягласці. Перанос на новае месца прыпынку — гэта прыкладна кіламетр адлегласці. Да сталіцы ўсяго 30 кіламетраў, а многія смілавічане менавіта там працуюць (прыкладна столькі ж кіламетраў, дарэчы, і да Чэрвеня са Смалявічамі). Натуральна, гэта выклікала абурэнне жыхароў. Да таго ж, пачалі гаварыць, што нават калі прыпынак і пакінуць на старым месцы, аўтобусам не будзе дзе разварочвацца і стаяць у чаканні адпраўлення (ушчыльную з аўтакасай раней ужо была пабудаваная харчовая крама, таму пляцоўка перад самім яе колішнім будынкам таксама звязілася за кошт уладка-

вання ці то астраўка бяспекі для пешаходаў, ці то пасажырской платформы, ды і на пустыцы ўжо ёсць іншая крама)...

УРУП «Мінскаблаўтатранс» напачатку здзівіліся такой навіне пра перанос прыпынку. Аднак потым вядучы інжынер аддзела перавозак пасажыраў Тамара ЕРМАЛАЕВА, пагуглаўшы са старшынёй Смілавіцкага пасялковага Савета, сказала, што прыпынак пераносіць не будуць і аўтобусам хопіць месца для разваротаў. Тым не менш паабяцала, што ў бліжэйшы час спецыялісты выедуць на месца для больш дэтальнага агляду.

Пэўны час мы не маглі да-тэлефанавацца да чыноўнікаў з Чэрвеньскага райвыканкама, якія б маглі патлумачыць сітуа-

цыю. Больш хутка атрымалася пагуграць з дырэктарам Смілавіцкай валюшна-лямававай фабрыкі Васілём САБАНОМ. Па-першае, Васіль Мікалаевіч з'яўляецца дэпутатам пасялковага і раённага Саветаў (і да яго ўжо паспелі звярнуцца людзі са скаргаю), па-другое, прадпрыемства, якое ён узначальвае, месціцца бліжэй да заканчэння вуліцы Рэспубліканскай. А згаданая пляцоўка, дзе разгарнулася будаўніцтва, знаходзіцца ў яе самым пачатку. Фабрыка — адзінае ў краіне прадпрыемства па выпуску валёнак, зараз у яго самая сапраўдная «гарачая» пара: цёплы абутак ледзь паспяваюць адгружаць. Дык вось, Васіль Мікалаевіч заўважыў, што за некалькі дзён, як толькі распачалася будоўля, ужо адбыліся аварыі з удзелам аўта-татранспарту, які накіроўваўся на фабрыку і з фабрыкі (праўда, пазней начальнік аддзела ДАІ Чэрвеньскага РАУС Андрэй ТРАПАШКА сказаў, што з гэтай нагоды ніхто ДАІ не выклікаў. Аднак магло ж абысціся і без таго?).

Васіль Сабан заўважыў, што праблема абмяркоўвалася ў райвыканкаме, створаная спецыяльная камісія. Яшчэ заўважыў, што ў цэнтры пасёлка, за некалькі соцён метраў ад пустыкі, шмат гадоў пустуюць колішняя крама райспажыўсаюза: з пад'езднымі дарогамі і падведзенымі камунікацыямі. Чаму б таму прадпрымальніку не выкупіць гэты будынак? Нарэшце (днём раней у пасёлку адбылася сустрэча прад-стаўнікоў мясцовай і раённай улады з жыхарамі) ад начальніка аддзела архітэктуры і будаўніцтва Чэрвеньскага райвыканкама Уладзіміра НІЦІЕУСКАГА мы пачулі, што адбраць назад зямлю ў прадпрымальніка немагчыма — яна выдзеленая на законных падставах. Адносна крамы, якую мог выкарыстоўваць пад свае патрэбы прад-прымальнік замест будаўніцтва новай, суразмоўца заўважыў, што райспажыўсаюз не жадае яе прадаваць, плануе «рэанімацыю» гандлёвага аб'екта. Прыпынак будзе захаваны, будзе дзе разварочвацца і аўтобусу (трэба заўважыць, што падчас сустрэчы жыхары якраз звярталі ўвагу чыноўнікаў, як цяжка разварочвацца стала аўтобусам ужо цяпер — гэта адбывалася на вачах усіх прысутных — С.Р.), маўляў, прадпрымальнік гатовы нават крыху тэрыторыі даступіць дзеля гэтага, сказаў далей Уладзімір Анатольевіч. І нават знак пешаходнага пераходу ўстанавіць...

Старшыня раённага Савета дэпутатаў Валянціна ТАРАСІК,

якая ўзначальвала камісію па разборы сітуацыі, удакладніла, што зараз разглядаецца наступны варыянт выхаду са становішча, якое склалася. Прыпынак нікуды далёка (да шашы) пераносіць не будуць, паколькі пасёлка актыўна будуюцца, шмат жыхароў мае патрэбу ў транспартных зносінах, якія павінны быць зручнымі. Аднак і спыняцца і разварочвацца на ранейшым месцы аўтобусы не будуць. Маршруты Мінск — Смілавічы (чэрвеньскі і без таго ішоў далей — да вёскі Турэц) будуць падоўжаны да самага канца пасёлка. Адначасова будуць уведзеныя яшчэ два прыпынкі для зручнасці далёкай часткі Смілавіч: прамажквы і канчатковы. Там жа, у канцы пасёлка, аўтобусы і будуць разварочвацца і ісці ў зваротным кірунку, у тым ліку і праз прыпынак каля колішняй аўтакасы. Праўда, сваю згоду павінна даць аўтабаза і ДАІ. Але ў цэлым, выказала меркаванне Валянціна Браніславаўна, жыхары пасёлка павінны застацца

задаволенымі такім рашэннем.

...Такім чынам, гэта пакуль толькі варыянт выйсця з сітуацыі. Канчатковае рашэнне не прынята. Разам з тым, на гэты момант так і не атрымалася пачуць дакладнага адказу на пытанне: ці абавязковае грамадскае абмеркаванне праекта будоўлі да яе пачатку? Уладзімір Ніціеўскі адказаў, што, «па ідэі, яно павінна было быць». Валянціна Тарасік зазначыла, што калі ўсё ўзгоднена з зацікаўленымі арганізацыямі — не. Калі апроч іншых месцаў на ўвазе пасялковы Савет, у самай першай гутарцы Уладзімір Анатольевіч спасылаўся на змену яго старшыні за прайшоўшы час...

P.S. Напрыканцы мы звярнуліся да начальніка аддзела транспарту і камунікацый Мінскага аблвыканкама Алега ПУШКІНА. Па нашай публікацыі стане падставой для разгляду сітуацыі ўжо на ўзроўні аблвыканкама.

Сяргей РАСОЛЬКА.

Управляющий в производстве по делу о банкротстве
ОДО «Террастройпроект-плюс» г. Мозырь
проводит торги по продаже производственной базы
по ул. Фрунзе, 61 в г. Мозырь Гомельской области одним лотом

Состав лота	Характеристика объекта
Производственное здание со складскими помещениями и котельной	Одноэтажное, кирпичное общей площадью 239 м кв.
Здание складских помещений	Одноэтажное, кирпичное, общей площадью 145 м кв.
Административное здание	Одноэтажное, каркасно-засыпное, общей площадью 164 м кв.
Здание гаража на два бокса	Одноэтажное, кирпичное, общей площадью 67 м кв.
Здание проходной	Одноэтажное, кирпичное, общей площадью 8 м кв.
Ограждение с воротами	Деревянное, ж/б столбы, металлические ворота, протяженность 151 м.п.
Асфальтовое покрытие	Площадь 648 м кв.
Туалет дощатый	

Территориальная зона — зона жилой усадебной застройки в центре города.

Площадь земельного участка — 0,3242 га.

Транспортная инфраструктура — городские дороги с твердым покрытием. Инженерная инфраструктура — все инженерные коммуникации.

Организатор торгов: управляющий.

Торги проводятся в форме открытого аукциона без условий.

Начальная цена торгов — 149.000.000 рублей.

Шаг аукциона — 5—10 %.

Сумма залога: 12.000.000 рублей на р/с № 3012410630013 в «Приорбанк» ОАО ЦББ 401 г. Мозырь, БИК 153001749, получатель ОДО «Террастройпроект-плюс», УНП 490322936.

Победителем торгов признается участник, предложивший наибольшую цену покупки.

Форма, порядок оплаты: одноразовый безналичный платеж.

Документы, предоставляемые для участия в торгах: заявление на участие, копии платежных документов, подтверждающих внесение залога, копия устава, доверенность представителю юридического лица, паспорт физического лица.

Торги состоятся 28 декабря 2010 года в 12.00 по адресу: г. Мозырь, пер. 1-ый Интернациональный, д. 27.

Заявки принимаются до 12.00 27 декабря 2010 года по адресу: г. Мозырь, пер. 1-ый Интернациональный, д. 27, и а/я 20, Главпочтамт г. Мозырь, 247760, Гомельская область.

Справки по телефону: 8 029 663 84 96.

УВАЖАЕМЫЕ АКЦИОНЕРЫ ОАО «Рапс» и ОАО «Аннополь 2009»

14 декабря 2010 года

СОСТОИТСЯ СОВМЕСТНОЕ ВНЕОЧЕРЕДНОЕ
ОБЩЕЕ СОБРАНИЕ АКЦИОНЕРОВ

ОАО «Рапс» и ОАО «Аннополь 2009», расположенных: **ОАО «Рапс»** по адресу: Минская обл., Минский район, 223014, д. Крупица; **ОАО «Аннополь 2009»** по адресу: Минская обл., Минский район, 223014, д. Аннополь, ул. Центральная, 6.

Собрание пройдет по адресу: Минская обл., Минский район, д. Крупица, ул. Садовая, д. 20, административное здание ОАО «Рапс», первый этаж, актовый зал.

Повестка дня собрания:

1. О реорганизации ОАО «Рапс» путем присоединения к нему ОАО «Аннополь 2009».
2. Об утверждении уставного фонда ОАО «Рапс».
3. Об утверждении новой редакции Устава ОАО «Рапс».
4. Об утверждении решения о выпуске дополнительных акций ОАО «Рапс».
5. Об утверждении передаточного акта имущества ОАО «Аннополь 2009» при присоединении ОАО «Аннополь 2009» к ОАО «Рапс».

С материалами, подготовленными к собранию, можно ознакомиться по адресу: Минская обл., Минский район, д. Крупица, ул. Садовая, 20, ОАО «Рапс» (бухгалтерия) с 06 декабря по 13 декабря 2010 года (время работы с 14.00 до 16.00) либо 14 декабря 2010 г. по месту проведения собрания.

Регистрация участников собрания с 10.00 до 11.00 по месту проведения собрания.

Начало работы собрания — 14 декабря 2010 г. в 11.00. Списки акционеров для участия в собрании будут составлены по состоянию реестров на 06 декабря 2010 года.

Для регистрации при себе иметь следующие документы: акционеру Общества — паспорт, представителю акционера — паспорт и доверенность, заверенную в установленном порядке!

Справки по тел.: 8 (017) 5069414, 8 (017) 5069341.

УНП 600068480

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО АУКЦИОНА

по продаже объектов, находящихся в республиканской собственности, и права заключения договора аренды земельного участка для их обслуживания, которые составляют единый предмет аукциона

Организатор аукциона: Фонд «Минск-облгосимущество», г. Минск, ул. Чкалова, 5, тел. (8017) 224 39 76, (8017) 500 47 10.

Место проведения аукциона: г. Минск, ул. Чкалова, 5.

Дата и время проведения аукциона: 28 декабря 2010 года в 14.30.

Сведения о предмете аукциона: Недвижимое имущество и право заключения договора аренды земельного участка: Капитальное строение (инв. № 600/С-120641) — здание домика для персонала шитовое, общ. пл. 28,7 кв. м, 1972 г/п (год постройки), одноэтажное, стены сборные шитовые, перегородки дощатые; капитальное строение (инв. № 600/С-120648) — здание домика однокомнатного шитового с пристройкой, общ. пл. 88,5 кв.м, 1960 г/п, одноэтажное, стены сборно-шитовые; капитальное строение (инв. № 600/С-120655) — здание домика однокомнатного шитового с пристройкой, общ. пл. 88,3 кв.м, 1960 г/п, одноэтажное, стены шитовые, перегородки дощатые; капитальное строение (инв. № 600/С-120654) — здание домика однокомнатного шитового с пристройкой, общ. пл. 89,6 кв.м, 1960 г/п, одноэтажное, стены сборные шитовые; капитальное строение (инв. № 600/С-120652) — здание домика однокомнатного шитового с пристройкой, общ. пл. 88,7 кв.м, 1960 г/п, одноэтажное, стены сборно-шитовые; капитальное строение (инв. № 600/С-120630) — здание домика однокомнатного шитового со стеклянной верандой с пристройкой, общ. пл. 114,8 кв.м, 1960 г/п, одноэтажное, стены сборные шитовые; капитальное строение (инв. № 600/С-120628) — здание общежития персонала (шитовой домик) с двумя навесами, общ. пл. 70,5 кв.м, 1972 г/п, одноэтажное, стены сборно-шитовые, перегородки дощатые; капитальное строение (инв. № 600/С-120644) — здание веранды остекленной, общ. пл. 53,3 кв.м, 1967 г/п, одноэтажное, стены дощатые; капитальное строение (инв. № 600/С-120629) — здание веранды остекленной, общ. пл. 11,9 кв.м, 1972 г/п, одноэтажное, фундамент кирпичный, стены дощатые; капитальное строение (инв. № 600/С-120640) — здание нежилое с двумя пристройками, общ. пл. 406,4 кв.м, 1960 г/п, одноэтажное, монолитный бетонный, стены и перегородки кирпичные; капитальное строение (инв. № 600/С-120631) — здание сторожевого домика рубленого (дерянного) с пристройкой и навесом, общ. пл. 41,4 кв.м, 1960 г/п, одноэтажное, стены сборно-шитовые, перегородки дощатые, имеется забор; капитальное строение (инв. № 600/С-120632) — здание помещения медпункта (дерянное), общ. пл. 39,2 кв.м, 1960 г/п, одноэтажное, стены сборно-шитовые, пе-

регородки дощатые; капитальное строение (инв. № 600/С-120642) — здание помещения электростанции, общ. пл. 25,8 кв.м, 1960 г/п, двухэтажное, стены и перегородки кирпичные; капитальное строение (инв. № 600/С-120637) — здание хозяйственного сарая с подвалом, общ. пл. 48,2 кв.м, 1960 г/п, одноэтажное, стены кирпичные; капитальное строение (инв. № 600/С-120635) — здание уборной на 4 очка, общ. пл. 5,8 кв.м, 1972 г/п, одноэтажное, стены и перегородки дощатые; капитальное строение (инв. № 600/С-120638) — водонапорная башня с артезианской скважиной и хозяйственной постройкой (блок 2), состоящая из артезианской скважины, водонапорной башни, хозяйственной постройкой, глубина скважины 73 м, высота водонапорной башни до низа бака — 7,80 м, объем 25 куб.м, 1960 г/п, общая площадь хоз. постройки 44 кв.м, фундамент, стены и перегородки кирпичные; капитальное строение (инв. № 600/С-120643) — здание сарая, общ. пл. 82,3 кв.м, 1985 г/п, одноэтажное, стены и перегородки кирпичные; капитальное строение (инв. № 600/С-120633) — здание бани, общ. пл. 26,1 кв.м, 1993 г/п, одноэтажное, стены и перегородки кирпичные; низковольтная линия электропередач 1960 г/п, протяженностью 349,6 кв.м, в т.ч. подземной прокладки — 211,7 кв.м, надземной прокладки — 137,9 кв.м, количество опор — 5 шт. Объекты расположены по адресу: Минская область, Минский район, 1700 метров севернее д. Жуков Луг, на земельном участке площадью 3,0214 га, назначение: для обслуживания базы отдыха «Жуков Луг». Срок аренды земельного участка 30 лет. Подробное извещение о проведении аукциона по продаже опубликовано в газете «Звезда» за 27 апреля 2010 г. № 80.

Начальная цена предмета аукциона: 852 507 804 белорусских рубля (в т.ч.: объекты — 327 248 020, право заключения договора аренды земельного участка — 525 259 784).

Продавец объектов: Республиканское унитарное предприятие «Издательство «Белорусский Дом печати» (г. Минск, пр. Независимости, 79, тел. (017) 292 51 58, 287 17 03). Арендодатель земельного участка: Минский районный исполнительный комитет (г. Минск, ул. Ольшевского, 8).

Задаток для участия в аукционе в размере 85 000 000 белорусских рублей перечисляется с даты публикации данного извещения по 27 декабря 2010 года включительно на расчетный счет № 364290000841 в ОАО «АСБ Беларусбанк» в г. Минске, ул. Мясникова, 32, код 795, УНП 100128686, получатель платежа — фонд «Минскоблгосимущество». Назначение платежа: задаток для участия в аукционе (без НДС).

Заявления на участие в аукционе с прилагаемыми к ним документами при-

нимаются ежедневно в рабочие дни с 8.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00 по адресу: г. Минск, ул. Чкалова, 5, к. 310, 312. Последний день подачи заявления на участие в аукционе с прилагаемыми к ним документами — 27 декабря 2010 г. до 16.00.

Фотографии продаваемых объектов, а также информация о предмете аукциона дополнительно размещается на сайте Минского облисполкома: www.minsk-region.gov.by на странице фонда «Минскоблгосимущество» в разделе «Власть», «Управления и комитеты облисполкома».

Аукцион проводится в соответствии с Положением о порядке организации и проведения аукционов по продаже объектов государственной собственности и на право заключения договора аренды земельного участка для обслуживания недвижимого имущества, утвержденным постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 26 марта 2008 г. № 462. Фонд «Минскоблгосимущество» вправе отказаться от проведения аукциона в любое время, но не позднее чем за три дня до даты его проведения. Информация о затратах на организацию и проведение аукциона, в том числе расходах, связанных с изготовлением и предоставлением участникам документации, необходимой для его проведения, порядке и сроках их возмещения доводится до сведения участников до начала проведения аукциона.

Победитель аукциона (претендент на покупку) обязан: подписать протокол о результатах аукциона; в течение 10 рабочих дней со дня принятия местным районным исполнительным комитетом решения о предоставлении земельного участка победителю аукциона (претенденту на покупку); внести плату за право заключения договора аренды земельного участка (в случае предоставления расписки ее внесения соответствующими исполнительными комитетами — часть платы), возместить расходы, связанные с организацией и проведением аукциона и расходы, связанные с формированием земельного участка, изменением и прекращением существования земельных участков в результате такого формирования, в том числе с государственной регистрацией в отношении земельных участков; после совершения победителем аукциона (претендентом на покупку) названных действий, но не позднее 2 рабочих дней, заключить в установленном порядке с Продавцом имущества договор купли-продажи недвижимого имущества, а с Арендодателем земельного участка — договор аренды земельного участка; после заключения с райисполкомом договора аренды земельного участка в 2-месячный срок со дня даты принятия решения о передаче победителю земельного участка осуществить государственную регистрацию права на земельный участок.

УКРАЇНСКАЕ СВЯТА НА БЕЛАРУСКАЙ ВУЛІЦЫ

Кіеўскае «Дынама» буйна перамагло БАТЭ

Алена АЎЧЫННІКАВА

Не ісці на гістарычны матч паміж БАТЭ і кіеўскім «Дынама» было б злачыствам. Тытулаваны супернік, з якім у Кіеве барысаўчане згулялі ўнічыю, перадматчавая перапалка і страсці, якія зашкальвалі. Ну і само інтрыгуе абыццанне пасля 2:2 Арцёма Мілеўскага: «Мы яшчэ ў Мінск прыедем, клоўны». Ісці на гэты матч было злачыствам супраць уласнага арганізма: калі -13— -14 яшчэ можна вытрымаць, а вось з парывамі ветру гэта сапраўднае выпрабаванне. Але балельшчыкі ўсё ж прыйшлі — каля 9 тысяч на трыбунах «Дынама» назіралі матч стоячы, скачучы, выкрыкваючы «Мілеўскі — пёс!». А напрыканцы дзве фанакія трыбуны і ўвогуле агалілі торсы: футбол — ён у любое надвор'е футболе для сапраўднага заўятара.

І зноў сенсацыя ад БАТЭ, праўда, на гэты раз са знакам мінус: разгром у хатнім матчы 1:4. І гэта ў той час, калі мы паверылі, што наш футбол на пад'ёме, што нам па сілах любая вяршыня... Вяршыня, на жаль, у нас была ўзятая — БАТЭ з мінулага раўнда забраніраваў пучэўку ў плей-оф, а вось «Дынама» — якраз не. Перамога была больш патрэбна кіяўлянам — гэта мы зразумелі ледзь не з першых хвілін матчу. 0:2 у перапынку, і наш кіеўскі калега вырашыў падсаладзіць горыч маіх перажыванняў шакаладкай і словамі, што «Дынама» — яно ж такое, што і пасля 2:0 можа проста прайграць. Але і сам не верыў у гэтыя словы. А калі лік на табло быў 0:4, узнікла ўражанне, што пасля атрымання чэмпіёнства ў Бабруйску запас трываласці ў нашага клуба скончыўся. А разам з ім і шанцаванне, адведзенае на гэты сезон.

Віктар Ганчарэнка: «РАСЧАРАВАННЯ НЯМА»

Трэці запар прайгрыш БАТЭ: у чэмпіянаце — «Шахцёру», у Кубку — брэсцкаму «Дынама», пасля такога ў Лізе Еўропы прайгрыш і не выглядае такім ганебным. Пасля матчу з брастаўчанамі Віктар Ганчарэнка раскрытыкаваў каманду: «Такое ўражанне, што футбалісты яшчэ ў кавярні адзначаюць чэмпіёнства». А зараз Віктар Міхайлавіч нікога вінаваціць не стаў:

— Так, мы прайгралі, але ў мяне няма вялікага расчаравання. У нас атрымаўся вельмі добры сезон. Мы выканалі задачы: выйгралі чэмпіянат, выйшлі ў плей-оф Лігі Еўропы. Зараз нікога не хочацца крытыкаваць. Ды і папракнуць хлопцаў няма ў чым. «Дынама» згуляла добра, а мы згулялі дрэнна. У нас выпала некалькі пазіцый. Але ўсё-такі скажу сваім хлопцам дзякуй за працу. Магчыма, прычынай паражэння стала наша стомленасць з-за складанага

календара, стартавага хвалявання, і магчыма, «Дынама» хутчэй прытасавалася да поля. Мы шмат дазвалялі Мілеўскаму. Гутара вінаваціць у паражэнні я не стаў бы. Ён варатар высокага ўзроўню і мэтанакіравана рыхтаваўся да гэтага матчу.

Вось і старшыня федэрацыі Генадзь Нявыглас, якога мы сустрэлі на стадыёне пасля матчу, вялікай праблемы ў прайгрышы не бачыць: «Чаму вы, журналісты, заўсёды шукаеце негатывы? Мы вырашылі задачу выхаду ў плей-оф яшчэ ў мінулым раўндзе. І зараз прайгралі клубу, бюджэт якога 120 мільёнаў, а ў БАТЭ — 5 мільёнаў».

Усё гэта, безумоўна, правільна і лагічна, каб толькі не было так крыўдна. Яшчэ і Мілеўскі, які не мог не вызначыцца — 68-я хвіліна і менавіта дзякуючы яму на табло здзеклівае 4:0.

Арцём Мілеўскі: «МЫ ЧУЛІ, ШТО НАМ КРЫЧАЛІ ТРЫБУНЫ»

Пасля матчу Арцём выйшаў з раздзявальні, апрануты, у адозненне ад астатніх гульцоў не ў касцюм кіеўскага «Дынама», а ў джынсы і футболку, вязаную шапку і шалік, з пластыкавым пакетам у руках. Мой калега на

Шайкоўскага футбалістам БАТЭ ўдалося прабіць толькі аднойчы!

Фотаздымкі Пятра ФАМІНА.

Балельшчыкі «Дынама» — гарачыя хлопцы.

ват пашкадаваў, што не прыхапіў фотаапарат: «Трэба было б сфатаграфіраваць Мілеўскага ў гэтай шапцы». Арцём эмоцый не хаваў і высветлілася, што выдатна чуў, што яму крычалі з трыбун здэклівых фанаты, якія дагэтуль не могуць дараваць змены грамадзянства:

— Як вам гуляць?
— Мы гулялі на перамогу і дасягнулі яе. Прычым з такім лікам. На мой погляд, цалкам заслужаны вынік.

— Пасля кіеўскага матчу вы сказалі: «Пачакайце, яшчэ ў Мінск прыедем»...

— Я ж абяцаў, і слоў на вецер не кідаю. Таму і гол сёння забіў. Мы ўвогуле здорава гулялі і забівалі галы.

— Не шкадуецце, што тады ў тэлеінтэрв'ю ляліся матам?

— Лік 4:1 нас больш чым проста задавальняе. Мы даказалі, што мы добрая каманда, у адозненне ад некаторых.

— Навошта вы паказвалі нейкія жэсты беларускім балельшчыкам?

— Таму што мы чулі, што нам крычалі трыбуны. Я папрасіў, каб цішэй было.

— На полі ў вас здарылася перапалка з капітанам БАТЭ Ліхтаровічам...

— Я не хачу абмяркоўваць футбалістаў, займацца нейкай палемікай. Гэта апошнія гульні, у БАТЭ скончыўся чэмпіянат,

у нас таксама. Усе на нервах, плюс такое надвор'е.

— Як, дарэчы, гулялася ў такіх умовах?

— Нармальна. Спачатку думалі, што будзе горш.

— На вуліцах Мінска вас таксама абражаюць фанаты?

— Не, у горадзе я з такім не сутыкаўся. На тое яны і фанаты, каб дэманстраваць свае адносіны на стадыёне. Толькі сваім голам я даказаў, што гуляў у камандзе, якая нашмат мацней.

— Рэплікі з трыбун давалі спартыўнай злосці?

— Вядома, гэта нармальнае з'ява. У цэлым у мяне толькі добрыя ўражанні ад пары дзён, якія я правёў у Мінску.

— Паспелі пабываць дома?

— Не, жыў у гасцініцы разам з камандай. Толькі тата заехаў да мяне. Ён і настроіў мяне на гульні.

Яшчэ адным скандальным выказваннем вылучыўся дынамаўскі паўабаронца Алег Гусеў: «Мы даказалі, што гэта дваровая каманда. Толькі футбалісты піўзавада могуць да гульні так выказвацца, а на футбольным полі аказалася зусім па-іншаму». Паводле яго слоў, «Дынама» хацела даказаць, што абыграе БАТЭ на снезе, у пустыні, на пляжы — дзе заўгодна. Толькі чаму ж не абыграла адрозна пасля рэплікі Шытвала, у першым матчы, на сваім стадыёне, перад сваімі балельшчыкамі — застаецца пытаннем рытарычным.

Гэтае паражэнне стала для БАТЭ першым у сёлетнім групавым этапе Лігі Еўропы. І шанцы заняць яшчэ першае месца ў групе Е застаюцца — 15 снежня клуб сустракаецца з галандскім АЗ. У той жа дзень кіеўскае «Дынама» пастараецца перайграць тыраспальскі «Шэрыф», якому ў першым матчы ганебна наступіла.

Пакуль у нашым матчы кіпелі страсці, у другім паядынку групы мірнай нічыёй разышліся «Шэрыф» і «АЗ» — 1:1. Становішча ў групе Е:

Месца	Каманда	Г	В	Н	П	+	-	А
1	Дынама (Кіеў)	5	3	1	1	10	6	10
2	БАТЭ	5	3	1	1	11	8	10
3	АЗ Алкмар	5	1	1	3	5	10	4
4	Шэрыф	5	1	1	3	5	7	4

АКРАМЯ ГРУПЫ Е, 2 СНЕЖНЯ МАТЧЫ АДБЫЛІСЯ Ў ГРУПАХ D, F, J, K I L. ВОСЬ ІХ ВЫНІКІ:

«Вільярэал» (Іспанія) — «Дынама» (Загрэб, Харватыя) — 3:0, ПАОК (Грэцыя) — «Бруге» (Бельгія) — 1:1. Становішча ў групе D: «Вільярэал» — 9 ачкоў, ПАОК — 8, «Дынама» — 7, «Бруге» — 3.
ЦСКА (Расія) — «Лазана» (Швейцарыя) — 5:1, «Палерма» (Італія) — «Спарта» (Чэхія) — 2:2. Становішча ў групе F: ЦСКА — 15 ачкоў, «Спарта» — 8, «Палерма» — 4, «Лазана» — 1.
«Барусія» (Германія) — «Карпаты» (Украіна) — 3:0, ПСЖ (Францыя) — «Севілья» (Іспанія) — 4:2. Становішча ў групе J: ПСЖ — 11 ачкоў, «Севілья» — 9, «Барусія» — 8, «Карпаты» — 0.
«Сцяўа» (Румынія) — «Ліверпуль» (Англія) — 1:1, «Утрэхт» (Галандыя) — Напалі (Італія) — 3:3. Становішча ў групе K: «Ліверпуль» — 9 ачкоў, «Сцяўа» — 6, «Напалі» — 4, «Утрэхт» — 4.
«Рапід» (Вена, Аўстрыя) — «Порту» (Партугалія) — 1:3, ЦСКА (Сафія, Балгарыя) — «Бешыкташ» (Турцыя) — 1:2. Становішча ў групе L: «Порту» — 13 ачкоў, «Бешыкташ» — 10 ачкоў, «Рапід» — 3, ЦСКА — 3.

ФЭН-ШУЙ ГАРАСКОП

НЯДЗЕЛЯ, 5 СНЕЖНЯ

Дзень, спрыяльны для развіцця, наладжвання і падтрымання адносін. Плённай працы і пошуку агульнай мовы з навакольнымі не будуць перашкаджаць ніякія эмацыйныя праблемы, а цэнтральным пытаннем дня будзе пошук матывацыі. Мабыць, галоўнымі абмежавальнікамі сённяшніх поспехаў могуць стаць хіба што недастатковае жаданне і лянота, так што паспрабуйце правесці дзень максімальна актыўна і энергічна.

ПАНЯДЗЕЛАК, 6 СНЕЖНЯ

Дзень не асабліва настройвае на працу, затое забяспечыць роўны і прыемны эмацыйны фон. Добры час для стасункаў. Удалым будзе вырашэнне дзелавых і працоўных пытанняў, асабліва тых, якія залежаць ад умнення знайсці разуменне і падтрымку ў навакольных і поспеху.

АЎТОРАК, 7 СНЕЖНЯ

Дзень не толькі дадасць нам эмацыйных цяжкасцяў, але і наўрад ці створыць умовы, якія спрыяюць практычным поспехам. Павышаная верагоднасць канфліктаў з навакольнымі і рызыка не знайсці агульнай мовы з тэхнікай — паспрабуйце не перагружаць пачатак дня стасункамі і будзьце асцярожныя, у прыватнасці, за рулём. Ёсць сэнс адкласці найбольш адказныя пытанні і правесці дзень, наколькі гэта магчыма, спакойна і стрымана.

СЕРАДА, 8 СНЕЖНЯ

Не варта займацца пытаннямі, якія выходзяць за рамкі дробнай руціны. Прынамсі, прасоўвацца да складаных

(ды і ўсё астатніх) мэтай сёння лепш як мага больш праверанымі шляхамі, па дарозе ўсяляк пазбягаючы любых высвятленняў адносі і абыходзячы вострыя рагі. Не лепшы час як для рашэння практычных задач, асабліва звязаных з грашыма або неабходнасцю супрацоўніцтва з навакольнымі, так і для паездкаў, кантактаў, нават адпачынку.

ЧАЦВЕР, 9 СНЕЖНЯ

Не фарсіруйце падзеі, не мітусіцеся і не хапайцеся за рашэнне пытанняў, якія трэба скарына раскласці па паліцах. Эмацыйны ўздыв забяспечыць поспех і ўменне знаходзіць агульную мову з навакольнымі. Вельмі добры час для дробных бытавых здзяйсненняў.

ПЯТНІЦА, 10 СНЕЖНЯ

Актыўны і эмацыйна яркі дзень будзе стымуляваць і жаданне пашукаць эпіцэнтр увагі, і імкненне да вонкавых эфектаў, хоць можа прынесці і сільнасць да ілюзій. Не лішнім будзе праявіць максімум акуратнасці пры карыстанні складанай тэхнікай, асабліва электрычнай.

СУБОТА, 11 СНЕЖНЯ

Вынік дня будзе вельмі моцна залежаць ад пункта прыкладання намаганняў і выбранай лініі вадозін. Калі ўперціся, закасаць рукавы і наваліцца на складаныя фінансавыя і практычныя праблемы, дзе патрэбныя цяпенне і разважанае, то можна наламаць дроў. Затое калі засяродзіцца на адпачынку, кантактах і занятках хобі або дробнымі бытавымі пытаннямі, то дзень пройдзе не толькі весела, але і больш прадуктыўна.

Тусоўкі Акцыя «Чырвоная сукенка»: разам супраць хваробаў сэрца

У Мінску ўпершыню прайшла дабрачынная акцыя «Чырвоная сукенка». Сродкі ад мерапрыемства збіраліся для хворых на сардэчна-сасудзістыя захворванні ў дабрачынны фонд «Шанц».

Першапачаткова акцыю «Чырвоная сукенка» правялі на Нью-Ёркскім Тыдні моды, дзе яе, уласна кажучы, і прыдумалі. Зоркі эстрады, спорту, шоу-бізнэсу дэманстравалі на под'ёме чырвоныя сукенкі «аткуцюр». Чырвоны колер — сімвал змагання за жыццё, спосаб звярнуць увагу грамадскасці.

У Беларусь вышэйзгаданая акцыя прыйшла па прыкладзе аналагічных паказаў у Расіі і ва Украіне. У ліку прэзентаваных на дэфіле ўбораў былі чырвоныя сукенкі ад беларускага дызайнера Ларысы БАЛУНОВАІ.

Сярод тых, хто падтрымаў акцыю, было шмат прадстаўніц беларускага шоу-бізнэсу, зорак эстрады і тэлебачання (Ірына ДАРАФЕЕВА, Ніна БАГДАНОВА, Іскупі АБАЛЯН, Элеанора ЯЗЕРСКАЯ, Іна АФАНАСЬЕВА, Саша ПАЎЛАВА, Ларыса ГРЫБАЛЁВА, Леся КОДУШ, АЛЕСЯ, Юлія КУР'ЯН, Марыя ЛЕМЕШАВА і інш.).

Фармат сустрэчы падтрымалі і афіцыйныя асобы — Мінскі міжнародны жаночы клуб жонкаў пашлоў і дыпламатаў, а таксама жонка прэм'ер-міністра Беларусі Людміла СІДОРСКАЯ. Гасцям мерапрыемства прапанавалася падтрымаць акцыю, набыўшы адмысловы значок.

Арганізатары мінскай акцыі «Чырвоная сукенка» ставілі за мэту прыцягнуць увагу да людзей, якія пакутуюць на паталогію сэрца і сасудаў — згодна з даследаваннямі, гэтыя праблемы забіраюць жыццё людзей часцей, чым анкалогія, СНІД і астатнія страшныя дыягназы. Сабраныя ў гэты вечар сродкі перадалі на лячэнне дзевяцігадовага хлопчыка з Гомельскай вобласці Івана ДЗЯРНУШКІНА, які мае тэрміновую патрэбу ў лячэнні прыроджанага пароку сэрца.

Мікола БРОВАР. Фота Вольгі ЦІХАН.

Калючыя хвалі «Амура»

Хакей. ЮЛ

Безумоўна, хвалі на рацэ, якая працякае па мяжы Расіі і Кітая, яшчэ не ходзяць. І наўрад ці будуць калісьці хадзіць, нават калі хакейны клуб «Амур» пераможа ў Кубку Гагарына. А вось хакеісты з Хабараўска так незаўважна, ціхай сапай, прайшлі па абаронных радах мінскага «Дынама» і пакінулі «зубраў» з другім запар абаранкам — 3:5.

«Дынама» вечарам чацвярга само напаролася на стрэлы іншага «Амура», старажытнагрэчаскага. Толькі гэта былі не стрэлы каханья, а стрэлы паражэння. Менавіта самі напароліся, бо колькасць памылак з боку гаспадароў яўна перабольшвала сярэднестатыстычную. Ужо на другой хвіліне, скарыстаўшыся непараўменнем паміж нашымі абаронцамі і галкіперам, Аляксей Калейкін літаральна ўнёс шайбу ў вароты.

Наогул тэмп першага перыяду нельга назваць хуткім, тым больш — асэнсаваным.

Толькі ў сярэдзіне першага перыяду дынамаўцы здолелі больш-менш наладзіць наступленне. Двойчы на працягу 62 секундаў Пётр Падграцкі рэалізаваў колькасную перавагу. Праўда, другую шайбу ў афіцыйным працоўным запісалі ўсё ж на Варламава, але падчас гульні было відаць, што менавіта славацкі абаронца апошнім дакранаўся да гульнівога снараду перад тым, як той заляцеў у сетку. Шкада толькі, што як хутка гаспадары выйшлі наперад, так хутка, усяго праз 35 секундаў, гасці зноў аднавілі раўнавагу. Цяпер настала чарга памыляцца Эша, які «пусціў» шайбу з сніяг лініі.

У другім перыядзе мінчане значна актывізаваліся, пачалі больш настойліва нагавяць пра сябе галкіперу гасцей, але атры-

малі ў адказ дзве шайбы. Спачатку «Амур» рэалізаваў колькасную перавагу, потым дынамаўцы ўсёй камандай пашлі ў атаку і дазволілі нападаючаму хабараўцаў Закіеву ўчыць на сустрэчы сам-насам з Эшам — лік стаў 2:4. Тут бы чарговы хуткі адказ спатрэбіўся, але Спірыдонаў у вароты не пацэліў, а Чупрыс кінуў у штангу. Яшчэ больш сумна стала, калі ў пачатку трэцяга перыяду Закіев аформіў дубль пасля памылкі Мойжыша. Усё, што атрымалася ў «бела-блакітных» за час, які застаўся, — гэта чарговае галывое падстаўленне ключкі Падграцкім. Хет-трык абаронцы пабачыш не так часта.

Заўятарам дынамаўцаў застаецца толькі чакаць, што хоць у сённяшнім матчы з новакузнецкім «Металургам» «зубры» змогуць іх парадаваць.

Яўген БАРАКСа.

Каманда па традыцыі пасля абеду сабралася ў кают-кампані зоркалёта. Расселіся па крэслах, ляніва перакідаваліся малазначнымі фразамі. Чатыры месяцы нуднага чакання вынікаў рашэння Вялікай палаты адбілася на кожным: гаварыць не было пра што ды, зрэшты, і не хацелася. Капітан стаў ля вялікага экрану і задумлена глядзеў на блакітную планету М-4, якую мясцовыя туземцы называлі дзіўным словам Зямля. Ціхенька падышоў штурман.

— Цікава, яна такая ж прыгожая на паверхні, як і здалёк?

— Пра гэта мы наўрад ці даведаемся, — адказаў капітан. — Але нешта доўга няма адказу ад Рады. Каманда, бачу, пачынае нервавацца.

І тут, як бы адказваючы на словы капітана, азваўся зумер трансгэрнай машыны. А праз імгненне з яе выпаўзла празрыстая пласцінка з нейкімі знакамі. Штурман падхапіў пасланне і перадаў капітану. У кают-кампані стала ціха. Капітан прабег вачыма дасланы тэкст і павярнуўся да членаў экіпажа.

— Загад, які мы чакалі столькі часу, атрыманы. Зачытваю.

— Вялікая палата прааналізавала сітуацыю, якая склалася на планеце М-4 «Зямля» 16 Галактычнай сістэмы, і выносіць свой вердыкт. Доказы, прадстаўленыя нашымі разведчыкамі, адназначна ўказваюць, што канфлікт паміж некаторымі часткамі планеты М-4 дасягнуў крытычнай фазы і неабмежавана вядзе да ядзернай катастрофы. З мэтай ратавання як самой планеты, так і большасці яе насельніцтва, Вялікая Міжгалактычная палата загадвае экіпажу касмічнага карабля КК-434 прымяніць на тэрыторыі ўсёй планеты М-4 «Зямля» газ АД-10. Ды не пакіне вас Сіла Духу!».

Капітан адклаў пасланне і аглядзеў астранаўтаў.

— Што незразумела? Якія пытанні?

Першым руку ўзняла навігатар-стажор П-18.

— А што гэта за газ АД-10 і як ён уздзейнічае на жывыя арганізмы?

— Поўная назва гэтага рэчыва «Адурняльны газ дзясятага пакалення». Пасля яго прымянення ўсе разумныя стварэнні на М-4 апусцяцца ў інтэлектуальным развіцці да ўзроўню поўнага прымітывізму. Развучацца карыстацца тэхнікай, электронікай, забудуць хімічныя, фізічныя здабыткі цывілізацыі. Гэта дазволіць пазбегнуць ядзернай вайны, а чалавецтва пачне сваю эвалюцыю спачатку. Узровень успрымання ў іх застанецца на ранейшым узроўні, але вучыць, як вы разумееце, ужо не будзе каму. Паступова ўсе іхнія цяперашнія здабыткі самаразбурацца. Новая ж цывілізацыя, думаецца, будзе разумнейшай і не давядзе сябе да вайны.

Капітан яшчэ не паспеў закончыць адказ, як П-18 зноў ускінула ўгару руку.

— Даруйце, але людзі пачнуць хварэць, а медыцыны ў іх ніякай няма. І яны будуць паміраць.

— Так, — пагадзіўся капітан. — Будуць. Але гэта непазбежная плата за глупства. Мацнейшыя ж выжывуць і дадуць жыццё новым пакаленням. На гэтым дыспут аб'яўляю спыненым. Час выконваць загад. Усе па месцах.

Праз нейкі час карабель паймчаў вакол блакітнай планеты М-4, густа распыляючы бязлітасны адурняльны газ дзясятага пакалення.

...Сямён Цімошкін расплюшчыў вочы, але святлей ад гэтага не стала. Галава трашчала. Яшчэ балеў бок і нага. Але больш непакоіла цемра. Дзе ён і як сюды трапіў? Нешта ж павінна было застацца ў памяці. Так, учора атрымалі зарплату. Добра. Памятае. Потым да яго ў майстэрню зайшоў Мікола, школьны фізрук, і прапанаваў пасля ўрокаў «зачапіцца» за кулінарыю, што непадалёк ад школы. Сямён правёў апошні ўрок, абяссточыў такарныя станкі і зачыніў майстэрню. Потым пайшоў у спартыўную залу. Мікола ўжо сядзеў з яшчэ адным фізруком па мянушцы Здых і адкаркоўваў бутэльку.

— Сядай, Сямён. Здых сёння на вяселле едзе, вось прэзедыкацыю вырашыў правесці.

— Што правесці? — перапытаў Цімошкін.

— Малымі дозамі алкаголю рыхтую арганізм да прыняцця вялікіх доз, — навукова адказаў Здых. Сямён з павагай заківаў галавой.

Так і распілі тую бутэльку. Потым пайшлі

Віктар Варанец — адзін з пераможцаў нашага конкурсу мінулых гадоў — раней быў больш схільны да гумарэса. Цяпер жа даслаў нам фантастычнае апавяданне. Хутчэй нават фантасмагарычнае. Што ж, гэта адпавядае нашаму жыццю і часу. Нам жа застаецца толькі дадаць, што і ў сваім новым творы Віктар не страціў і пачуцця гумару.

Віктар КАЗЬКО.

ў кулінарыю, дзе добра дабавілі. Потым прыцягнуўся дадому і пасварыўся з жонкай. Лянуўшы дзвярыма, жонка пайшла да суседкі, а ён палез па заначку ў падполле. Стоп! Дык ён што, у падполлі?

Сямён падняў галаву ўгору. Так, праз шчыліны века рэдзенька прабілася святло. Трэба выбірацца. А дзе жонка? Чаму не шукае яго? Цімошкін, цяжка сапуцы, выбраўся з падвала ў кухню. І ад здзіўлення ледзь не аслупянеў. Ягоная Тэкля (або Таццяна па-гарадскому), замест таго, каб заняцца мужавым выхаваннем, наліла на

НІХТО НІЧОГА НЕ ВЕДАЕ

(Фантастычнае апавяданне)

падлогу вады і тупала па ёй босымі нагамі, радуючыся пырскам, што разляталіся па баках. Выраз твару яе пры гэтым быў нейкі блазнавата-дзіцячы. «Няўжо так знервала, што ажно звяр'яцела?» — мільганула ў галаве. Ён асцярожна падышоў да жонкі, узяў яе за руку і вывеў з лужыны. Пасадзіў на лаву і павучальным голасам стаў гаварыць, як малому дзіцяці.

— Так нельга рабіць! Брыдка! Ты дарослая жанчына.

— А што мне рабіць? — найўна запыталася Тэкля.

— Як што? — перапытаў Сямён. — Вазьмі анучу, вытры лужыну. І згатуй які сняданак.

— А як гатуець сняданак? — зноў спытала жонка і пачала ўказальным пальцам калупаць у носе.

«Божа, і за што гэта на маю галаву? — у адчай падумаў Цімошкін. — Каб я яшчэ хоць грамульку сабе дазволіў!».

Прышлось самому абіраць і варыць бульбу, смажыць шкваркі. Жонка з цікаўнасцю сачыла за кожным яго рухам. Пасля снадання Цімошкін хацеў уключыць тэлевізар, але электрычнасці не было. Тады ён даў жонцы альбом з фотаздымкамі, а сам пайшоў у горад. Райцэнтр быў невялікі, але патрыярхальна ўтульны, зялёны і чысты. Як у вёсцы, тут усе ведалі адзін аднаго і адзін пра аднаго. Але сёння ўсё кардынальна змянілася. Не рухаліся машыны, не працавалі ўстановы і крамы. А людзі, такія яшчэ нядаўна знаёмыя і прадказальныя, сталі зусім іншымі. Вось на яблыні сядзіць старшыня жылкамунгаса Мітрафан Пятровіч Сафожкін і грызе сарваны яблык. Каля МАЗа корпаецца загадчыца тэрапеўтычнага аддзялення Самохіна Аніса Львоўна, намагаючыся адчыніць дзверы кунга. Не лепшая карціна чакала Сямёна і ў краме. Выпадковыя наведнікі хапалі з вітрын прадукты, адгрызалі кавалкі і, калі смак быў даспадобы, беглі на вуліцу. Але самае дзіўнае, ніхто не пазнаваў яго. Сямён адчуў сябе ў родным горадзе іншпланецянінам. Раптам нехта тузануў яго ў бок. Цімошкін павярнуўся. Каля яго стаяла дырэктарка той жа школы, дзе ён рабіў настаўнікам працы, трымала ў руках закаркаваную бутэльку нейкага напою і ледзь чутна мармытала:

— Піць! Хачу піць!..

Сямён адкаркаваў бутэльку і працягнуў Настасі Піліпаўне. Яна прагна прыпала вуснамі да рыльца і не адрывалася, пакуль не выжлукціла ўсё да донца. І тут Цімошкіну цюкнула: ці не апошні ён з людзей разумных на гэтай планеце! Амаль у непрытомнасці і захаваў сваю сядомасць у падполлі. Ён аглядзеў краму, дзе корпаліся яго учарашнія знаёмыя, сябры і нават начальнікі. Але ўсе яны былі не разумнейшыя за трохгодак. І тут Сямён убачыў, што Настася Піліпаўна ўжо сама адкаркоўвае адну бутэльку за другой, сама п'е і дае іншым. «Яны здольныя вучыцца, — зразумеў мужык. — Дык я магу іх навучыць многаму і быць для іх найвышэйшай сілай!». Ад перспектыў аж у носе засвярбела. Яму наканаваны эпахальны лёс. Рэшткі дня Цімошкін прысвяціў жонцы. Навучыў яе гатаваць некалькі страў, прыбіраць, мыць білізну, прасваць, прычэсвацца і яшчэ некаторым прыватным, але вельмі прыемным рэчам. І пры гэтым жонка

ўвесь час толькі ўсміхалася, пагаджаючыся з мужам абсалютна ва ўсім. Цімошкіну гэта неверагодна падабалася. Назаўтра раніцай Сямён пад'ехаў да райвыканкама на грузавіку, запоўненым лазовымі прутамі. У будынку па-ранейшаму швэндаліся супрацоўнікі, не ведаючы, што ім рабіць. Цімошкін загнаў іх усіх у вялізную залу пасяджэнняў і за якую гадзіну навучыў плесці кошыкі з лазы. Сам жа сеў у райвыканкамаўскі мерседэс і паехаў у школу. Там сабраў у майстэрні настаўнікаў і хуценька паказаў, як вырабляць табурэткі. Пасля чаго развёў настаўнікаў па кабінетах, загнаў туды ж вучняў і загадаў пачынаць урокі. У бальніцы паказаў дактарам некалькі відаў лячэбных траў, ядомых грыбоў і выправіў іх у бліжэйшы лясок.

Наступным быў рэстаран. Туды ў якасці інструктара Сямён прывёз сваю жонку, якая і падзялілася з кухарамі кулінарнымі ведамі. У крамах раздаў прадаўцам паперкі са сваім подпісам і папярэдзіў, каб без такой паперкі нікому нічога не давалі. А для бяспекі паставіў туды па міліцыянеру, якія таксама атрымалі пэўныя інструкцыі. Бліжэй да вечара адправіў кухараў з рэстарана па хатах вучыць жанчын кулінарыі, а сам паймчаў у бліжэйшы калгас знаёміць калгаснікаў з працэсам ручнай кармёжкі жывёл і даення кароў. Стомлены, але задаволены, вярнуўся апоўначы дадому. Усё ішло па плане. Праз тыдзень ланцужковым метадам удасца навучыць усіх нешта карыснае рабіць. І тады ён, Сямён Цімошкін, будзе адзінапраўна ўсім кіраваць. З такімі прыемнымі думкамі ён і заснуў.

Прачнуўся Сямён ад кукталі і такога знаёмкаго голасу над вухам.

— Уставай, абібок! На працу спознішся. І што гэта за машына стаіць ля нашага дома?

Сямён не проста ўстаў — ён ускачыў, як абвараны кіпенем. Ягоная жонка, яшчэ нядаўна такая лагодная і пакарлівая, стаяла перад ім, пагрэзліва ссунуўшы бровы, і выраз твару яе быў далёка не дзіцячы. «Што здарылася? — ліхаманкава застукала ў галаве. — Чаму яна змянілася?». Хуценька апрагнуўшыся, Сямён выскачыў на двор. Так, усё змянілася. Хаця не, не змянілася. Усё вярнулася да ранейшага. Ездзілі машыны, па справах спяшаўся народ, беглі ў школу дзеці, па радыё аб'яўлялі пра вышук медперсаналу раённай бальніцы... А каля Сямёнава дома павольна праезджаў міліцэйскі ўазік, з якога пільна прыглядаліся да мерседэса. Вось і ўсё, накіраваўся, — падумаў Цімошкін...

...Капітан і штурман касмічнага карабля КК-434 здзіўлена глядзелі на манітор відэатранслятара.

— Нічога не разумю, — паціснуў плячыма штурман. — Ужо праз суткі ўздзеянне АГ-10 на людзей скончылася. Як такое магло стацца?

— Я мяркую, — задумлена адказаў капітан, — што гэта зноў нашы забеспячэнцы таго... перабралі і пастараліся. У іх на складзе такі бедлам, што і Вялікі Кардзіс нагу зломіць. Вось і ўпіхнулі нам замест АД-10 суткавы газ АД-1. Але галоўнае зроблена: час зямлянамі ўпушчаны і ні пра якую ядзерную вайну гутарка ўжо не ідзе.

— Вы хочаце сказаць, капітан, што, дзякуючы разгільдзійству нашых забеспячэнцаў, і вайны пазбеглі, і людзі Зямлі засталіся некранутымі?

— Хто ведае, — адказаў капітан, — хто ведае...

Віктар ВАРАНЕЦ.

Пад сярпом кіно

Якія стасункі ў Нацыянальнай кінастудыі з нацыянальнай літаратурай?

Чуткі наконт экранізацыі рамана Уладзіміра Караткевіча «Каласы пад сярпом тваім» хадзілі больш за год. Усе спадзяваліся: можа, да юбілею пісьменніка «Беларусьфільм» выпусціць нацыянальнае кіно? Тым больш што гэта выдатная задума: Караткевіч — выбітны беларускі пісьменнік, а экранізацыя класікі айчынай літаратуры — добрая традыцыя Нацыянальнай кінастудыі часоў росквіту; беларускі кінематограф і пачынаўся, па сутнасці, з экранізацыі твораў беларускай літаратуры. Але, відавочна, сёлета фільм паводле рамана Караткевіча мы ўжо не пабачым. Чаму? І ці варта чакаць?

— На сёння стужка ў нас амаль у запуску і таму што напісаны сцэнарыі 4-серыйнага фільма «Каласы пад сярпом тваім» паводле Уладзіміра Караткевіча, — распавядае Рыта ШАГРАЙ, вядучы рэдактар галоўнай рэдакцыі кінастудыі «Беларусьфільм». — Заказ на гэты фільм быў асабіста ад міністра культуры. Прапанавалі напісаць сцэнарыі маладому аўтару Аляксандру Качану. Са спадчынніцай Караткевіча Аленай Сінькевіч было дамоўлена, яна пайшла насустрач. Але вылучыла ўмову: рэжысёрам-пастаноўшчыкам павінен быць тэатральны рэжысёр Мікалай Пінігін. На сёння ён адмовіўся, як атрымаецца далей — паглядзім. Фільм, дарэчы, будзе на беларускай мове. Безумоўна, мы першапачаткова ўлічваем тое, што ён можа не акупіцца — гэта наш нацыянальны кінапраект.

Валіяціна БЕЛЯКОВА, прэс-сакратар кінастудыі «Беларусьфільм», удакладняе:

— Сцэнарыі знаходзіцца на стадыі абмеркавання мастацкім экспертным саветам. Дэпартамент па кінематографіі са свайго боку аддаў гэты сцэнарыі на экспертызу. Як, каму, навошта аддалі — гэта ўжо да іх пытанні. Але я так разумею, гэта экспертыза на праверку гістарычнай праўды, філалагічнай, лінгвістычнай... Як толькі будзе атрыманы адказ ад эксперта, плануецца сустрэча з Аляксандрам Качанам і абмеркаванне сцэнарыя. Адпаведна, пасля гэтага пачнецца падрыхтоўка да здымак фільма.

Наогул, вельмі часта нам даводзіцца чуць, што сучаснаму беларускаму кінематографу катастрафічна нестae добрага сцэнарнага матэрыялу. Думаю, не толькі сцэнарнага... Але хоць бы гэтую нястачу можна запойніць, звярнуўшыся да класічнай і сучаснай беларускай літаратуры. Ірына ШАУЛЯКОВА, начальнік упраўлення навукова-метадычнага суправаджэння адукацыйнага працэсу «Нацыянальнага інстытута адукацыі Міністэрства адукацыі, аглядальнік аддзела крытыкі газеты «Літаратура і мастацтва» мяркуе так:

— Сёння ў беларускай літаратуры мы маем доволі моцную плынь сацыяльна-псіхалагічнай прозы, унутры якой вылучаецца філасофска-псіхалагічная. Я не ведаю, шчыра кажучы, ці гатовы зараз наш кінематограф засвоіць гэта ў нейкіх такіх адэкватных часу формах... Але тое, што сярод твораў Віктара Казько, Віктара Карамазова, Анатоля Кудраўца, Андрэя Федарэнкі і многіх іншых ёсць выдатны матэрыял для экранізацыі — гэта дакладна. Не думаю, што ў сучаснай беларускай літаратуры абсалютна адсутнічаюць творы, якія можна было б пакласці ў аснову кінасцэнарыя, тэлестужкі.

Шыкоўны патэнцыял для актуалізацыі ў экранныя віды мастацтва мае сучасная беларуская лірычная проза (мініяцюра, лірычная проза эсэістычнага кшталту). Варта толькі звярнуцца да творчасці Навума Гальпяровіча, Уладзіміра Сцяпана, прозы апошніх гадоў Леаніда Дранько-Майсюка! У прасторы сённяшняй гістарычнай прозы нараджаецца нацыянальны аптымізм найноўшага ўзору. Выдатным падмуркам для кінематографа з'яўляецца вялікі эпас Уладзіміра Гніпамадава, Васіля Якавенкі, Валяняціны Коўтун, якія звяртаюцца да тэмы вытокаў беларускай дзяржаўнасці і ўтварэння нацыі.

Творцы так званага сярэдзіннага пакалення, сярод якіх я хачу вылучыць Людмілу Рублеўскую, Галіну Багданаву, Ягора Конеева, цудоўным чынам спалучаюць у сваіх творах рэальныя выявы, дынамічныя сюжэты, неардынарную трактоўку нацыянальнай гісторыі. Адным словам, яднаюць элементы авантурна-прыгодніцкай з асветніцкай. І не церпіць ні тое, ні другое! Мне здаецца, што для кіно іх тэксты былі б надзвычайна плённымі.

Рыта Шаграй досыць скептычна ставіцца да ідэі звяртацца да беларускай літаратуры:

— Творы ўсіх названых аўтараў знаходзіліся на кінастудыі ў так званым сцэнарным партфелі. Многія з іх, на жаль, нікім чынам не адаптуюцца на экран, таму што ў кіно ёсць свае законы. Я не бяруся зараз меркаваць пра беларускую літаратуру... Але ў нашай літаратуры часцей за ўсё няма агульнай ідэі героя, якая была б цікавая не толькі аўтару і яго сябрам, але і глядачу. Кіно — гэта нятаннае мастацтва, і, каб яго акупілася, нам трэба, каб фільм прыдбалі не шэсць абласцей, а і Расія, Украіна, магчыма, нават Еўропа зацікавіліся ў нашым кінапрадукце. Такіх твораў беларускіх аўтараў, на жаль, няма... Але больш за ўсё з сучаснай беларускай прозы да экранных пастановак падыходзяць творы Людмілы Рублеўскай. Яе раманы лепш за ўсё адаптуюцца да кіно, таму што ў яе ёсць дзеянне, інтрыга, героі...

Але давайце не будзем ускладаць усю адказнасць на беларускіх пісьменнікаў і памятаць, што кіно бывае не толькі масавым (дзе інтрыга, дзеянне, героі — галоўныя складнікі фільма), але і аўтарскім (дзе вызначальную ролю адыгрывае рэжысёр-пастаноўшчык). А добры рэжысёр-пастаноўшчык можа з самага сціплага сцэнарыя зрабіць выдатны твор кінематографа. Не думаю, што з «Каласоў пад сярпом тваім» Уладзіміра Караткевіча варта рабіць блокбастар. Добрае аўтарскае кіно (на якое ў «Беларусьфільма» значна больш шанцаў, чым на перамогу ў канкурэнцыі з Галіўдадам) пры жаданні можа сабраць не горшую касу.

Вольга ЧАЙКОўСКАЯ.

Экелібрыс «Звязды»

Крытык з прынцыповай пазіцыяй

Алейнік, Л. В. ПЯСОЧНЫ ГАДЗІННІК: Літаратурна-крытычныя артыкулы, нарысы, рэцэнзіі, нататкі/ Лада Алейнік. — Мінск: Літаратура і Мастацтва, 2010. — 248 с.

У прадмове да кнігі літаратурнай крытыкі кандыдата філалагічных навук Ляды Алейнік «Пясочны гадзіннік» Людміла Сінькова заўважае: « У сваю першую кнігу ... Лада Алейнік уключыла артыкулы, якія сведчаць пра свабоду яе даследчыцкай думкі, акрэсліваюць разнажанравасць і стыльовую разнаволанасць яе пісьма». І з гэтым нельга не пагадзіцца. Уважлівыя чытачы літаратурна-мастацкай перыёдыкі добра ведаюць гэтае імя. Артыкулы, рэцэнзіі, агляды часопісаў, якія друкаваліся і друкуюцца

ў «Літаратуры і мастацтве», «Польмі», «Маладосці», «Нёмане» за подпісам Ляды Алейнік, — праява высокай прынцыповасці ў ацэнках сучаснага літаратурнага працэсу. Ледзьве ці не кожная публікацыя даследчыцы беларускай прозы і пазіі выклікала самую розныя, часам дастаткова палярныя думкі. Як паказвае знаёмства з кнігай, меркаванні, азначэнні, выкладзеныя таленавітым аўтарам, не толькі не састарэлі, а наадварот — вылучаюць тую неабходную энергетыку, якая спрыяе развіццю мыслення, падштурхоўвае да новых аналітычных разваг.

У «Пясочным гадзінніку» ёсць старонкі, прысвечаныя творчасці пісьменнікаў, якія ўжо пайшлі з жыцця, — Алесю Пальчэўскаму,

Яну Скрыгану, Сяргею Грахоўскаму, Васілю Быкаву. І ў звароце да гэтай тэмы Лада Алейнік выяўляе сябе не толькі крытыкам, але і публіцыстам, здольным разгледзець эпоху. Да аднаго з раздзелаў кнігі ў якасці эпиграфа пададзены словы Дзмітрыя Бугаёва: «... Мужнасць, гатуюнасць да канца адстойваць сваю выпакутаваную праўду вельмі многа значыць для кожнага з выдатных мастакоў, наогул для ўсіх першаадкрывальнікаў, у якой бы галіне чалавечай дзейнасці яны ні працавалі. Ды без вялікай мужнасці і пастананнай гатоўнасці на самаахвярнасць глыбінная праўда і не здабываецца». У поўнай меры словы гэтыя адносяцца да Ляды Алейнік і да яе кнігі «Пясочны гадзіннік».

Мікола БЕРЛЕЖ.

Льбо На пампшкі да Алены

РЫБА, ЗАПЕЧАНАЯ
З ЯБЛЫКАМІ

Гэтая страва была вынікам чыстай імпрывізацыі. Проста ў нас было вельмі шмат яблыкаў і яны псаваліся. Атрымалася вельмі смачна!

Нам спатрэбіцца: 4 цыбуліны, 2—3 яблыкі, 0,8 г — 1 кг рыбы (судака, траска, хек, мінтай, натаценія, марскі акунь, камбала і інш.), 150 г цвёрдага сыру, 200 г маянэзу, 1 ч лыжка солі, перац, заправка для рыбы.

Рыбу чысцім, аддзяляем ад касцей, атрыманае філе рэжам на парцыённыя кавалкі. Цыбулю рэжам тонкімі кольцамі або паўкольцамі і ўкладваем на бляху, папярэдне змазаную алеем. Яблыкі ачышчаем ад лупіны, дзяром на буйной тарцы і выкладваем паверх цыбулі. Затым кавалкі рыбы націраем соллю, перцам, спецыямі і выкладваем на дзёртыя яблыкі. Слой рыбы пасыпаем дзёртым сырам і заліваем маянэзам. Запякаем у духоўцы да гатоўнасці (хвілін 20—30) пры тэмпературы 200°.

ГИПЕР-ГАЛУБЕЦ
(АБО КАПУСНАЯ ЛАЗАННЯ)

Вазьміце: 1 невялікі качан капусты, 700—800 г фаршу (мяса, цыбуля, соль, перац), 100—150 г рысу. Для соуса-заліўкі: 500 г 15—20-працэнтнай смятаны, 2 сталовыя лыжкі з горкай таматнай пасты, 1 чайная лыжка солі, перац, 300—350 г вады.

Загадзя адварыць качан капусты да поўнай мяккасці. Калі капуста застанеца цвёрдай, то падчас тушэння яна не паспее

НЕЛЬГА прыгатаваць добрую ежу з дрэнных прадуктаў — гаварыў адзін вядомы сатырык. Напэўна, сам таго не падзабраўчы, ён вывёў галоўнае правіла паспяховага кулінара. А вось ці можна з простае, штодзённай стравы зрабіць далікатэс? На гэтае пытанне мы з вамі, дарагія нашы чытачы, паспрабуем сёння адказаць. І штосьці мне падказвае, што мы паспяхова справімся з гэтай задачай.

прыгатавацца і так і застанеца хрусткай. Адвараную капусту дастаць з вады і астудзіць. Разабраць на лісце. Калі цэнтральныя жылы ў лісця засталіся цвёрдымі, то іх можна выразаць або адбіць драўляным малатком (качалкай, таўкачом). Адварыць рыс у падсоленай вадзе. Ваду зліць, рыс астудзіць. Змяшаць фарш з рысам.

Зрабіць соус-заліўку: у глыбокай місцы змяшаць смятану з таматнай пастай, соллю і перцам, а затым развесці вадой. Узяць глыбокую бляху (вышыня борцікаў не меней як 6 см). На дно бляхі наліць 3—4 сталовыя лыжкі соуса. Выкладзіць капустныя лісты. На лісты тонкім слоем нанесці фарш. Раўнамерна заліць соусам. Чаргаваць слаі капусты, фаршу і соуса, пакуль не скончацца прадукты.

Зверху павінен аказацца слой капуснага лісця, паліты рэшткамі соуса (пры названай колькасці прадуктаў павінна атрымацца 3 рады фаршу і 4 рады капусты.) Форму зацягнуць зверху фольгай. Выпякаць у духоўцы пры тэмпературы 200—220°С прыкладна 1 гадзіну. Пры падачы разрэзаць запяканку на квадраты.

КАПУСТА, ЗАПЕЧАНАЯ
ПАД АДЖЫКАЙ

Рэцэпт вельмі просты, але вынік нечакана смачны. Капуста ўнутры мяккая і сакавітая, а звонку больш сухая і падвяленая. Уся прамоцаная вострым сокам і водарам балгарскага перцу.

Нам спатрэбіцца: 1 невялікі качан капусты, 2—3 балгарскія перцы, невялікі стручок вострага перцу, 4 зубкі часнаку, 0,5 чайнай лыжкі солі.

Ачысціць качан капусты ад

пашкодванага лісця і разрэзаць яго праз храпку на не вельмі тоўстыя скрылі. Лісты кожнага скрыля павінны мацавацца да храпкі, інакш яны рассыплюцца. Складзіць капусту ў вялікую каструлю, заліць вадой, злёгка пасаліць і варыць прыкладна хвілін 10, каб капуста стала мяккай. Ваду зліць. Скрылі капусты выкладзіць на бляху, засланую фольгай (фольгу папярэдне змазаць алеем). Пакуль капуста варыцца, падрыхтаваць аджыку.

З перцаў выразаць насенне, часнок ачысціць. Усё прапусціць праз мясарубку і пасаліць (можна выкарыстоўваць і загадзя прыгатаваную аджыку або іншую вострую густую заправу.) Скрылі капусты змазаць заправай (старацца змазаць і паміж лісцем капусты). Запэкаць у духоўцы пры тэмпературы 200—220°С да падвяльвання верху (каля 30 хвілін).

МАННЫ ДЭСЕРТ
З ПЕЧЫВАМ І ВАРАНЫМ
ЗГУШЧАНЫМ МАЛАКОМ

Дэсерт вельмі смачны. Шчыльная маналітная застылая манная каша зусім не падобна на звычайную нам з дзясцінства кашку-малашку.

Вазьміце: 13—14 штук пячэння тыпу «Юбілейнае», 500 мл малака, 300 г варанага згушчанага малака, крэху солі, 150 г манкі, 50—100 г сметанковага масла. Для глазуры: 50 г малака, 1 сталовую лыжку (25 г) цукру, 50 г шакаладу, 1 чайную лыжку крухмалу.

Загадзя падрыхтаваць форму для дэсерту. Аб'ём формы павінен быць 1,3—1,5 літра. Форму перавярнуць дагары дном, абцягнуць фольгай і загладзіць складкі. Зняць фоль-

Святлана САВЯНОК перадае свой багаты пекарскі вопыт здольнай вучаніцы Вользе МЯДЗВЕДЗЕВАЙ. А працуюць яны на Хойніцкім хлебазаводзе.

гу, форму перавярнуць назад і ўставіць фольгу ўнутр. Добра змазаць сметанковым маслам. Цяпер гатуем манную кашу. Невялікую каструльку спаласнуць халоднай вадой. Наліць малака, выкладзіць варанае згушчанае малака і паставіць на вялікі агонь. Давесці да поўнага растварэння згушчонкі і да пачатку закіпання. Пасаліць. Пры вельмі хуткім памешванні ўсыпаць тонкім струменьчыкам манныя крупы. Адрозьж па класці масла. Размешваць да поўнага растварэння масла і загусцення кашы — прыкладна 1 хвіліну. Кашу зняць з агню і адразу тры чвэрці яе выліць у форму. Разраўняць. На кашу ўшчыль-

ную адно да аднаго выкладзіць пячэнне. Выкладзіць астатак кашы і другі пласт пячэння. Пакінуць на 2—3 гадзіны, каб каша застыла. Форму з астылым дэсертам перавярнуць на талерку. Зняць форму і фольгу.

Гатуем глазуру. У маленькую каструльку наліць малака,

насыпаць цукар і крухмал.

Паставіць на агонь і давесці да поўнага растварэння цукру. Дадаць шакалад, паламаны на кавалачкі. Варыць да аднароднага не вельмі густага стану. Крыху астудзіць і раўнамерна паліць глазурай дэсерт. Пакінуць яшчэ як мінімум на 30 хвілін.

ЯДОМЫ АНЕКДОТ

Мой маленькі сябар! Калі цябе прымушаюць есці манную кашу, якую ты цярдэць не можаш, ні ў якім разе нельга хныкаць і аднеквацца. Наадварот, ты павінен, убачыўшы манную кашу, вылупіць вочы, радасна ўскрыкнуць, адкінуць убок лыжку і рукамі выграбаць агідную ліпкую масу, прагна запіхваючы яе сабе ў рот і ноздры. Такім чынам ты звыдзеш спажыванне маннай кашы да мінімуму. У ідэале ты яе пакаштуеш толькі адзін раз у жыцці.

«НЕ ЕЩЕ ЛЮДЗЕЙ»,

АБО ТВОРЧЫ ПОГЛЯД
НА ПРАВАСЛАЎНЫ ПОСТ

...Пост, як і іншыя царкоўныя ўстанаўленні, асабліва ў нашы дні, знаходзіцца ў небяспецы страціць свой сэнс або стаць бескарысным! І, на жаль, гэта здараецца і сярод многіх з тых хрысціян, якія дбайна захоўваюць і дакладна выконваюць устаўнаўленні Царквы.

Архімандрый Сімяон КУЦАС

АСАБІСТАЕ

Памятаю, калі я пасцілася ўпершыню на свой розум вырашыла, што нельга спажываць нічога, што прыносіла б задавальненне. Я не ела белы хлеб, толькі чорны (размова не пра здобныя булкі — і звычайны батон сабе не дазваляла!), забараніла сабе нават варэнне, залічыўшы яго да шкодных для душы прысмакаў разам з цукеркамі, шакаладкамі і тортамі. Так я ўяўляла сабе маю ахвяру дзеля Хрыста. Адзінае, у чым я сабе не змагла адмовіць — гэта алей, хоць у царкоўным календары і ён дазваляўся далёка не кожны дзень.

На маё далейшае стаўленне да посту паўплывала некалькі момантаў. Першае ўзрушэнне адбылося ў дзень, калі хрысцілася мая дачка. Гэта адбылася ў прыватным доме маіх знаёмых, якія таксама хрысцілі сваё немаўля. Пасля таінства наладзілі багатыя хрэсьбіны — натуральна, запрасіўшы да стала і святара. Але рэч у тым, што ўсё адбылася ў першы дзень Вялікага посту, калі, паводле царкоўнага статута, прыём ежы ўвогуле не прадугледжаны, тым больш скаромнай, ад якой ламіўся стол. Я была ў шоку і чакала, што бацьшча зараз прачытае «натацыю» недасведчаным гаспадарам хаты. Якое ж было маё здзіўленне, калі, памаліўшыся, святар моўчкі сеў за стол і ні слова не сказаў гаспадыні, якая ад шчырага сэрца падклала яму на талерку мясныя стравы. Ён з'еў толькі гарнір, не акцэнтуючы на гэтым увагу. Гэта быў для мяне першы ўрок сапраўднага хрысціянства. Бацькі немаўляці былі людзьмі відавочна нецаркоўнымі, таму мудры пастыр не стаў рабіць ім заўваг: па любові, бо любоў — вышэй за пост.

...На Вялікі пост прыпаў і 70-гадовы юбілей майго бацькі. Ён не збіраўся яго святкаваць, таму я ўзяла арганізацыю на сябе. Крыху сумняваючыся, зайшла параіцца да дзядурнага свясцэнніка, і ён сказаў: «Так і трэба, гэта — па любові».

Другі выпадак — калі да нас у гос-

ці падчас посту прыйшоў духоўнік з сынама і прынёс у якасці гасцінца мармелад на желеціне. Я адкрыла рот са словамі: «Ды ён жа...» Хацела сказаць, што желецін робяць з костак і жыл жывёл, таму яго нельга лічыць посным прадуктам. Але святар строга паглядзеў мне ў вочы і сказаў: «Можна, правядзём спектральны аналіз?»

Трэці выпадак звязаны з цяжкім перыядам майго жыцця, калі сям'я адчувала сапраўдную нястачу ў 90-я гады. Я даглядала сына-немаўля, муж быў беспрацоўны, жылі на вельмі сціплым дапамогу ад яго бацькоў і яшчэ больш сціпную — ад дзяржавы, ды яшчэ мой бацька прывозіў агародніну з вёскі. Напярэдадні Успення мы з дачкой прыехалі з лецішча, і адразу з электрычкі, з заплечнікамі за спінамі прыйшлі ў храм. Пасля службы наш духоўнік выйшаў пагаварыць з намі і між іншым спытаў, ці чакае нас дома што-небудзь у халадзільніку. Паколькі мы не былі дома два тыдні, адказ быў адмоўны. Тады ён хуценька схадзіў у храм і вынес нейкія прадукты, сярод якіх была і рыбная кансерва. Я паспрабавала запырачыць: мы збіраліся на наступны дзень да прычасця, ды і пост Успенскі — строгі, без рыбы. Але а. Аляксей сказаў: «Гэта міласціна, а міласціну трэба прымаць з пакорай. Нават каб гэта быў торт з крэмам, вы маглі б яго з'есці і з чыстай душой заўтра прычасціцца. У гэтым няма граху».

...Памятаецца «дзіцячю хваробу левізы»? Нешта такое бывае, напэўна, ва ўсіх новаспечаных вернікаў, якія толькі-толькі пачалі спасцігаць царкоўнае жыццё. Строгае прытрымліванне вонкавых правілаў часта адцягвае ад таго, што ляжыць у глыбей, ад самой сутнасці хрысціянства. Даводзілася нават бачыць, як паступова разбураюць свае сем'і самыя шчырыя прыхаджанкі. Іх паводзіны ўспрымаліся мужамі як экстрэмізм, а імі самімі, напэўна, як падзвіг. Уявіце сабе: яшчэ ўчора твая родная жонка мела прэстыжную працу, сачыла за сабой і належала толькі табе, а сёння змыла касметыку, на-

дзела доўгую спадніцу, хустку і стаіць у пераходзе са скарбонкай, а ўвечары чытае такое доўгае малітоўнае правіла, што ты засынаеш, не дачакаўшыся яе ў ложку. Да таго ж яна перастала гатаваць тое, што вы прывыклі есці, бясконца поспіць, устрымліваецца ад сужэнскіх абавязкаў не толькі ў пост, але і ў святы. Але ж у праваслаўных у некаторыя гады колькасць толькі посных дзён даходзіць да двухсот! Калі ж палічыць і святы, то мужоў можна падумаць пра манастыр. Але ж ці не сказаў апостал Павел: «Не ўхіляйся адно ад аднаго, хіба што на згодзе, на час, каб быць у поспе і малітве, а потым зноў будзьце разам»?..

Не думаю, што горшай хрысціянкай будзе тая жанчына, якая (не пакідаючы царквы) пастараецца падабацца і дагаджаць мужу. Калі ж ён убачыць, што вы яшчэ і робіцеся лепшай ад таго, што ходзіце ў царкву, моліцеся і чытаеце Святое Пісанне, наўрад ці будзе супраць вашага ўцаркаўлення. А што зробіць вас лепшай у вачах мужа? Пакора. Так, так, яна — супрацьлегласць граху нумар адзін — гардыні (на жаль, гэтае слова-тэрмін дакладна на беларускаму мову яшчэ нікому перакласці не ўдалося). Але ж ведаю па сабе: менавіта гэтая якасць даецца сучасным жанчынам цяжэй за ўсё...

НЕГАТЫЎ АБО ПАЗІТЫЎ?

Так зроблены чалавек, што яму лягчэй прыняць нейкія забароны (напрыклад, харчовыя), гэта значыць, ісці ад негатыўнага, чым думаць над тым, што трэба рабіць, якую працу над душою пачаць, — гэта значыць, абраць пазітыўную пазіцыю.

Гэтак жа адбылося і з пастамі. Сёння вельмі часта вернікі пост зводзяць да больш або менш строгай дыеты. І некай выпускаецца з-пад увагі, што пост — гэта, найперш, нейкае дзеянне, нейкі духоўна-маральны ўздыві, рух угору.

Магчыма, гэта абумоўлена тым, што мы карыстаемся манаскім статутам. Розныя раздзелы яго рэгламентуюць розныя бакі жыцця манаха. Там паказана, колькі часу манах павінен праводзіць у малітве, колькі — у чытанні духоўнай літаратуры, якія богаслужэнні павінен наведваць... Да нас, міран, выканаць гэта ніколі не ўяўляла-

ся магчымым. Ды гэта і не трэба. Задачы манаха і міраніна — розныя. Манах — у першую чаргу малітоўнік (за сябе, за свет), міраніна — праце ў Божым свеце для таго, каб свае прыйшоў да Бога, выправіўся, стаў лепшым.

ШТО Ж ТАКОЕ ПОСТ?

Пост — гэта добраахвотнае аске тычнае дзеянне ў славу Божую, якое ўключае ў сябе:

— устрыманне ад сытнай і смачнай ежы (славянскае слова «пост» паказвае на стан пустога страўніка), а таксама забаў;

— асабліва дбайную праверку душы і выпраўленне яе;

— прымус сябе на добрыя справы, малітву, чытанне і разважанне аб духоўных рэчах.

Кожны сумленны чалавек павінен дапамагаць тым, хто жыве ў нястачы. Чым можа — грашыма, сілай сваёй, душэўным удзелам... Выключэнне можна зрабіць для педагогаў і лекараў. Іх прафесійнае служэнне, калі яно ажыццяўляецца шчыра і з самааддачай, і ёсць служэнне хрысціянскае. Астатнія ж павінны ўзяць і несці служэнне дапамогі бліжняму. Праўда, гэта трэба рабіць не толькі ў пост, а на працягу ўсяго года, на працягу ўсяго нашага хрысціянскага жыцця...

ПОСТ — НЕ ДЫЕТА

Наконт харчовых абмежаванняў існуюць розныя погляды. Напрыклад, на сайце аднаго іерэя я прачытала меркаванне, што для сучаснага верніка можна лічыць прымальным пасціцца толькі ў Вялікі пост ды пост серады і пятніцы. Аўтар дапускае магчымасць павысіць патрабаванні да таго, што загадваць вернікам пасціцца яшчэ па адным тыдні ў пасты Успенскі, Піліпаўскі і Патроўскі. Многія рускія іерархі на Памесным саборы 1917-1918 гг. настойвалі менавіта на такіх загадах.

Калі ж вы вырашылі пасціць павод-

НАША МУЗЫЧНАЯ ПЕРСПЕКТИВА

НАВОШТА нам фестываль Співакова? Навошта Співакову фестываль у нас? Два пытанні, якія найбольш часта за апошні тыдзень даводзілася чуць ад розных людзей, — у сувязі з навінамі пра адкрыццё Міжнароднага фестывалю «Уладзімір Співакоў запрашае». Калі першае пытанне задавалі людзі, не надта дасведчаныя ў музыцы, то другое — з непадробленым здзіўленнем агучвалі тыя, хто, паглядзеўшы на афішы, з сумам уздыхалі: «Квіткоў няма...» Прычым абодва гэтыя пытанні не рытарычныя, на іх удалося атрымаць адказы літаральна з першых вуснаў.

Сапраўды, Уладзімір Співакоў з аркестрам «Віртуозы Масквы» ў Беларусі быў чаканым гасцем. Беларуская публіка бачыла і слухала некалькі пакаленняў (ці саставаў) славетных «Віртуозаў», якія існуюць ужо 30 гадоў. Маэстра з задавальненнем прыязджаў сюды — ці то з канцэртаў, ці то на майстар-класы. І калі адчуваў у нейкім маленькім музыканце талент, то браўся апекаваць яго асабіста, ці праз свой фонд, якому 15 гадоў. Найбольш яркі і вядомы прыклад — вялянчэліст Іван Карызна, якому маэстра паспрыяў у вучобе ў Парыжы. Ды і з інструментаў — атрымалася ўгаварыць аднаго багатага чалавека, каб набыў вялянчэль для таленавітага музыканта. Што тут казаць: фонд Співакова — добрая падтрымка для маладых талентаў, у тым ліку беларускіх.

Таму вычарпальны адказ на першае пытанне даў намеснік міністра культуры Беларусі **Тадэвуш Стружэцкі**:

— Уладзімір Співакоў і яго Міжнародны дабрачынны фонд аказвае пастаянную дапамогу маладым музыкантам Беларусі. На сённяшні дзень фондам выдзелена 7 заахвочвальных стыпендыяў і адна вялікая — навуцэнцу рэспубліканскай гімназіі-каледжа пры Беларускай акадэміі музыкі Алегу Яцыну. Яму маэстра падараваў скрыпку французскага майстра. У 2007 годзе падчас міжнароднага конкурсу імя Чайкоўскага маэстра Співакоў падтрымаў нашага скрыпача Арцёма Шышкова і тады выказаў ідэю аб неабходнасці набыцця для яго інструмента. Такім чынам скрыпка Гварнэры была набыта і знаходзіцца ў Акадэміі музыкі. На ёй будуць іграць лепшыя маладыя музыканты Беларусі. Таму калі ўзнікла ідэя правядзення такога фестывалю, яна адразу знайшла падтрымку кіраўніцтва краіны. Прадугледжана фінансаванне. Калі будзе згода маэстра, то такі фестываль будзе праводзіцца ў Беларусі рэгулярна.

Аднак сам **Уладзімір Співакоў** адзначаў, што не схільны рабіць такі фестываль у Беларусі штогод: людзі павінны трохі засумаваць, павінны чакаць сустрэчы з мастацтвам. Тым больш што ў маэстра і аркестраў, з якімі ён выступае, вельмі багата планаў:

— Перад тым, як прыехаць у Беларусь, у нас было вялікае гастрольнае турнэ па ЗША. Затым — канцэрт у Крамлі, дзе мы ігралі з цудоўным скрыпачом з Беларусі, які адкрываў гэты канцэрт. Яго імя Павел Бацян, студэнт Беларускай акадэміі музыкі, вельмі перспектыўны малады музыкант. Мы надаём увагу беларускай музыцы, сочым за з'яўленнем і выхаваннем таленавітых маладых асоб. Напрыклад, беларуская спявачка Аксана Волкава выступала са мной разам з моладзевым аркестрам

і з аркестрам «Віртуозы Масквы» ў Беларусі штогод: людзі павінны трохі засумаваць, павінны чакаць сустрэчы з мастацтвам. Тым больш што ў маэстра і аркестраў, з якімі ён выступае, вельмі багата планаў:

— Перад тым, як прыехаць у Беларусь, у нас было вялікае гастрольнае турнэ па ЗША. Затым — канцэрт у Крамлі, дзе мы ігралі з цудоўным скрыпачом з Беларусі, які адкрываў гэты канцэрт. Яго імя Павел Бацян, студэнт Беларускай акадэміі музыкі, вельмі перспектыўны малады музыкант. Мы надаём увагу беларускай музыцы, сочым за з'яўленнем і выхаваннем таленавітых маладых асоб. Напрыклад, беларуская спявачка Аксана Волкава выступала са мной разам з моладзевым аркестрам

Дзяніс МАЦУЕЎ і Уладзімір СПІВАКОЎ.

краін СНД, яна будзе выступаць і на фестывалі. Мой фонд апекаецца таленавітымі дзецьмі. Ёсць дзяўчынка з Магілёва, якая з 12-ці гадоў у маім фондзе, вельмі таленавітая мастачка. Ёсць цудоўныя дзеці-музыканты. Зараз, падчас канцэртаў у Беларусі, мне хацелася б даць ім магчымасць выступіць. Адна з мэтай нашага фестывалю — даць дарогу маладым на вялікую сцэну. Свет вялікі, сёння ён адкрыты, ёсць адчуванне, што адзіны. Таму няма ніякай розніцы, дзе жыць: у Маскве, Мінску, Берліне, Нью-Ёрку. Беларусь — гэта насамрэч Еўропа. Перад намі адчыненыя ўсе дзверы. Безумоўна, каб выхаваць выдатнага музыканта, патрэбны добрыя педагогі. Калі будзе магчымасць іх запрашаць, то ніхто з маладых музыкантаў не будзе думаць пра тое, каб з'ехаць, пакінуць радзіму. А тыя, хто з'ехаў, як правіла, хочучы вярнуцца.

Уладзімір Співакоў прызнаў, што хацеў арганізаваць у Мінску фестываль, які б задавальняў саміх музыкантаў. Фестываль для сябе. Але атрымалася не ўсё, што хацелася. Напрыклад, хацелася б зрабіць канцэрт, які ўжо адбыўся ў Маскве, Кіеве і Уладзівастоку: аркестр агучваў геніяльны фільм Чарлі Чапліна «Агні вялікага горада». Магчыма, гэта для наступных фестывалю. Затое з'явілася магчымасць на канцэрт у Мінску запрасіць выдатнага піяніста Дзяніса Мацуева.

Ён прыехаў. Прычым ужо пасля першага аддзялення заспаўся ў аэрапорт: шчыльны гастрольны графік, толькі ў снежні запланавана 24 выступленні з 12-цю рознымі праграмамі. Напэўна ж, каб прыехаць у Мінск, патрэбны былі сур'ёзныя матывы.

Дзяніс Мацуеў тлумачыць: — Для мяне важна, дзе іграць і з кім іграць. З Уладзімірам Тэадоравічам у нас кантакт не толькі на сцэне, але і за сцэнай, чалавечы. Мне было прыемна прыехаць у Беларусь і апынуцца ў такой кампаніі музыкантаў. Асабліва гэта важна, таму што я прыязджаю з другога канца свету. Я люблю Мінск, гэта вельмі цёплы горад ва ўсіх адносінах, нягледзячы на цяперашні мароз. Мінская публіка шмат чаго пабачыла ў плане выкананняў, шмат музыкі слухала. Я шчаслівы іграць Шастаковіча з аркестрам «Віртуозы Масквы». Цудоўныя музыканты ў гэтым аркестры. Шчаслівы выйсці на сцэну ў Мінску ў такой камбінацыі.

Ларыса ЦІМОШЫК.

Мастак Аляксандр ГРЫШКЕВІЧ:

«МАРУ, КАБ ДА «ДАЖЫНАК» У МАЛАДЗЕЧНЕ З'ЯВІЛАСЯ МАСТАЦКАЯ ГАЛЕРЭЯ...»

У 1977 годзе Аляксандр Грышкевіч прыехаў у Мінск з Маладзечна — паступаць у мастацкае вучылішча. Хлопец настолькі баяўся, што аўтобус «завязе яго не туды», што пайшоў ад вакзала пехам ажно да цяперашняй вуліцы Сурганова, дзе месцілася вучылішча. Праходзячы каля Нацбанка, Грышкевіч і падумаць не мог, што праз 33 гады будзе сядзець на паддашку суседняга будынка ў сваёй майстэрні і распяваць спецыяльнаму карэспандэнту «Звязды» Глебу ЛАБАДЗЕНКУ пра свае «маладзечанскія» мары.

— Дарэчы, я паступіў з другога разу — першы раз атрымаў двойку па кампазіцыі, а потым ужо закінуў вучобу, заняўся толькі маляваннем — мара была стаць мастаком.

— А да гэтага вы дзе навучаліся? Ці вось так — ад Бога?

— Ад Бога толькі мара была. Астатняе — ад маіх выдатных настаўнікаў. Цяпер я разумею, як мне пашанцавала!.. У Маладзечанскай студыі выяўленчага і دکаратывна-прыкладнага мастацтва мяне вучылі такія бліскучыя майстры, як Кастусь Іванавіч Харашэвіч, Ядзвіга Іосіфаўна Радзьялоўская, Юрый Паўлавіч Герасіменка... Я вельмі ўдзячны ім за гэта. На доме, дзе жыў Юрый Паўлавіч, варта было б павесіць мемарыяльную дошку — ён аформіў вельмі шмат кніг, якія выходзілі агромністымі накладамі!.. Ядзвіга Іосіфаўна таксама заслугоўвае помніка ці мемарыяльнай дошкі! А Кастусь Іванавіч, дзякаваць Богу, жыў і жыве! Гэта ўнікальны, выбітны мастак — беларускі Пірасмані! Ён атрымаў адукацыю толькі ў вучылішчы, але дасягнуў вельмі высокага ўзроўню!..

— Гэтая Маладзечанская студыя вядзе даўнюю гісторыю?

— Студыі ўжо 55 год. Я прыйшоў туды, калі мне было гадоў 13. Да гэтага часу маляваў дома як умеў, як мог. Потым дазнаўся пра студыю, пайшоў туды вучыцца. Першым маім настаўнікам быў ярыз Харашэвіч. Студыя тады была ў бібліятэцы Крупскай — сёння гэта, дзякаваць Богу, бібліятэка імя Багдановіча. Там былі два памяшканні. У адным шчыравалі будучыя скульптары, а ў другім мы сядзелі і малявалі нацюрморты, партрэты... Радзьялоўская больш займалася керамікай, прыкладнымі рэчамі, а Хара-

шэвіч вёў дысцыпліны жывапісу, малюнка. Радзьялоўскую мы звалі «Пані Ядзя» — яна жыла ў Польшчы, была полькай, потым з мужам пераехала ў Маладзечна. Харашэвіч мне запомніўся як вельмі строга настаўнік, з якім не пажартуеш. Памятаю, як я пасля лета прынёс пачак сваіх эцюдаў і расклаў іх у фая гарадскога Дома культуры, каб усе любаваліся. Як ён мяне разбамбіў — каменя на камені не пакінуў!..

— І як вы пасля гэтага рукі не апусцілі?

— Я думаю, што ён меў нейкую рацыю. Я, як вучань, глядзеў яму ў рот, мне хацелася навучыцца. Я разумеў, што гэта не так проста.

— Апроч сваіх настаўнікаў, на каго з мастакоў вы раўняліся?

— У тым узросце ўсё, што мне трапіла ў рукі, — усё было мне цікавае. Альбомаў тады не было... Гэта зараз у мяне бібліятэка па мастацтве налічвае 3000 тамоў. Тады былі часопісы — напрыклад, «Огонёк», — дзе ўдавалася пабачыць нейкія рэпрадукцыі. Мы выразалі іх, разглядалі.

— Колькі вядомых мастакоў выйшла з вашай студыі?

— Уладзімір Бірыцкі — зараз выкладае ў Акадэміі мастацтва. Людміла Церах — таксама. Я ў свой час, дарэчы, марыў быць мастаком, які маю афішы ў кінатэатрах... З Маладзечна паходзіць Меер Аксельрод — ён жыў недалёка ад мяне. Ягоны брат, Зэлік Аксельрод, быў вядомым паэтам... Мяркую, што Меер Аксельрод, сусветна вядомы мастак, заслугоўвае памятнай шыльды ці нават помніка! Гэта напэўна быў выбітны мастак! З іншых маладзечанскіх мастакоў назаву Рамана Семашкевіча... Язэп Драздовіч, Фердынанд Рушчыц — хоць і не паходзяць з Маладзечна, але

звязаныя з нашым горадам. І сёння — Мікола Аўчыннікаў, Аляксандр Пашкевіч, Уладзімір Тамашэвіч, Васіль Лазоўскі, Віктар Камлюк... Усе яны — сябры Саюза мастакоў!

— Як вы лічыце, што за феномен — столькі мастакоў з аднаго горада?

— Думаю, усё гэта — дзякуючы толькі студыі і мастакам, якія там выкладалі. Таму што таленавітыя людзі нараджаюцца паўсюль, але талент трэба развіваць, накіроўваць. Што і рабілі нашы цудоўныя выкладчыкі, якія нас «запальвалі»!..

— Існуе меркаванне, што Маладзечна — бедны горад на помнікі архітэктуры. Ці сапраўды настолькі мала захавалася?

— Захавалася сапраўды няшмат. Але нават тое, што захавалася — не заўжды прадстаўлена найлепшым чынам. Скажам, былы кляштар трынітарыяў, які датуецца 1762 годам, — гэта самы стары будынак у Маладзечне. Цяпер ён знаходзіцца на тэрыторыі мэблевай фабрыкі. Думаю, яны захоўваюць яго ў належным стане, але ж да яго не падысці простаму чалавеку — гэта тэрыторыя прадпрыемства!.. Мяркую, варта было б зрабіць нейкі падыход, нейкую сцежачку — і павесіць на будынку мемарыяльную дошку. Бо там, дарэчы, пэўны час месцілася маладзечанская настаўніцкая семінарыя, дзе вучыліся выбітныя людзі — Чарот, Рак-Міхайлоўскі, Забэйда-Суміцкі... Калі казаць пра помнікі культуры — засталася таксама месца, дзе стаяў па-

лац Агінскага. Там можна было б зрабіць парк, паставіць памятник знак, праводзіць там мастацкія пленэры...

— Спавод Аляксандр, у наступным годзе ваш родны горад прыме свята ўраджэна «Дажынікі». Думаеце, будзе шмат прапановаў, як упрыгожыць горад, што зрабіць, як добраўпарадкаваць. Што прапануеце вы, як вядомы мастак і ўраджэнец Маладзечна?

— Думаю, не буду дужа арыгінальным, калі скажу, што мару пабачыць у Маладзечне мастацкі музей ці хоць бы галерэю, якая стане пляцоўкай для мастакоў, — яны змогуць там паказаць свае творы. Зразумела, гэта павінна быць недзе ў цэнтры. Калі будучы, як збіраюцца, рабіць такі маладзечанскі «арбат» на вуліцы Прытыцкага — я думаю, недзе там і месца для галерэі. А потым галерэя можа перарасці ў музей — бо ўдзячныя мастакі будуць, я ўпэўнены, пасля выставаў пакідаць свае творы. Асабіста я гатовы найперш перарадаць у такі музей свае працы, а таксама нешта са сваёй даволі багатай калекцыі прац беларускіх мастакоў!

— Родны горад натхняе вас на творчасць?

— Большасць сюжэтаў маіх карцін — адтуль. Дамочкі пад заснежанымі дахамі... Лясы вакол Маладзечна, пагоркі і палі... Родны горад і цяпер натхняе мяне, я ўвесь час імкнусь туды! Перакананы, што да такой падзеі, як «Дажынікі», мастацкая галерэя стане шыкоўным падарункам нашаму гораду!

Фота аўтара.

КПУП «Гомельоблпреклама» філіял «Эксперт-Услуга» (арганізатар торгов УП «Гомельоблсоюзпечать»)

извешчае о проведении 28 декабря 2010 года открытого повторного аукциона по продаже имущества в 11.00 в городе Гомеле по улице Гагарина, 20, кабинет 2-16

№ п/п	Гос. номер	Наименование оборудования	Начальная цена без НДС, бел. руб.	Задаток, без НДС, бел. руб.
1	5503 EAB	Легковой седан Фольксваген Венто – 1997 г. двигатель – бензин, объем двигателя – 1,781 л, колесная формула – 2х4	4 720 000	400 000
2	8537 EA	Газ-3307 грузовой фургон – 1999 г. двигатель – бензин, объем двигателя – 4,25 л, колесная формула – 4х2	6 720 000	600 000
3	8538 EA	ГАЗель-2705 – 1999 г. – грузопассажирский Темно-коричневый, двигатель – бензиновый, объем двигателя – 2,445 л	4 320 000	400 000

Продавец: УП «Гомельоблсоюзпечать», контактный телефон: 74 51 45. **Имущество расположено по адресу:** ул. Ланге, 2а, г. Гомель, 246050.

Шлаг аукциона – 5 %. К участию в аукционе допускаются лица, которые своевременно подали заявления на участие в аукционе по форме, определенной организатором аукциона, внесли в установленном порядке задаток для участия в аукционе, представили другие необходимые документы и подписали соглашение о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона.

Документы на участие в аукционе принимаются по адресу: **г. Гомель, ул. Гагарина, 20, каб. 2-16** в рабочие дни с 09.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00 от даты опубликования настоящего извещения **по 24 декабря 2010 г. включительно.** Подача документов по почте не допускается.

Задаток для участия в аукционе перечисляется на расчетный счет продавца р/с № 3012000740011 филиал ОАО «БПС-Банк» по Гомельской области, МФО 151501360, УНП 400010817, ОКПО 01195187.

Победителями торгов будут признаны участники, предложившие более высокую цену.

Лица, являющиеся победителями торгов, обязаны: подписать протокол о результатах аукциона; заключить договор купли-продажи в срок не позднее 20 календарных дней от даты подписания протокола о результатах аукциона; оплатить приобретаемое имущество в сроки, определенные в договоре купли-продажи и возместить затраты на организацию и проведение аукциона. Задатки, уплаченные участниками аукциона, ставшими победителями, будут учтены в счет исполнения обязательств по договору купли-продажи. Проводится аукцион в соответствии с действующим гражданским законодательством Республики Беларусь, в т.ч. Указом Президента Республики Беларусь от 05.05.2009 г. № 232 «О некоторых вопросах проведения аукционов (конкурсов)» и Инструкцией о порядке организации и проведения торгов по продаже некоторых объектов республиканской собственности, утвержденной постановлением Государственного комитета по имуществу Республики Беларусь от 30 марта 2009 г. Подробная информация опубликована в газете «Звязда» от 16 сентября 2010 года № 181.

Контактные телефоны организатора аукциона: 8 (0232) 74 51 45, 74 17 34.

У гасці да Дзёда Мароза — чыгункай

У дні зімовых святаў (з 24 па 29 снежня і з 1 па 8 студзеня) па маршруце Мінск — Брэст — Мінск будзе курсіраваць турыстычны бесперасадны вагон, пасажырам якога можа стаць лубы, хто верыць у казку і захаце асабіста расказаць пра сваё жаданне Дзёду Марозу. Як усё ўжо здагадаліся, гаворка ідзе пра падарожжа ў яго рэзідэнцыю ў Белаавежскай пушчы.

У першы рэйс святочны вагон выправіцца 24 снежня са станцыі Мінск-Пасажырскі ў 22.48. У Брэсце ён будзе ў 8.33 раніцы. Да Дзёда Мароза вандрунікаў павязуць на камфартабельным аўтобусе. Далей турыстаў на працягу дня чакае насычаная праграма: наведванне маёнтка Дзёда Мароза, доміка Снягуркі, музея падарункаў і ветрака, чароўнага калодзежа. Будзе прагулка да самай высокай навагодняй ёлкі Еўропы, падарункі ад Дзёда Мароза. Таксама можна будзе азнаёміцца з музеем прыроды Нацыянальнага парка, пабачыць жывёл у вальерах. У Мінск турысты вярнуцца ў 22 гадзіны.

Застаецца дадаць, што па цотных днях у Брэст вагон будзе адпраўляцца ў саставе цягніка № 141, па няцотных — у саставе цягніка № 145. Вяртанне назад прадугледжанае цягніком № 28.

Сяргей РАСОЛЬКА.

Рыбам не варта разлічваць на лёгкі поспех, а Львам лепш не капацца ў сабе

У АВЕН. Вы можаце стаць генератарам новых ідэй і праектаў, але не варта выхваляцца сваімі поспехамі, бо выклічае зайздрасць навакольных. Паспрабуйце стварыць для сябе аптымальны рэжым працы, які дазваляе эканомна выкарыстаць унутраныя рэсурсы. Адна з важных задач — захаваць пачуццё ўласнай годнасці. Паспрабуйце трымаць свае эмоцыі пад кантролем.

У ЦЯЛЕЦ. Досыць напружаны тыдзень. Затое ён дазволіць рэалізаваць вашы шматпланавыя магчымасці. Вам могуць прапанаваць цікавую працу. З-за неасцярожнага слова верагодныя канфлікты з калегамі. Могуць усплыць старыя нявырашаныя праблемы. Прысвяціце добраўпарадкаванню свайго дома хоць бы адзін дзень. Паездка, запланаваная на нядзелю, можа апынуцца не зусім удалай, лепш яе перанесці на іншы дзень.

У БЛІЗНЯТЫ. Пажадана не прадпрымаць дзеянняў, якія былі б накіраваны на кардынальныя змяненні жыццёвай змены. Паспрабуйце не працягваць эмоцыі залішне бурна — гэта можа не спадабацца некаторым калегам. Старайцеся не даваць падставы для плёткаў, а для гэтага праявіце дысцыплінаванасць і сабранасць. У пятніцу адчуецца прыліў сіл, у вас адкрываецца другое дыханне. Скарэйшайцеся гэтай магчымасцю і вырашыце назапашаныя праблемы. У выхадныя пастарайцеся надаваць больш часу дзеянню.

У РАК. Тыдзень пройдзе ў спакойным тэмпе, калі вы па ўласнай ініцыятыве не створыце сабе праблемы на роўным месцы. Паспрабуйце рэальна разлічваць сілы і не ўзвальваць на сябе лішнюю працу і цяжкія абавязальствы. Вопыт дазволіць убачыць сітуацыю, якая склалася, з іншага боку і знайсці арыгінальны спосаб яе рашэння. У выхадныя лепш выпасца і правесці два дні ў поўнай пасіўнасці — толькі так вы назапасіце сілы перад наступным рыўком.

У ЛЕУ. Пажадана не займацца капаннем у сабе, каб у выніку не зведаць пачуцця расчаравання вынікамі вашай дзейнасці. Серада — адзін з самых паспяхоўных дзён тыдня, але толькі ў тым выпадку, калі вы ведаеце, чаго хочаце. Для дасягнення максімальнай паспяховаці спатрэбяцца такія якасці як засяроджанасць і ўпэўненасць ва ўласных сілах. У чацвер лепш не пачынаць нічога новага, а ўсе важныя справы і сустрэчы варта перанесці на пятніцу. Неафіцыйныя сустрэчы ў суботу дазваляць здабыць новыя магчымасці.

У ДЗЕВА. Давядзецца звярнуцца па дапамогу да сяброў — сумеснымі намаганнямі атрымаецца ўвасобіць у жыццё і іх, і вашы, і агульныя задумы. Адносіны з партнёрамі могуць ускладніцца, прычынай можа стаць любая дробязь. Так што імкніцеся не пасварыцца. Да канца тыдня знікнуць усе праблемы, якія хвалявалі вас у мінулым.

У ШАЛІ. Паспрабуйце ў любым становішчы захоўваць спакой. Не патурайце чужым слабасцям. У вас будзе столькі сіл, што горы вы калі і не звернеце, то хаця б ссуныце з месца, аднак ні ў якім разе не ўвязвайцеся ў авантурныя справы і сумніўныя праекты. Адносіны з надзейнымі партнёрамі палепшацца і абвернуцца прыкметнымі зрухамі ў дзелавым і асабістым жыцці. Не звяртайце ўвагі на плёткі — гэта толькі злараднасць нядобраазычліваў. Акрамя таго, іх неабходна ўспрымаць як сведчанне вашай папулярнасці.

У СКАРПІЕН. Творчыя пошукі і пачынанні ўвянчаюцца поспехам, варта толькі прыкласці да іх хоць бы мінімальныя намаганні. Шматлікія сямейныя непрыемнасці застануцца заду, так што вы не раз уздыхняце з палёгкай. Можа адбыцца змена адносін з навакольнымі: ад абмежаванняў да больш вольных стасункаў. Калі будзе магчымасць, праявіце сябе ў новай справе, яна абавязкова прынясе поспех.

У СТРАЛЕЦ. У цэлым тыдзень можа апынуцца клопатным. У першую чаргу займайцеся абавязковымі справамі, а менш важныя пакуль адкладзіце. Не крытыкуйце і не абмяркоўвайце дзеянні кіраўніцтва, бо вашы словы могуць няправільна вытлумачыць, а гэта дрэнна адаб'ецца на вашай рэпутацыі. Не ігнаруйце сяброўскіх парадаў. Галоўнае — нікога не пакрыўдзіце. Нядзеля — адзін з самых спрыяльных дзён тыдня: справы будуць атрымлівацца, асабліва тыя, якія працуюць на папаўненне багажу ведаў.

У КАЗЯРОГ. Пакіньце ўсе свае страхі і асцярогі ззду, сабярэцеся з сіламі і думкамі і зрабіце рывок наперад. Вас чакае новы ўзровень. Зоркі раяць прымаць адказныя рашэнні з вялікай асцярогай. Прыслухайцеся да парад навакольных — вы можае запазычыце з іх. Неабходна быць больш канкрэтнымі ў сваіх марах і жаданнях. Могуць адбыцца сур'ёзныя змены ў планах і нават у лёсе. Сачыце за сваімі выслоўямі, бо ўсяго адно неасцярожнае слова можа ператварыць сябра ў ворага.

У ВАДАЛЕЙ. Пажадана ставіць перад сабой толькі выразныя, пэўныя задачы, улічваючы пры гэтым сітуацыю, якая склалася вакол вас. У панядзелак і аўторак удалымі абяцаюць быць перамовы і новыя знаёмствы, а абвостраная інтуіцыя падкажа правільныя рашэнні. Сумленнасць цяпер стане адной з галоўных вашых вартасцяў: не спрабуйце крывіць душой нават у думках. Паменш самарэкламы, аповедаў пра сябе і размоў пра загіны навакольных. У суботу імкніцеся пазбягаць усплёскаў эмоцый.

У РЫБЫ. На лёгкі поспех разлічваць не прыходзіцца, так што падрыхтуйцеся да нуднай, рутынай працы. У аўторак пажадана не прызначаць дзелавых сустрэч — вялікая верагоднасць таго, што вас абдураць. Зрэшты, у той жа час вас могуць ацаніць па заслугах і павысіць у пасадае, хоць асабліва разлічваць на гэта не варта — чым менш вы будзеце пра гэта думаць, тым лепш. Можа паўстаць сітуацыя, калі даведзецца адказаць не толькі за сябе, але і за іншых. Вас могуць наведваць арыгінальныя ідэі, якія пажадана дзе-небудзь запісаць.

ГАДЧАЙНАСЦЬ У ОПЕРНЫМ

37 па 12 снежня ўпершыню на сцэне Нацыянальнага акадэмічнага Вялікага тэатра оперы і балета Рэспублікі Беларусь адбудзецца Мінскі міжнародны Калядны оперны форум.

Ідэя стварыць першы форум у гісторыі айчыннага опернага тэатра з'явілася год таму па ініцыятыве дырэжора Вячаслава Воліча. Задума гэта вельмі смелая, але і вельмі рызыкоўная. Нават фестывалі і форумы з вялікай гісторыяй, кштату раіскай «Залатой маскі», не заўжды рашаюцца на запрашэнне сусветна вядомых тэатраў. А наш «нованароджаны» оперны форум адразу пайшоў на такі адчайны крок. Відаць, таму, што абяцае паказаць не толькі тое, што ствараецца ў нас, але і ў сучаснай оперы сусветнага маштабу. Оперу часта ўшчуваюць, маўляў, занадта традыцыйны від мастацтва. Але форум паспрабуе аспрэчыць гэтую думку некаторымі пастаноўкамі ў межах свайго праграмы.

— У рамках Каляднага опернага форуму мы мяркуем паказаць пяць спектакляў, у тым ліку два прывязаныя, — распавядае **Уладзімір ГРАДЗЮШКА, генеральны дырэктар НАБТ оперы і балета.** — Нашы «Набука», «Кармэн» і «Тоска» з удзелам запрошаных славуцасцяў, «Травіята» Дж. Вердзі Латвійскай Нацыянальнай оперы і «Севільскі цырульнік» Дж. Расіні Маскоў-

скага тэатра «Новая Опера» імя Я. У. Колабава. У форуме возьме ўдзел больш за 150 чалавек з 10 краін свету. Прыедзе вельмі шмат самавітых музычных крытыкаў (Алена Трацякова, Голяра Садызадэ, Марына Гаковіч і інш.), з удзелам якіх плануецца правесці круглыя сталы, абмеркаванні, прысвечаныя развіццю тэатральнага опернага мастацтва ў нас і ў свеце. Наш оперны сёння мае тое, чаго не маюць іншыя тэатры: паўнаватрасны ўтульны камфортыны будынак з усім неабходным абсталяваннем. Менавіта таму мы вырашылі зладзіць такі форум.

Пра тое, што ў беларускага глядача форум выклікае цікавасць, сведчыць колькасць прададзеных квіткаў: на «Набука» і гала-канцэрт, у якім возьмуць удзел «зоркі» оперы міжнароднага ўзроўню, квітки прададзеныя цалкам. На астатнія спектаклі — каля 50% квіткаў. Квіткі, між іншым, зусім не танныя: ад 70 да 550 тыс. бел. рубл. Досыць высокія кошты выклікаюць яшчэ і тым, што праект ладзіцца без дадатковых бюджэтных сродкаў.

— Беларускія спектаклі для форуму выбіраліся па прынцыпе іх значнасці для нашага тэатра, — разважае **рэжысёр Міхал ПАНДЖАВІДЗЭ.** — «Кармэн» — гэта значная назва, таму што з гэтай пастаноўкі, у прынцыпе, пачынаўся Вялікі тэатр Рэспублікі Беларусь. Гэта сімвал нашага тэатра. Оперы «Набука» і «Тоска» — дзве апошнія прэм'еры, таму мы іх анансуем у нашым форуме. Што

тычыцца гала-канцэрта, то ў ім ухлі зроблены на запрошаных «зорных» салістаў опернай сцэны і ўдзельнікаў фестывалю, якія выконваюць вядучыя партыі ў спектаклях форуму: Зураб Саткілава, Людміла Шамчук, Уладзімір Маторын, Сцяпан Пятнічка, Ірына Макарава, Раміз Усманаў, наша Анастасія Масквіна і інш. Гэта значыць на сцэне будуць прадстаўлены і Марыінскі тэатр, і Вялікі тэатр Расіі, і Вялікі тэатр Узбекістана, і Львоўская Нацыянальная опера... Простора вакол Беларусі нашым форумам захоплена амаль цалкам.

Мы недарэмна запрасілі менавіта «Новую Operу» і Латвійскую Нацыянальную Operу. Маскоўскі тэатр «Новая Опера» імя Я. У. Колабава — гэта насамрэч нешта новае. У іх усё па-новаму, без штампай, шмат эксперыменту. Гэта вельмі ўдумлівы тэатр. Думаю, «Севільскі цырульнік» спадабаецца нашаму глядачу. «Травіята» ў выкананні Латвійскай Нацыянальнай оперы — досыць традыцыйны спектакль, але цікавы тым, што вельмі дынамічны і тым, што партыю Віялеты Валеры выканае сусветна вядомая Санора Вайцэ, якая Беларусь наведвае не ўпершыню.

Плануецца, што Мінскі міжнародны Калядны оперны форум будзе праходзіць штогод. У 2011 годзе ў рамках форуму ўжо мяркуецца правесці конкурс маладых спевакоў краін СНД.

Вольга ЧАЙКОЎСКАЯ.

ХАТНЯЯ ЭНЦЫКЛАПЕДЫЯ

ДА ВАШАЙ КАРЫСЦІ

Салодкія лекі

Вераломства амаль кожнай хваробы заключаецца ў яе раптоўнасці. Часта мы проста не гатовы свечасова адбіць удар хваробы. Між тым, прама на кухні можна знайсці розныя лекавыя сродкі. Адзін з іх — разынка!

ЦЁМНЫЯ ЦІ СВЕТЛЫЯ

Лекавыя ўласцівасці разынак абумоўлены тым, што сухія ягады змяшчаюць карысныя мінеральныя солі, арганічныя кіслоты і вітаміны. Колькасць цукраў — глюкозы і фруктозы — у разынках у 8 разоў больш, чым у вінаградзе. Бялікі, тлушчы, вялікая колькасць мінеральных рэчываў — усё гэта прысутнічае ў зморшчаных высушаных ягадах. Цёмныя разыны, гэтак жа як і цёмныя вінаград і віно з яго, лічацца больш карыснымі, чым светлыя. Бялыя разыны іншы раз для захавання колеру апрацоўваюць сярністым ангідрытам. Таму асабліва старанна прамывайце менавіта светлыя вінаград і разыны.

РАЗЫНКА КАРЫСНЫЯ ТЫМ, ТЫМ:

- **хоча ўмацаваць імунітэт.** У іх змяшчаюцца рэчывы-антыаксіданты, у прыватнасці, алеінавая кіслата. Дзякуючы ёй клеткі не разбураюцца пад уздзеяннем свабодных радыкалаў, якія нас безупынна атакуюць, а г. зн., становіцца мацнейшым увесь арганізм;
- **раздражнёны, пакутуе ад дэпрэсіі, часта скардзіцца на дрэнны настрой.** Дзякуючы вітамінам В₁, В₂, В₃, якія змяшчаюцца ў разынках, і мікраэлементу магнію наладжваецца работа нервовай сістэмы, чалавек супакойваецца, у яго паляпшаецца сон;
- **пакутуе ад астэахандрозу і астэапарозу.** У зморшчаных ягадах змяшчаецца рэдка мікраэлемент — бор, без якога немагчыма нармальнае засваенне кальцыю — асноўнага будаўнічага элемента касцей;
- **хворы на анемію.** Разынка — адна з лепшых крыніц жалеза, мікраэлемента, які ўваходзіць у склад гемаглібіну — галоўнага кампанента чырвоных крывяных целцаў.

НАРОДНЫЯ РЭЦЭПТЫ

Прастуда, хваробы горла, насмарк. Адвар разынак з сокам цыбулі: заліце шклянкай кіпеню 100 г разынак, настойвайце 10 хвілін, затым працэдзіце, адцісніце. Змяшайце са сталавай лыжкай соку цыбулі. Піце па 0,5 ш. тры разы на дзень.

Кашаль, бронхіт. Прыйміце кашлі і бронхіце 30 г разынак настойвайце ў халоднай гатаванай вадзе 45 хвілін, затым з'ешце іх з гарачым малаком перад сном.

Яшчэ адзін адхарквальны і супрацькашлевы сродак: пракіпяціце 100 г разынак у 1 ш. вады на працягу 10 хвілін. Прымайце па траціне ці палове шклянкі 3-4 разы на дзень.

ЁСЦЬ СУПРАЦЬПАКАЗАННІ!

Не рэкамендуецца ўжываць разыны пры атлусценні, вострай сардэчнай недастатковасці, язавай хваробе страўніка і дванаццаціпернай кішкі ў стадыі абвастрэння, а таксама цукровым дыябеце.

С Е З О Н Н Ы Я К Л О П А Т Ы

Да пацалунка гатовыя!

На морозе пастаянна трэскаюцца вусны? Магчыма, вы няправільна іх даглядаеце. Спецыялісты падкажуць, што рабіць у такой сітуацыі!

За гадзіну да выхаду на мороз і за 15—20 хвілін да нанясення макіяжу змажце вусны дзённым крэмам: ён на працягу ўсяго дня будзе абараняць іх ад перасыхання. Не варта выходзіць на вуліцу без губной памады. Для халоднай пары года выбірайце тую, у якой шмат тлушчавых кампанентаў, такіх як норкавы алеі, ланалін. А вось стойкай памадай у мороз лепш не карыстацца, бо яна толькі сушыць вусны. Калі вашы вусны ўсё ж сталі сухімі і пачалі лущыцца, вазьміце чайную заварку, намачыце ў ёй ватны дыск і на 15—20 хвілін пакладзіце на вусны. Пасля мяккай шчотачкай, лепш з натуральным шчаціннем, памасіруйце іх, каб выдаліць часцінкі, якія адслаліся. Затым нанясеце на вусны алеіны раствор вітамінаў А і Е. Можна змазаць іх смятанай ці мёдам.

-2710-

ПАДКАЗКІ ДАСВЕДЧАНЫХ

Пухавік як новы

Апошнім часам усё большай папулярнасцю карыстаюцца пухавікі. Яны лёгка, цёпла, выдатна засцерагаюць ад капрызав пэраменлівага надвор'я і, што не менш важна, іх не так ужо і складана даглядаць у хатніх умовах.

Практычна любы пухавік можна памыць у пральнай машыне. Неабходна толькі ведаць пэўныя правілы.

МЫЦЦЕ ПУХАВІКОЎ У МАШЫНЕ-АўТАМАТ

- Зніміце футравае аздабленне.
- Не замочваючы, асобна замыйце месцы, якія забрудзіліся больш.
- Рэжым мыцця — далікатны, тэмпература вады — 30 градусаў, паласканне — не менш чым тры разы, адцісканне — 600 абаротаў.
- Пры мыцці выкарыстоўвайце далікатныя мыйныя сродкі. Лепш узяць вадкія, якія не маюць у сваім складзе адбельвальнікаў, каб не змяніўся колер тканіны.
- Пасля мыцця закруціце пухавік у махровы ручнік на 30 хвілін, каб выдаліць вільгаць.
- Пухавікі нельга прасваць, сушыць на батарэі і іншых ацяпляльных прыладах.
- У час сушкі на плечках неабходна ўзбіваць пухавыя пакеты і ўстрэсваць, каб пух не збіваўся ў камякі і высыхаў раўнамерна.
- Калі пасля высыхання на вырабах засталіся нязначныя разводы, іх можна выдаліць вільготнай чыстай губкай.

ПАРАДА: разам з пухавіком пакладзіце ў машыну некалькі мячыкаў для вялікага тэніса, дзякуючы гэтаму пух не звалецца ў адзін блок.

М А Й С Т А Р - К Л А С

Прычоска для прынцэсы

Заплесці косы ўмее кожная жанчына, асабліва калі ў дачкі ці ўнучкі густыя паслухмяныя валасы. Тады ў касе яны выглядаюць акуратна і прыгожа. Аднак такія валасы сустракаюцца рэдка, тым не менш пакаравацца прычоскай хоча кожная маленькая модніца. Таму раім асвоіць так званую французскую коску. Пляццёца яна проста, дастаткова толькі крыху патрэніравацца. А ўжо на яе аснове можна зрабіць шмат розных прычосак, напрыклад, «Кошык».

АСНОВА ФРАНЦУЗСКАЙ КОСКІ

Спачатку раздзяліце валасы ляба на тры часткі і пачынайце плесці як звычайную коску. Зрабіце два пераплёты. Збярыце з бакоў пасмы валасоў, упляціце ў асноўную касу. Чым танчэйшыя вы будзеце браць пасмы, тым лепш: коска атрымаецца больш акуратная і трывалая. Зрабіце адзін пераплёт і зноў упляціце з бакоў новыя пасмы.

«КОШЫК»

Такая прычоска выглядае вельмі прыгожа і святочна. Пачынаць яе плесці трэба з макукі. Знайдзіце цэнтр, аддзяліце тры пасмы і пачынайце плесці коску па крузе, уплягаючы суседнія пасмы.

Рабіце кругі з косак нешырокімі, старайцеся, каб яны шчыльна прылягалі адзін да аднаго. Так і атрымаецца больш зрокава такая прычоска будзе выглядаць аб'ёмнай, а валасы густымі.

Апошні раз пачынайце плесці з патыліцы ад цэнтра, каб у гэтым жа месцы і закончыць пляценне. Кончык, які застаўся, можна замацаваць збоку заколкай, пакінуць звычайнай касой ці хвосцікам, або замацаваць паміж пераплаценнямі асноўнай касы «кошыка».

-2711-

ОАО «БЕЛАТТРАКЦИОН»
проводит внеочередное собрание акционеров
15 декабря 2010 г. в 10.00
по адресу: г. Минск, ул. Могилевская, 68, каб. 13

Повестка дня:
1. Отчет председателя ликвидационной комиссии о проделанной работе по ликвидации ОАО «Белаттракцион».
2. Утверждение ликвидационного баланса.
С проектом решения можно ознакомиться с 6 декабря по указанному адресу.
Начало регистрации участников в 9.00. При себе иметь паспорт, для представителей акционеров — паспорт и доверенность.
Телефон (8 017) 222 73 14. УНП 100061627

СКАНВОРД

Склаў Андрэй МІХАЙЛАЎ.

Буржуй →
Сібірская хваля →
Твор для тэатра →
Хеопса →
Часовая стаянка →
Тканіна з ворсам →
Горад у Сванецці →
Пірацкі напой →
Пясчаны ўзгорак у пустыні →
Яшчэ не астылае малако →
Князь Нарвегіі →
Горад на Віцебшчыне →
Чарнаморскі паўвостраў →
Востраў Міна-таўра →
Эспрэса →
Горнае паселішча →
Сям'я ў вуліці →
Лад, згода →
Сармацкія плямёны →
Кантора фірмы →
Дэкарэтыўная цыбульная расліна →
Каралавы ... →
Пільнасць →
Горная індэчка →
Круты паварот →
Надзея і ... →
Каралеўскі клуб Іспаніі →
Разлік за пакупку →
Буйны марскі рак →
Дзявяты ... →
Ручная кідальная прылада →
Прылада для забівання паляў →
Азіяцкая мова →
Частка музычнага такта →
"Скарбонка" маладой →
Доля →
Від магіяльні →
Галоўны на будоўлі →
Вал, каток →
Грэчаская літара →
Род папугаі →
Фота 1 →

Фота 2
Фота 3
Фота 4
Фота 5

1
2
3
4
5

ВЫБАР МЕСЦА ДЛЯ БУДАЎНІЦТВА ХАТЫ

Шматлікія казкі, легенды, прадказанні літаральна перапоўненыя інфармацыяй пра тое, што тэрыторыя зямлі далёка не адназначная ў сваім стаўленні да чалавека. На адным месцы (на ўзвышшы, як мага бліжэй да сонца) людзі ўзводзілі свяцілішчы, у іншым — на глыбіні шукалі незлічоныя багацці старажытных скарбаў. У адным месцы вырас і прастаяў шмат стагоддзяў магутны дуб, а ў іншым — нават храм не выстаяў і праваліўся на вялікую глыбіню, а на яго месцы ўтварылася возера. У адным месцы з-пад зямлі прабілася жыватворная крыніца, а ў іншым — патануў чалавек ці дзікі звер. У адным месцы паставілі кузню, у якой вечна гарэў знак жыцця — агонь, а ў іншым узвялі млын — знак «расцірання чалавечых лёсаў». У адным месцы вадзілі вясновы карагоды, у іншым — хавалі суродзічаў.

Адзін з найважнейшых аспектаў, які неабходна ўлічваць пры будаўніцтве хаты — выбар месца для ўзвядзення жылля. Лічылася, што ўдала выбранае месца для будучай хаты забяспечыць яго гаспадарам шчаслівы лёс і сямейны дабрабыт. А на Палессі з гэтай нагоды казалі так: «Хату варта ставіць там, дзе цёплыя зямля і паветра».

Добрым лічылася тое месца, дзе збіралася свойская птушка, дзе апоўдні адпачывала скаціна: для гэтай мэты знарок выпускалі кароў і авечак і сачылі, дзе яны ўлігуцца. Там абавязкова ўзводзілі хату.

Адным з найболей спрыяльных лічылася месца, на якім быў мурашнік. Яго асцярожна пераносілі на іншае месца і некаторы час сачылі за тым, як ён будзе абжывацца: калі мурашкі хутка асвоіцца з новым месцам, гэта лічылася добрай прыкметай і своеасаблівым блаславеннем нябесных сіл.

Новую сідзібу нельга было пачынаць будаваць:

- Побач з могілкамі, на тэрыторыі старых і разбураных месцаў пахавання;
- там, дзе было здзейснена забойства чалавека ці праходзіла кровапралітная бітва;
- на месцы выкарчаванага сада; калі для ўзвядзення хаты даводзілася выкарчоўваць хаця б адно пладовае дрэва, гэта лічылі вельмі дрэнным знакам;
- лічылася, што на хату абрынуцца няшчасці, беды і хваробы, можа здарыцца пажар, калі хата будзе пабудаваная на месцы жытняга ці пшанічнага поля;

у народнай культуры існавала ўяўленне пра так званыя «нячыстыя» месцы, на якіх таксама нельга было пачынаць пабудову новай хаты. Да іх звычайна адносіліся: нізкія, багністыя месцы, сметнікі, бойні і жывёльныя могілкі;

- выклікалі асцярогу месцы, звязаныя са знаходжаннем нячыстай сілы: на старых закінутых дарогах, на скрыжаваннях, на месцы старога млына; на месцы высмаглай ці закінутай студні;
- месцы, дзе адбываўся які-небудзь сімвалічны «парыў» (разлом): напрыклад, мяжа паміж прысядзібнымі участкам, агародамі і да т.п.;
- на тых месцах, на якіх па невядомых прычынах не расла ці сохла трава;
- вельмі непажаданым было ўзвядзенне новай хаты на месцы, звязаным з агнём: на пажарышчы ці там, куды часта ўдарала маланка;
- месцы, звязаныя з бядой ці няшчасцем: дзе падчас буры было павалена дрэва; дзе калісьці перакуліўся воз з сенам ці зламалася аглобля і да т.п., там, дзе хтосьці зваліўся і зламаў руку ці нагу (каб падобнае потым не адбывалася з дамачцамі і свойскай жывёлай).

Аксана КАТОВІЧ, Янка КРУК.

СЕННЯ

Месяц Маладзік 5 снежня. Месяц у сузор'і Стральца.

Сонца	Усход	Захад	Даўжыня дня
Мінск	8.09	15.50	7.41
Віцебск	8.05	15.33	7.28
Магілёў	7.59	15.40	7.41
Гомель	7.48	15.45	7.57
Гродна	8.22	16.07	7.45
Брэст	8.15	16.15	8.00

Імяніны
Пр. УВЯДЗЕННЕ ў ХРАМ БОЖАЙ МАЦІ.
К. Барбары, Хрысціны, Бярнарда, Яна.

Фота Анатоля КЛЕШЧУКА.

НАДВОР'Е на заўтра

Геамагнітныя узрушэнні

Горад	Тэмпература	Абзначэнні
Віцебск	-12...-10°C	■ няма прыкметных геамагнітных узрушэнняў
Гродна	-12...-10°C	■ няма прыкметных геамагнітных узрушэнняў
Мінск	-15...-12°C	■ няма прыкметных геамагнітных узрушэнняў
Магілёў	-14...-12°C	■ няма прыкметных геамагнітных узрушэнняў
Брэст	-14...-12°C	■ няма прыкметных геамагнітных узрушэнняў
Гомель	-10...-8°C	■ слабая геамагнітная бура

У суседзі:

Варшава	-9...-7°C
Вільнюс	-11...-9°C
Кіев	-5...-3°C
Масква	-7...-5°C
Рыга	-6...-4°C
С.Пецярбург	-6...-4°C

4 снежня

Дзве даты

1665 год — у Брэсце заснаваны манетны двор, які ў хуткім часе стаў адным з цэнтраў манетнай вытворчасці Рэчы Паспалітай. Двор быў створаны ў часы грашовай рэформы 1659—1666 гадоў для выпуску медных салідаў з гербам Вялікага Княства Літоўскага «Пагоня».

1948 год — Дзяржкамтэт СССР па вынаходніцтвах выдае супрацоўнікам Энергетычнага інстытута АН СССР І. Бруку і Б. Рамееву аўтарскае пасведчанне на аўтаматычную лічбавую вылічальную машыну. Пачатак практычных работ у Саветскім Саюзе па стварэнні ЭВМ. Гэты дзень з'яўляецца днём нараджэння айчынай інфарматыкі.

«Калі цябе пахваляць, падумай добра, ці заслугоўваеш ты пахвалы; калі не заслугоўваеш — значыць, цябе абсмяялі».

Філіп Чэстэрфілд (1694—1773), англійскі пісьменнік.

Цытата дня:

Усміхнемся!

— Я б хацеў ажаніцца з дзяўчынай без комплексаў! А ты?

— Ну, калі гэты комплекс гандлёвы ці спартыўна-аздараўленчы, дык хай будзе, я не супраць.

Дыялогі ў сеціве.

— У мяне гора.
— Якое?
— У мяне свісток засеў у пыласосе.

Латарэя — гэта падатак, які спаганяюць з людзей, якія ленаваліся ў школе вучыць матэматыку.

— А чаго папугай маўчыць?
— Жуйкай пачаставалі.

Алёнка першай з дзяўчат даказала, што ўсе мужыкі казлы, варта ім толькі напіцца.

Як рамантычна было ў Сярэднявеччы: пояс вернасці, замочак кахання, напільнік надзеі...

ISSN 1990 - 763X

ЗВЯЗДА
БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА
ЗАСНАВАЛЬНІК:
Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь,
Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь,
Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь
Рэгістрацыйнае пасведчанне нумар 2 ад 17 лютага 2009 года.

Галоўны рэдактар У. НАРКЕВІЧ. РЕДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ: І. БАРАНОўСкі, С. ГРЫБ, У. ЗДАНОВІЧ (намеснік галоўнага рэдактара), Н. КАРПЕНКА, Л. ЛАХМАНЕНКА, С. ПРОТАС (намеснік галоўнага рэдактара), С. РАСОЛЬКА, Л. РЫЖАНКОВА (першы намеснік галоўнага рэдактара), Л. СВДРЫЦКАЯ, А. СЛАНЕўСкі (намеснік галоўнага рэдактара), В. ЦЕЛЯШУК, Л. ЦІМОШЫК, І. ШЧУЧЭНКА.
НАШ АДРАС: 220013 г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10-а.
ТЭЛЕФОНЫ: прыёмнай — 287 19 19 (тэл./факс); адрэдакцыі: пісьмаў — 287 18 64, уласных карэспандэнтаў: у Брэсце: 20 37 98, Віцебску: 43 23 74, Гродне: 43 25 29, Гомелі: 40 91 92, Баранавічах: 47 71 94, Магілёве: 32 74 31; бухгалтэры: 292 22 03.

http://www.zvyazda.by; e-mail: info@zvyazda.minsk.by
Аўтары апублікаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў. Іх меркаванні не заўсёды супадаюць з меркаваннем рэдакцыі. Рэдакцыя па сваім меркаванні адбірае і публікуе адрасаваныя ёй пісьмы. Перадрука матэрыялаў толькі з дазволу рэдакцыі
Матэрыялы, пазначаныя гэтым значком, носяць рэкламны характар. Адказнасць за змест рэкламы нясуць рэкламадаўцы.
Газета адрэдакваная ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку».
ЛД № 02330/0494179 ад 03.04.2009.
220013, Мінск, пр. Незалежнасці, 79.

ПРЫЁМ РЕКЛАМЫ:
тэл./факс: 287 17 79,
e-mail: reklama@zvyazda.minsk.by
Выходзіць 250 разоў у год. Тыраж 32345. Індэкс 63850.
Зак. № 5915. Нумар падпісанні ў 19.30.
М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12